

Youthpass

Kako boste najbolj izkoristili svoje učenje

Vodnik po Youthpassu

Program
Mladi
v akciji

CIP - Kataložni zapis o publikaciji
Narodna in univerzitetna knjižnica, Ljubljana

374.7

VODNIK po Youthpassu : kako boste najbolj izkoristili svoje učenje / [prevod Martina Paja
Grošelj, Aleš Lampe]. - Ljubljana : Zavod Movit, 2012

ISBN 978-961-6826-13-6

263042816

Prevod dela: Youthpass Guide: Making the most of your learning

Naslov: Vodnik po Youthpassu: kako boste najbolj izkoristili svoje učenje

Izdajatelj: Zavod MOVIT, Dunajska cesta 22, 1000 Ljubljana

Za izdajatelja: Janez Škulj

Prevod izvirnika: Martina Paja Grošelj, Aleš Lampe (poglavji B2 in B5).

Lektoriranje: Urša Fujs

Oblikovanje: Argos Media d.o.o; Lea Gorenšek

Tisk: Birografika Bori

Naklada: 500 izvodov

Poletje 2012

Kazalo

5	Spremna beseda: mladinsko delo kot prostor učenja
7	Uvodna beseda
8	Uvod: Youthpass je tukaj!
Del A: Youthpass v kontekstu	
8	Del A: Youthpass v kontekstu
9	A1 Kaj je Youthpass?
11	A2 Zanimanje za neformalno izobraževanje in učenje
17	A3 Štoparski vodnik po priznavanju neformalnega učenja na mladinskem področju
23	A4 Vseživljenjsko učenje je v vaših rokah
29	A5 Youthpass – več kot le potrdilo o udeležbi
Del B: Vprašanja in odgovori	
33	Del B: Vprašanja in odgovori
34	B1 Kako podpirati učenje?
50	B2 Youthpass v praksi – Akcija 1 – Mladinske izmenjave
68	B3 Youthpass v praksi – Akcija 2 – Evropska prostovoljna služba
86	B4 Youthpass v praksi – Akcija 4.3 – Usposabljanja (Usposabljanje in mreženje akterjev na področju mladinskega dela)
102	B5 Youthpass v praksi – Akcija 1.2 – Mladinske pobude
Del C: Dodatek	
119	Del C: Dodatek
119	Podatki o uredništvu
120	O avtorjih

Spremna beseda: mladinsko delo kot prostor učenja

spremna beseda

Mladinsko delo je ena izmed tistih jezikovnih zvez, ki jih radi izgovarjamo, vendar jih razumemo na veliko različnih načinov. Težko je vnaprej reči, kaj je in kaj ni mladinsko delo, kajti obstaja v različnih kontekstih, na splošno in zelo laično pa bi lahko rekli, da je mladinsko delo vsak proces, v katerem mlada oseba aktivno sodeluje in je izpostavljena učnim preizkušnjam, katerih premagovanje z lastno aktivnostjo pripomore k pridobitvi učne izkušnje in na njej temelječega učnega učinka.

Prostor mladinskega dela kot prostora učenja ni nekaj novega. Morda smo ga v preteklosti le drugače poimenovali. Vendar je klasično mladinsko delo predvsem prostor učenja za (so)bivanje z drugimi posamezniki v družbi, je prostor učenja o vrednotah v družbi, je prostor učenja o institutih upravljanja skupnih zadev v družbi in je prostor učenja odgovornosti, tako lastne kot kolektivne v okviru skupine mladih, ki deluje v polju mladinskega dela. Z drugimi besedami, proces načrtovanja, odločanja in kasneje izpeljave skupnega izleta je proces učenja za skupino mladih, ki mora za večji ali manjši uspeh skupnega podviga ali celo neuspeh, prevzeti tudi odgovornost. Je zgodba o učenju obvladovanja različnih interesov in danosti posameznikov, je zgodba o iskanju najbolj optimalnih odločitev brez izključevanja kateregakoli člana skupine in je zgodba o spoštovanju različnih potreb in zmožnosti. Toda, je tudi zgodba o tem, da je prevzeto ali dogovorjeno potrebno uresničiti, saj lahko zaradi neodgovornega obnašanja posameznika propadejo še tako dobri nameni.

Malce mlajši je pristop vključevanja oziroma uporabe mladinskega dela kot instrumenta vključevanja, še posebno ranljivih skupin mladih. V tem oziru je dejstvo, da si nekje, že samo po sebi vrednota. Takšen pristop gojijo predvsem tam, kjer se dimenzije mladinskega dela mešajo z dimenzijami takšnih ali drugačnih potreb po socialni vključenosti. Strukturiranost akterja v mladinskem delu naj bi vključenim posameznikom in posameznicam zagotavljala varnost in možnost preizkušanja.

Vendar tudi prostor mladinskega dela kot eden izmed prostorov učenja deli usodo drugih prostorov izobraževanja in učenja. Pričakovanja do tega, da vsako izobraževanje ali vsako učenje, daje jasen učinek v zaposljivosti, v sposobnosti posameznika, da si bo s svojim delom zagotovil sredstva za preživljanje, niso bila še nikoli višja. Zato se tudi pred mladinsko delo postavljajo zahteve, da s svojimi učnimi učinki prispevajo k večji zaposljivosti mladih, k večji podjetnosti mladih. Evropski program na področju mladine to še posebej in vse bolj izpostavlja. Mladinska izmenjava ni zgolj zabavna poletna prigoda, je daljši časovni učni proces, ki naj z učnimi učinki za sodelujoče mlade – pa čeprav majhnimi – poveča njihovo sposobnost preživetja z lastnim delom. In v namen beleženja in vrednotenja takšnih učnih učinkov je bil razvit tudi YOUTHPASS, ki s svojo strukturo in vsebino, prilagojeno širokemu okviru mladinskega dela, omogoča prav to. Na drugi strani pa ima YOUTHPASS še drugo pomembno dimenzijo: omogoča spoznavanje potencialnih učnih učinkov in spodbuja njihovo vključevanje med zelene učne cilje v projektu mladinskega dela.

Čeprav je bil YOUTHPASS razvit za uporabo v programu EU MLADINA (2000–2006) in MLADI V AKCIJI (2007–2013), je njegova uporabnost lahko širša. Vendar se njegov sedanji instrumentarij in uporabnost osredotoča predvsem na projekte, ki pridobijo finančno podporo v okviru programov EU na področju mladine. Kljub temu, da ga praktično ni mogoče uporabljati za vrednotenje učnih učinkov v drugih oblikah in kontekstih mladinskega dela, pa je zelo uporaben za razvoj kompetenc mladinskih organizacij ter mladinskih voditeljev in delavcev za krepitev prostora mladinskega dela kot prostora učenja.

Drugo je vprašanje priznavanja neformalnega učenja v širšem kontekstu. V okolju, kjer pričakujemo, da papir odpira vrata, so takoj razočaranja. YOUTHPASS zagotovo ni papir, ki bo imetniku avtomatično prinesel uradno potrditev, da zna – na primer - tuj jezik, pa čeprav je jasno, da vključenost v

Spremna beseda: mladinsko delo kot prostor učenja

spremna beseda

mednarodno mladinsko delo in sodelovanje v učnih mobilnostih v mladinskem delu lahko krepi jezikovne kompetence posameznika. Poudarek je na besedici lahko. Koliko pa bo posameznik dejansko odnesel, je predvsem stvar njegovega prizadevanja. YOUTHPASS posamezniku pomaga, da si krepitev obvladovanja tujega jezika zastavi kot učni cilj, da jasno pove, kaj in kje so bile učne preizkušnje, ki so vodile do zastavljenega cilja in kje sam opaža napredek. Morda tudi, kje sam opaža manko, ki ga želi doseči naslednjič. Tu se tudi skriva hudič neformalnega učenja v mladinskem delu. Za dosego učnih ciljev je prvenstveno odgovoren vsak zase. Se pa v tem skriva tudi lepota: da je raven doseženega vedno prava, in sicer tista, ki jo posameznik zmore.

Kvaliteta delovanja akterjev v polju mladinskega dela, pa naj gre za mladinska združenja ali druge akterje, je tista, ki s svojo verodostojnostjo učnih in vzgojnih ciljev lastnega delovanja in z verodostojnostjo učnih procesov zagotavlja kredibilnost mladinskega dela kot učnega prostora. Dosledna uporaba YOUTHPASS-a (ali morda katerega drugega instrumenta za beleženje neformalnega učenja) v organizaciji, načrtna krepitev kompetenc tistih, ki podpirajo te učne procese, in jasno predstavljanje doseženih učnih učinkov, pa naj gre za vprašanje družbene in politične integracije vedno novih generacij mladih, za izvajanje politik vključevanja ali prispevek k večji zaposljivosti in podjetnosti mladih – vse to so elementi, ki zagotavljajo takšen verodostojni okvir delovanja.

Glede priznavanja neformalnega učenja v širšem kontekstu gre opozoriti na dejstvo, da so v prvi vrsti družbene institucije tiste, ki morajo prepoznati koristnost neformalnega učenja. Tega prepoznanja pa ne bo, če ne bo dialoga med akterji mladinskega dela in politikami. In seveda ne brez tiste kredibilnosti akterjev mladinskega sektorja kot prostora učenja na eni strani in razmišljanja »outside of the box« v institucijah na drugi strani.

Morda se da vse to primerjati z družbenim priznavanjem pomena zdravega načina življenja. Nobenega papirja ni, ki bi lahko potrjeval, da nekdo živi zdravo. Je zgolj osebna odločitev in doslednost posameznika, da živi zdravo tudi takrat, ko ga nihče ne vidi. Vendar je ni institucije, ki ne bi pripisovala družbene koristnosti in pomembnosti pa tudi dejanskih prednosti zdravega načina življenja. Morda tudi zato, ker je posredi račun izgub zaradi nezdravega načina življenja. Vendar do sedaj še nihče ni naredil izračuna ekonomskih in drugih škod zaradi upadanja politične participacije v družbi.

♦ Janez Škulj

Direktor Zavoda Movit

Uvodna beseda

uvodna beseda

Youthpass smo razvili, da bi izboljšali priznavanje in vrednotenje neformalnega učenja pri programu Mladi v akciji. Odločitev za to je bila jasna potreba udeležencev in organizatorjev po potrditvi njihove udeležbe in po vidnosti učnih rezultatov tega programa.

Program Mladi v akciji, ki je odprt za VSE mlade ne glede na socialno, izobrazbeno ali kulturno okolje, zagotavlja stotisočim mladim enkratno priložnost, da raziščejo in doživijo pomen vključenosti in spoštovanje raznolikosti v konkretnem smislu.

Prav tako ponuja priložnost razvoja novih veščin in kompetenc v neformalnih in priložnostnih okoljih. S tem ko omogočamo dodaten vir učenja, so aktivnosti tega programa predvsem primerne za mlade z manj priložnostmi.

Prvič v Evropski uniji Youthpass zagotavlja instrument, ki resnično priznava tisto, kar so mladi pridobili pri svoji aktivni udeležbi pri programu Mladi v akciji.

Že v beli knjigi Nova spodbuda za evropsko mladino je bil opisan inovativen vpliv mladinskega dela kot del celotnega paketa ukrepov vseživljenjskega učenja, ki zahteva večje priznavanje ter tudi boljše dopolnjevanje s formalnim izobraževanjem in usposabljanjem.

Maja 2006 so ministri iz Evropske unije, pristojni za mladino, poudarili, da program Mladi v akciji pomembno prispeva k pridobivanju kompetenc.

Programi izmenjave mladih na primer spodbujajo sposobnost komuniciranja v maternem in tudi tujem jeziku. Udeležba pri aktivnostih z mladinskega področja na splošno podpira razvoj socialnih, medkulturnih in državljskih kompetenc. Zato je povsem razumljivo, da je razvoj Youthpassa temeljil na ključnih kompetencah za vseživljenjsko učenje, ki sta jih sprejela Evropski parlament in Svet decembra 2006.

Youthpass bo podpiral mlade, da najbolje izkoristijo izkušnje, ki so jih pridobili med svojim sodelovanjem v programu. V prihajajočih mesecih bo vsak udeleženec mladinske izmenjave, Evropske prostovoljne službe ali usposabljanja iz programa Mladi v akciji imel možnost pridobiti Youthpass. Kmalu bo na voljo še za druge akcije iz programa.

Zatorej vam lahko danes z velikim zadovoljstvom predstavimo priročnik o Youthpassu. To je koristen vir za vsakogar, ki dela z mladimi in ki je odgovoren za izdajanje Youthpassa, ter je hkrati podlaga za razumevanje pomembnosti boljšega priznavanja neformalnega učenja za izboljšanje socialne vključenosti in zaposljivosti.

Naj vas prijazno povabim, da odkrijete, kaj se lahko naučite in izkusite z našim programom ter kako si ga prizadevamo narediti vidnejšega in uporabnejšega za mlade.

Prijetno branje!

◆ Pierre Mairesse

Direktor za mladino, šport in odnose z državljani
Generalni direktorat za izobraževanje in kulturo, Evropska komisija

Youthpass je tukaj!

✦ Rita Bergstein in Mark Taylor

Kar trenutno prebirate, je rezultat dveletnega dela in prizadevanja številnih ljudi, ki so pripravljali izvedbo Youthpassa. Preskusne faze smo izvajali v trinajstih državah po Evropi, pri čemer so vključevale na stotine mladih, vključno z mladinskimi delavci, trenerji, predstavniki mladinskih organizacij, nacionalnih oblasti, delodajalci in drugimi deležniki.

Ta publikacija je tukaj, da bi vam pomagala:

- > razumeti ozadje razvoja Youthpassa,
- > razmišljati o učenju in pomoči drugim, da bi preverili svoje učenje,
- > uporabljati Youthpass za različne aktivnosti v programu Mladi v akciji,
- > povezati se na in uporabljati tehnična orodja, ki so na voljo na internetu za izdelavo potrdil Youthpass,
- > orientirati se v smer iskanja novih tem iz ozadja, kot so politični kontekst in uporaba teorije in prakse.

Vsakdo bo iz naše publikacije uporabil del, ki ga potrebuje. Del A lahko opišemo kot razdelek »misli o« (stvari, o katerih moramo razmisliti) z vpogledom v preteklost Youthpassa in kratko predstavitev glavnih zamisli in konceptov. Del B ustvarja razdelek »praktično«, v katerem lahko vidimo, kako je treba uporabljati Youthpass, z opisom, kaj je treba storiti, da zaživi v praksi.

Torej:

Najlepša hvala vsem, ki ste na različne načine prispevali, da je vse skupaj postalo resničnost!

A1

Kaj je Youthpass?

✦ Rita Bergstein in Mark Taylor

Youthpass je nov način, s katerim lahko udeleženci programa Mladi v akciji opišejo, kaj so storili in pokažejo, kaj so se naučili. (Vse do sedaj so imeli tak standardiziran dokaz v obliki potrdila samo udeleženci Evropske prostovoljne službe.) Potrdilo bo prejel vsak udeleženec mladinskih izmenjav, EVSa in usposabljanj, druge aktivnosti pa bomo dodajali postopoma.

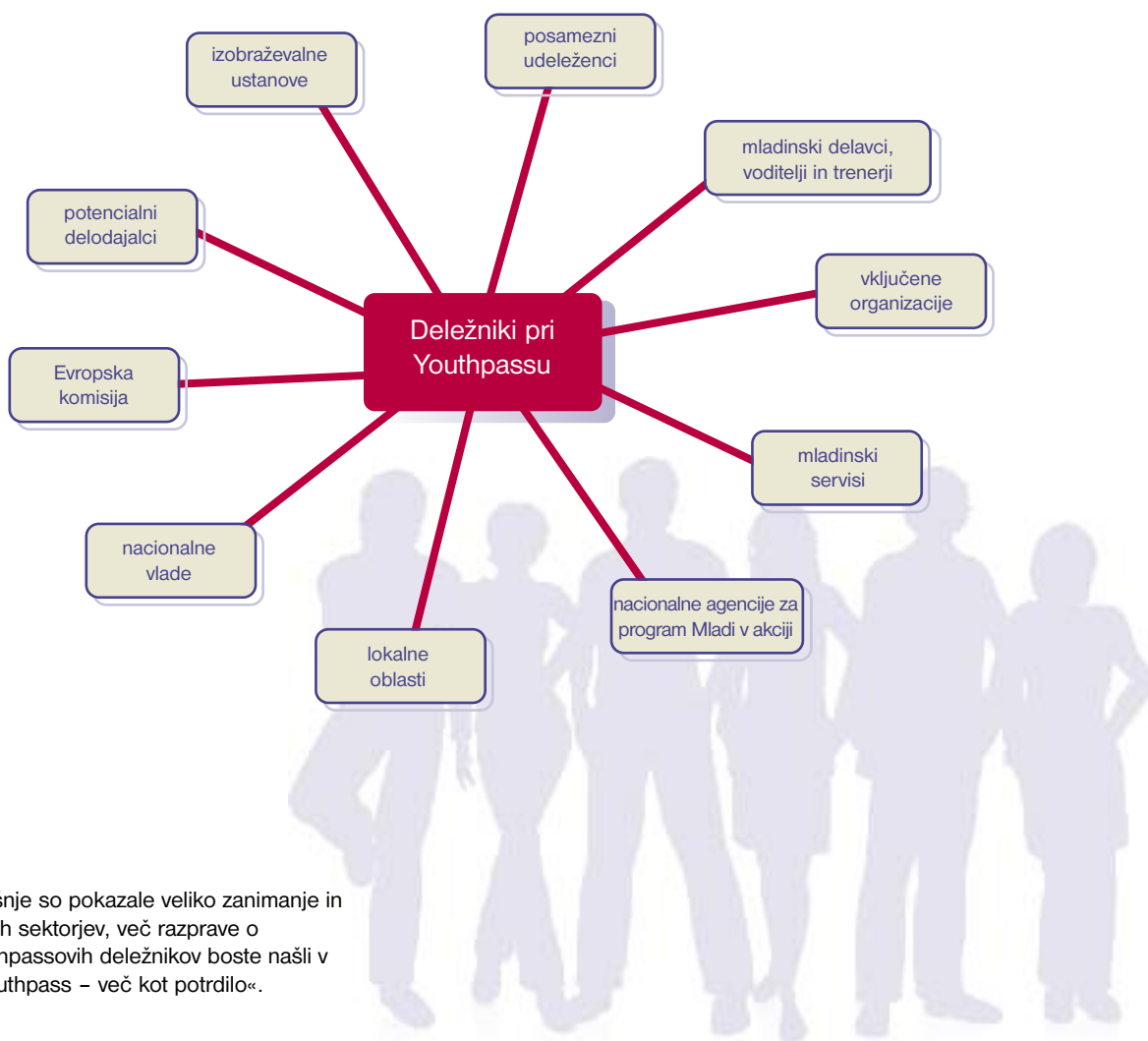
V tej publikaciji bomo podrobneje predstavili, kako se lahko Youthpass uporablja in različne korake, potrebne, da bomo čim boljše izkoristili svoje priložnosti – tukaj želimo samo na kratko opisati osnove. Kar vključuje tudi to, da bomo razčistili, kaj Youthpass NI.

Youthpass JE 	Youthpass NI
dokaz udeležbe s strani organizatorja posamezne aktivnosti,	nekaj, kar daje kakršne koli pravice imetnikom,
opis aktivnosti (trenutno to zajema udeležbo pri izmenjavah, prostovoljni službi ali usposabljanju – druge akcije bomo vključili kasneje),	formalna akreditacija kompetenc,
individualiziran opis - aktivnosti, ki ste se jih udeležili, - rezultatov učenja,	nadomestilo za katero koli drugo formalno usposobljenost,
potrdilo za udeležence programa Mladi v akciji,	primeren za prikaz rezultatov učenja iz aktivnosti, ki ste jih opravljali pri programu MLADINA (kar se je končalo leta 2006).
orodje, ki daje v prakso ključne kompetence za vseživljenjsko učenje,	
trdno zasnovan na načelih neformalnega izobraževanja in učenja,	
podpira ga program Mladi v akciji Evropske komisije,	
način, kako izboljšati vidnost učenja v programu Mladi v akciji,	
pojasnilo aktivnosti programa Mladi v akciji, ki ga lahko razumejo tudi tisti zunaj mladinskega področja.	

A1. Kaj je Youthpass?

Na čem vse temelji, kako udeleženci gledajo nase in na svoje učenje, kakšno pomoč lahko dobijo ter kako lahko uporabijo izkušnje – to so stvari, ki jih bomo videli v naslednjih poglavjih!

Širjenje zavesti o Youthpassu in njegovem izvajanju bo pomembna naloga, zato bomo potrebovali sodelovanje in podporo veliko potencialno zainteresiranih ljudi in organizacij.

Dosedanje izkušnje so pokazale veliko zanimanje in motivacijo iz vseh sektorjev, več razprave o soudeležbi Youthpassovih deležnikov boste našli v poglavju A5 »Youthpass – več kot potrdilo«.

A2

Zanimanje za neformalno izobraževanje in učenje

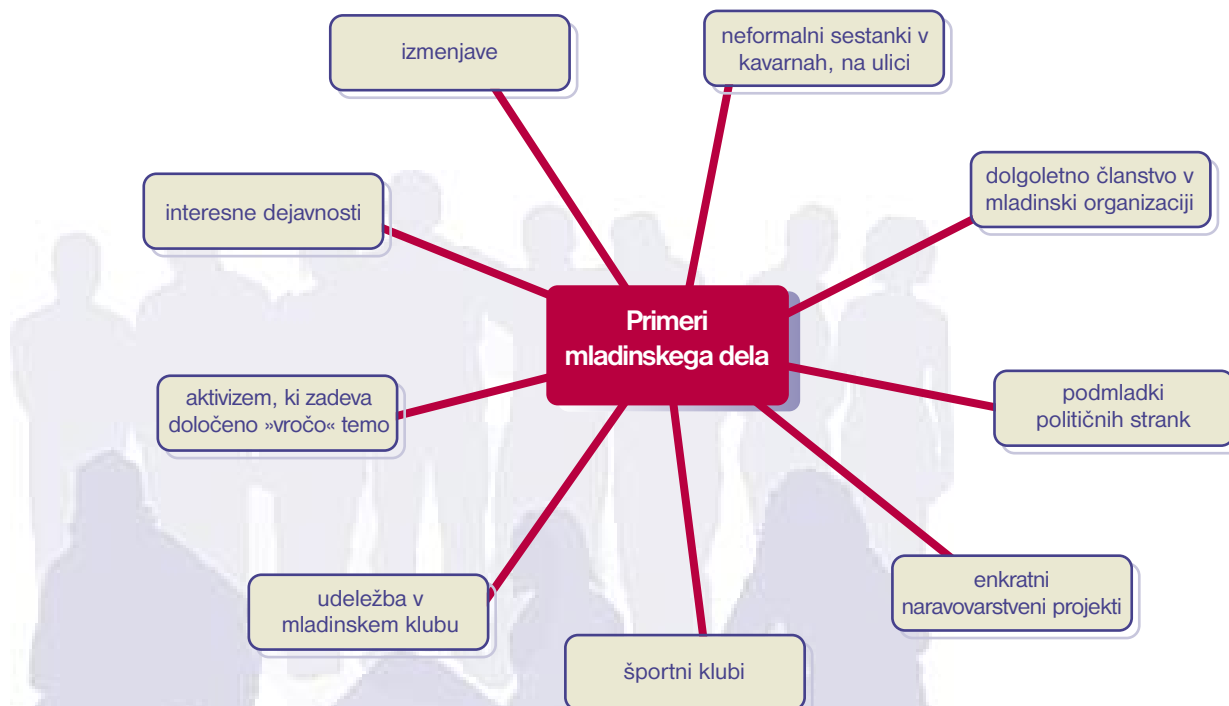
↔ Mark Taylor

V tej publikaciji in na veliko drugih mestih, povezanih s programom Mladi v akciji, boste našli reference za učenje, še posebej za neformalno izobraževanje in učenje. Zakaj? Kakšen je namen? To poglavje se poskuša poglobiti v nekatere razloge in pokazati, zakaj se naj sploh zanimamo za vse to. Oglejte si ga in premislite, kakšno je vaše mnenje o tem.

Kakšno mesto ima mladinsko delo pri izobraževanju in učenju?

Tisti, ki so povezani z mladinskim delom, že dolgo vedo, da mladi s tem pridobijo veliko izkušenj (vse se ne nanaša na sijajne izobraževalne cilje!). Vendar je prav tako res, da jim ljudje zunaj področja mladinskega dela pogosto ne pripisujejo

zadostnega pomena, ne vedo vedno, kaj s tem pridobijo mladinski delavci, niti nimajo razumevanja za to, kakšen splošen prispevek lahko ima mladinsko delo v družbi. Samo mladinsko delo je težko postaviti v okvir. Če pogledamo situacije v različnih državah, lahko mladinsko delo podpirajo ministrstvo za šolstvo, mladino ali celo direktorat za turizem/prosti čas. Mladinski delavci so lahko plačani ali prostovoljci, ki so se večinoma učili iz izkušenj ali programa formalne izobraževalne kvalifikacije. Za nekatere je mladinsko delo samo spodbujanje aktivne udeležbe mladih v družbi; za druge je odprt prostor za učenje, nekateri pa to vidijo kot obliko socialnega nadzora. To ne preseneča, saj lahko mladinsko delo najdemo v zelo različnih kontekstih.

→ Katere druge tipe mladinskega dela poznate?

A2. Zanimanje za neformalno izobraževanje in učenje

Nesoglasja o pojmu izobraževanja in učenja izhajajo še iz časa Sokrata in vzelo bi nam veliko več prostora, kot ga imamo tukaj na voljo, da bi predstavili vse definicije, povezave in poglede o tem. Publikacije in spletne strani, ki so navedene na koncu tega poglavja, vam lahko pomagajo, da se poglobite v to področje. (Ko bo to poglavje prevedeno v druge jezike, se bomo srečali z zanimivejšimi izzivi, na primer ko bomo želeli ugotoviti, kam v našo debato spadata nemška pojma »Erziehung« in »Bildung«.)

Skupaj z drugimi – na primer Evropskim mladinskim forumom – se nam je zaradi jasnosti zdelo koristno razlikovati med:

izobraževanjem kot sistemom
in
učanjem kot procesom.

Neformalno izobraževanje lahko torej obravnavamo kot sistem zunaj formalnega izobraževanja, ki povezuje vire, ljudi, cilje, orodja in metode, da bi ustvarili strukturiran učni proces.

Te misli seveda postavijo veliko vprašanj o tem, kako so različne vrste učenja povezane med seboj ter kako razlikovati med formalnimi, neformalnimi in priložnostnimi elementi. Ne da bi želeli preveč poenostavljati, je trenutno splošno mnenje (oglejte si vire na koncu poglavja »Poti do potrjevanja«) takšno:

- > *priložnostno učenje se dogaja skoraj nenehno v vsakdanjem življenju (doma, na ulici, v kavarnah itd.), vendar ni načrtovana aktivnost;*
- > *neformalno učenje je prostovoljno, kjer lahko sodelujejo strokovni moderatorji učenja ali prostovoljci in je načrtovana aktivnost;*
- > *formalno učenje je strukturirano, usmerjeno od zunaj in zajema neko vrsto potrjevanja.*

Danes govorimo o priložnostnem in neformalnem učenju kot zagotavljanju okvira za izobraževalne pristope, ki smo jih videli pri mladinskem delu. Vse je odvisno od konteksta, v katerem uporabljamo takšne termine.

Raziskovalka Helen Colley in njeni sodelavci (glej vire na koncu tega poglavja) so dobili idejo, da je dejansko nemogoče najti izobraževalno aktivnost, ki je samo formalna ali neformalna – večina jih namreč obsega mešanico elementov obeh. Če si zamislimo, kam bi uvrstili mladinsko

delo, ga je mogoče obravnavati kot mešanico neformalnih in priložnostnih elementov:

formalni (neformalni) priložnostni

→ **Kam bi uvrstili svojo izkušnjo mladinskega dela?**

Če sledimo načelom vseživljenjskega učenja, potem mladinsko delo zagotavlja dodatne učne priložnosti za formalno izobraževanje in prispeva k svojemu priznavanju – tako za posameznika kot tudi za samo področje.

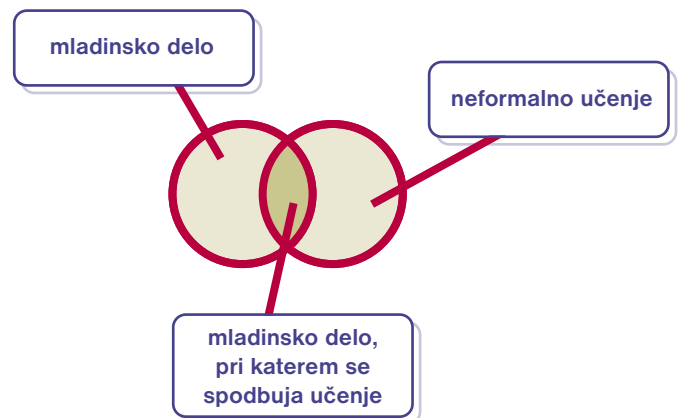
Za več podrobnosti o priznavanju neformalnega učenja in evropskega razvoja si oglejte naslednji dve poglavji:

A3 »Štoparski vodnik po priznavanju neformalnega učenja na mladinskem področju«

A4 »Vseživljenjsko učenje je v vaših rokah«

Kaj torej neformalno učenje omogoča?

Praden nadaljujemo, moramo jasno povedati, da mladinsko delo ni enako kot neformalno učenje ali obratno! Mogoče je zanimivejše, če vidimo obe področji kot prekrivajoča se kroga:

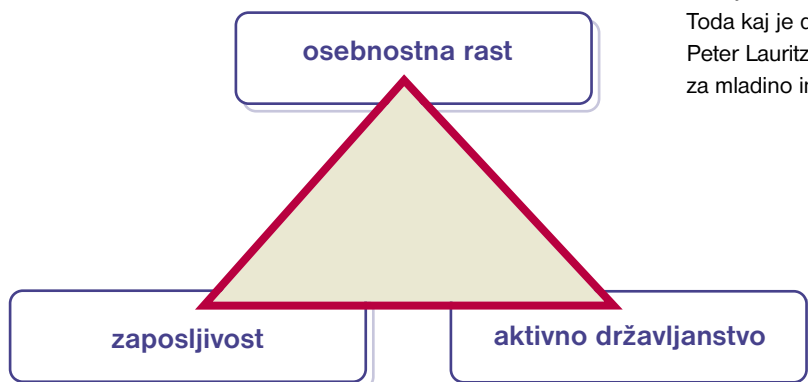
A2. Zanimanje za neformalno izobraževanje in učenje

Neformalno učenje poteka v veliko kontekstih, kot je usposabljanje na delovnem mestu v podjetju. Toda pri mladinskem delu ne gre samo za učenje, lahko govorimo samo o vključenosti ali veselju zaradi druženja in zabave. Pri mladinskem delu lahko učenje načrtujemo IN smo lahko srečni, da lahko izluščimo dobre stvari, ki se zgodijo nepričakovano – uporabimo lahko svojo fleksibilnost in neposreden stik s »tukaj in zdaj«.

...> Kaj mislite, da se mladi naučijo iz sodelovanja pri mladinskem delu?

Eden izmed pomembnih izzivov, s katerim se trenutno ukvarjamo, je, da postane učenje, ki med mladinskim delom nedvomno poteka, vidnejše. Učenje, ki poteka med mladinskim delom, je pogosto nevidno, tako tistim znotraj kot tistim zunaj področja mladine. Če ga poimenujem »neformalno« ali celo »priložnostno« učenje, potem obstaja bojazen, da bodo ljudje mislili, da je manj vredno od česar koli, kar se naučimo znotraj formalnega izobraževalnega sistema, saj se ponavadi ne konča s formalno kvalifikacijo na podlagi preizkusov znanja. Toda v kontekstu posameznikovega življenja lahko to, kaj se je naučil, ko se je udeleževal mladinskih aktivnosti, prav tako pomembno (ali zelo pomembno) vpliva na kakovost posameznikovega življenja. Oglejte si poglavje B1 »Kako podpirati učenje« za nasvete in zamisli o načrtovanju ter izvedbi učenja, ki bo v programu Mladi v akciji vidnejše.

V preteklih letih se je tako vedno bolj uresničevalo to, da neformalno učenje v življenju mladih najbolj vpliva na tri med seboj povezana področja:

V vsakem kotu trikotnika si lahko zamislimo veliko tem za učenje, ki lahko postanejo vidnejše, kot so bile v preteklosti. Nekateri med seboj povezani primeri so predstavljeni spodaj:

Za osebnostni razvoj: Pogled na to, kako rastem. Kaj si želim postati in kaj si želim početi? Kako naj živim in sodelujem z drugimi? Kako naj se učim? Pridobivanje razumevanja, kaj so moje prednosti in slabosti ...

Za aktivno državljanstvo: Kako se moje sodelovanje pri mladinskem delu povezuje s širšo okolico? Kakšne pobude prevzemam, da vključim še druge v naše delovanje? Koliko uresničujem slogan o »globalnem mišljenju in lokalnem delovanju«? Kako naj delujemo demokratično? Kje je treba ščititi človekove pravice? Kako lahko pomagam pri spremembah? ...

Za zaposljivost: Katere »mehke veščine« potrebujem, da bom učinkovit pri timskem delu? Kako naj prevzamem pobudo? Kaj so moje »trde veščine« v povezavi s projektnim upravljanjem (finančno načrtovanje, načrtovanje, ocena tveganja itd.)?

Kako lahko opišem, kaj in kdo sem jaz za druge? ...

Kaj bi še dodali pod naslove v trikotniku, če bi pogledali aktivnosti v programu Mladi v akciji?

Kako naj sploh vemo, ali je naše neformalno učenje dobro?

Samo dejstvo, da ste sodelovali pri aktivnosti programa Mladi v akciji, ni samo po sebi dokaz za učenje. Da učenje poteka, mora biti vaše učenje (in vaša udeležba) **KORISTNO** za učenje. Mora biti **DOBRO** – mora biti zelo **KAKOVOSTNO**. Toda kaj je dejansko »kakovost« pri neformalnem učenju? Peter Lauritzen – vodja mladinskega oddelka na Direktoratu za mladino in šport pri Svetu Evrope – je prepričljivo odgovoril

A2. Zanimanje za neformalno izobraževanje in učenje

v intervjuju za srbsko nevladno organizacijo Hajde da [ki ga tukaj povzemamo v opornih točkah], s čimer je ponazoril, kaj je treba upoštevati pri ocenjevanju, ali je podani projekt neformalnega učenja visoke kakovosti:

- > jasnost namena in ciljev,
- > primerni materialni pogoji učenja,
- > usposobljeno osebje (prostovoljno ali poklicno),
- > osredotočenost na učenca,
- > osredotočenost na rešitev,
- > uporaba različnih metod,
- > dobro ravnotežje med individualnim in skupinskim učenjem,
- > ustrezna količina časa, namenjena za učenje, sprostitvev in zasebnost,
- > prostor za medkulturne odnose in razmislek o njihovem vplivu na proces učenja,
- > dobro poznavanje preteklega učenja in kakovostne informacije o nameravani uporabi tega učenja,
- > sprejemljivo ravnovesje med kognitivnim učenjem in pridobivanjem veščin,
- > samorefleksija,
- > ocena napredovanja in težav,
- > samoocena,
- > skupinsko ovrednotenje.

Lauritzen meni, da »morajo standardi kakovosti (za neformalno učenje) zrasti iz procesa razvoja in postopnega soglasja med javnimi oblastmi in izvajalci učenja v sodelovanju z raziskovalno skupnostjo. To naj bi vodilo do dogovorjenega sistema ocenjevanja, usposabljanja ocenjevalcev in izdelave učinkovitega ter preglednega sistema«.

Eden izmed najnovejših primerov takšnega procesa, ki se dogaja, je bil razvoj Evropskega portfolia za mladinske delavce in mladinske voditelje (oglejte si reference na koncu tega poglavja). Zbralo se je veliko deležnikov in izdelali so okvir za strokovne delavce, da se ozrejo nase in na svoje mladinsko delo glede neformalnega učenja. Pomembno je omeniti, da je portfolio samo eden izmed korakov proti določanju standardov kakovosti pri mladinskem delu v Evropi – v naslednjih nekaj letih bomo videli, kako bo skupnost mladinskega dela to izkoristila.

Čaka nas še dolga pot, preden bodo standardi kakovosti pri neformalnem učenju postali popolnoma določeni – in ves proces Youthpassa uporaben načrt za nas, da mu sledimo in se na tej poti učimo.

... Kaj bi še dodali ali spremenili na tem seznamu, če vključite lastno izkušnjo?

A2. Zanimanje za neformalno izobraževanje in učenje

Reference in nadaljne informacije

Vse več je publikacij, razprav in poročil o teh pomembnih temah – spletna stran, ki prav tako gosti Youthpass, bo vsebovala marsikatero izmed teh. Tukaj je nekaj izhodiščnih točk:

Neformalno izobraževanje in učenje – ozadje

Tema junijske izdaje revije Coyote iz leta 2006 (objavljena v sodelovanju s Svetom Evrope in Evropsko komisijo) sta neformalno učenje in izobraževanje s stališča pomembnih evropskih institucij, mladinskih organizacij in strokovnih delavcev.

<http://www.youth-partnership.net/youth-partnership/publications/Coyote/11/Index>
[Pridobljeno 15. 9. 2008]

Raziščite zgodovino in trenutni razvoj priložnostnega in neformalnega izobraževanja na spletni strani priložnostnega izobraževanja:

<http://www.infed.org/>

Članek Alana Rodgerja o novi paradigmi za neformalno in priložnostno izobraževanje je dober primer razmišljanja:

http://www.infed.org/biblio/non_formal_paradigm.htm

Dober primer je tudi delo Helen Colley, Phila Hodgkinsona in Janice Malcolm o odnosih med priložnostnim, neformalnim in formalnim učenjem:

http://www.infed.org/archives/e-texts/colley_informal_learning.htm

[Pridobljeno 15. 9. 2008]

Unescova Mednarodna komisija o izobraževanju za enaindvajseto stoletje, vključno z Delorsovimi poročili:

<http://www.unesco.org/delors/>

[Pridobljeno 15. 9. 2008]

Zelo koristen spletni forum o identifikaciji in ocenjevanju neformalnega in priložnostnega učenja za strokovne delavce in druge akterje ter strokovnjake je na voljo pri Evropskem centru za razvoj poklicnega usposabljanja (Cedefop):

<http://communities.trainingvillage.gr/nfl>

[Pridobljeno 15. 9. 2008]

Evropska unija

Obsežen uvod v prispevek o izobraževanju in usposabljanju k Lizbonski strategiji:

http://ec.europa.eu/education/index_en.html

[Pridobljeno 15. 9. 2008]

Resolucija o prepoznavanju vrednosti neformalnega in priložnostnega učenja na evropskem področju mladinskega dela, o kateri je odločal Svet ministrov EU:

<http://europa.eu/scadplus/leg/en/cha/c11096.htm>

ali

<http://tinyurl.com/m7ske>

[Pridobljeno 15. 9. 2008]

A2. Zanimanje za neformalno izobraževanje in učenje

Poročilo iz konference Mostovi za prepoznavanja ponuja primere pobud o prepoznavanju različnih oblik mladinskega dela:

<http://www.salto-youth.net/bridgesforrecognition/>

[Pridobljeno 15. 9. 2008]

Svet Evrope

Direktorat za mladino Evropskega sveta:

www.coe.int/youth

Tukaj boste našli tudi Evropski portfolio za mladinske delavce in mladinske voditelje, ki si ga lahko prenesete brezplačno:

www.coe.int/youthportfolio

[Pridobljeno 15. 9. 2008]

Priporočilo Odbora ministrov o promociji in prepoznavanju neformalnega izobraževanja/učenja mladih:

<http://tinyurl.com/z52r7>

[Pridobljeno 15. 9. 2008]

Partnerstvo med Evropsko komisijo in Svetom Evrope na področju mladine

Dokument Pathways 2.0 o prepoznavanju neformalnega učenja in o mladinskem delu v Evropi

<http://tinyurl.com/6a5b4a9>

[Pridobljeno 11. 10. 2011]

Evropski mladinski forum

Dokumenti o stališču Evropskega mladinskega foruma o vlogi mladinskih organizacij kot ponudnikov neformalnega izobraževanja/učenja:

http://www.youthforum.org/en/policy_papers.htm

[Pridobljeno 15. 9. 2008]

povezave

A3

Štoparski vodnik po priznavanju neformalnega učenja na področju mladine

• Darko Marković

»What do I get? («Kaj dobim?)
Oh, what do I get?« (Oh, kaj dobim?)
Buzzcocks

Trenutno potekajo številne formalne, neformalne in priložnostne razprave o tem, kako si pridobiti boljše priznanje za učenje na področju mladinskega dela. Nekateri ljudje mislijo, da je že dovolj priložnosti za pridobivanje priznanja, medtem ko so drugi zaskrbljeni zaradi »formaliziranja neformalnega«, spet drugi želijo dokazati, da gre za zapravljane sredstev, nekateri pa verjamejo, da je ravno pravi trenutek za razvoj novih strategij priznavanja. Očitno se zaradi veliko različnih razlogov tema priznavanja dotika samega bistva mladinskega dela in neformalnega izobraževanja, tako skoraj nikogar, ki se udeležuje takšnih razprav, ne pušča popolnoma ravnodušnega.¹

Če sledimo tem »vročim razpravam«, se zdi, da je nekaj glavnih vprašanj, povezanih s priznavanjem, naslednjih: Kako lahko približamo institucionalne politične cilje in realnost mladinskega dela v Evropi? Kaj so glavni izzivi* in ključna področja za nas, mladinske delavce/voditelje, mentorje in trenerje v tem procesu? Kaj so potencialne nevarnosti oziroma pasti za mladinsko delo in neformalno izobraževanje? Kaj so lahko potencialne koristi za mlade, s katerimi delamo?

Čeprav že vemo, da bo končen odgovor »42«², si to poglavje kljub temu upa načeti zgornja vprašanja, ko ponuja kratek vodnik za razmislek in odgovore na nekatere glavne dileme, ki se nanašajo na priznavanje učenja na mladinskem področju. Priprnite si svoje varnostne pasove ...

Trenutni položaj politike na evropski ravni

Maja 2006 je Svet Evropske unije sprejel Resolucijo o priznavanju vrednosti neformalnega in priložnostnega učenja na področju evropske mladine. V tej resoluciji Svet izjavlja, da si »delo in dosežki mladih in tistih, ki so dejavni v mladinskem delu in mladinskih organizacijah, zaslužijo večje priznanje, da bi lahko povečali svojo vrednost in prepoznavnost, delodajalci,

formalno izobraževanje in civilna družba na splošno pa bi jih morali primerno upoštevati.«³ Svet prav tako poziva države članice in Evropsko komisijo, da se vključijo v razvoj specifičnega orodja za mladinsko delo »za opredeljevanje in priznavanje spretnosti in sposobnosti, ki jih mladi ljudje pridobijo z neformalnim in priložnostnim učenjem.«⁴ Čeprav se vam lahko zdi takšen uraden poziv iz »visokih krogov« presenetljiv, je to samo del istega »vala«, ki ponovno osmišlja učenje in izobraževanje v Evropi, kar se je začelo v Lizboni leta 2000.⁵

Če sledimo smernicam zadnjih šestih ali sedmih let, so bili postavljeni različni »mejniki«⁶ in različne »poti«⁷, raziskane na poti proti boljšemu priznavanju učenja, ki poteka v mladinskem sektorju. Še vedno pa ostaja vprašanje: Kako lahko oblikujemo boljšo povezavo med politiko in prakso priznavanja?

Beseda, ki bega: »priznavanje«

Iz lastne izkušnje z delom pri priznavanju⁸ menim, da lahko uporaba te besede povzroči kar nekaj zmede. Najprej se pojavi težava pri prevodu angleške besede »recognition« v druge jezike, ne da bi izgubili prvotni pomen.

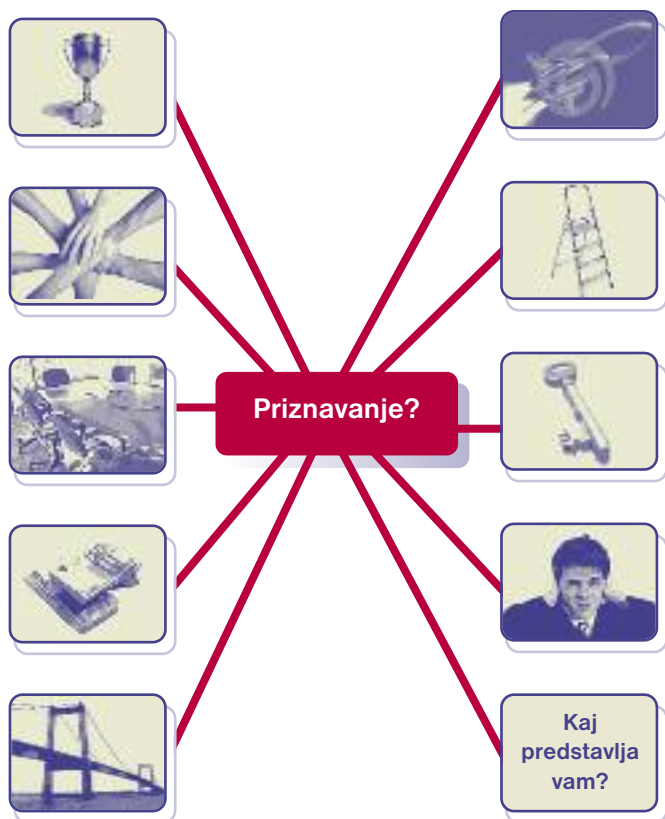
...» Kako rečete »recognition« v svojem jeziku?

Nato beseda priznavanje vzbudi različne asociacije: nekateri ljudje pomislijo na akreditacijo, drugi na potrdila ali celo diplome, medtem ko lahko ostali mislijo, da se s tem nečemu pripisuje več vrednosti. Pri čemer imajo vsi prav, le da mislijo na različne mehanizme in postopke priznavanja.⁹ Če pogledamo na to bolj z metaforičnega vidika, kaj bi si predstavljali pod »priznavanje na področju mladine«?

* V izvornem besedilu avtor uporabi besedno zvezo: "strech zone".

A3. Štoparski vodnik po priznavanju neformalnega učenja na mladinskem področju

...> **Ali vam katera od teh podob predstavlja priznavanje na področju mladine in mladinskega dela? Katera in zakaj?**

Tretja težava z razumevanjem priznavanja se nanaša na potencialne predmete priznavanja. Pri mladinskem področju lahko pomislimo na boljše priznavanje mladinskega sektorja na splošno: poklic mladinskega delavca, kompetence trenerja, izobraževalnih programov, ponudnikov, sodelovanje, usposobljenost in ne nazadnje učenje mladih ljudi – tako sam proces kot tudi njegovi rezultati pri mladinskih aktivnostih. Slednje je nedvomno najmanj nasprotujoče, ko govorimo o priznavanju, saj je to glavni poudarek Youthpassa in te publikacije.

Največ zmede o priznavanju povzroča prepletanje dveh različnih procesov – formalnega in družbenega priznavanja.¹⁰ Formalno priznavanje (včasih imenovano »kodificirano«) učenja je dajanje uradne vrednosti in uradnega statusa novim kompetencam, ki jih pridobimo s sodelovanjem pri mladinskih aktivnostih z namenom izobraževanja (na primer mladinska izmenjava, EVS, usposabljanje itd.) in ki vključujejo

mehanizme, kot je potrjevanje. Po drugi strani je družbeno priznavanje bolj dajanje in priznavanje družbene vrednosti pri učenju *per se*, pa tudi pozitiven odnos in dobro sprejemanje aktivnosti v mladinskem sektorju s strani skupnosti.

Enak način lahko uporabimo, ko razmišljamo o statusu mladinskega sektorja in neformalnega izobraževanja v vaši državi in drugih državah po Evropi. Zaradi različnih družbenih, izobraževalnih ali političnih dejavnikov obstajajo velike nacionalne razlike, povezane s priznavanjem mladinskega dela in neformalnega izobraževanja. V nekaterih državah lahko na primer najdete uradno priznan poklic mladinskega delavca/trainerja, medtem ko istočasno obstaja sorazmerno slabo družbeno priznavanje za tako vrsto dela. V drugih državah lahko obstajata znatna finančna podpora in družbeno sprejemanje aktivnosti mladinskega dela, toda brez uradnega priznavanja.

...> **Če primerjate ti dve razsežnosti priznavanja, kam bi postavili status mladinskega dela in neformalnega izobraževanja v vaši državi?**

visoka stopnja uradnega priznavanja		
	nizka stopnja družbenega priznavanja	visoka stopnja družbenega priznavanja

A3. Štoparski vodnik po priznavanju neformalnega učenja na mladinskem področju

Razumevanje lastnega mladinskega dela

Drug izziv, povezan z dejanskim priznavanjem učenja pri mladinskih aktivnostih, zadeva samo razumevanje mladinskega dela, njegovih glavnih ciljev in prakse.

→ *Ko razmišljate o razlogih in naravi aktivnosti, ki jih izvajate z mladimi, ali bi jih uvrstili med aktivnosti prostega časa ali med izobraževanje in učenje ali družbeni aktivizem ali kombinacijo vseh treh?*

0	prosti čas in zabava	10
0	učenje in izobraževanje	10
0	družbeni aktivizem	10

Način, na katerega vidite glavni namen, in način, na katerega se lotite mladinskega dela, lahko bistveno vplivata na vaše dojemanje in odnos do pozivov k večjemu in boljšemu priznavanju učenja v mladinskem sektorju.

»Privlačno mladinsko delo«

Pred dvema letoma sem imel priložnost delati kot trener pri organizaciji International Young Naturefriends (IYNF), ki je naredila zelo pogumen korak in je po mnogih desetletjih obstoja na novo premislila o svojem glavnem namenu. Vzrok za to je bilo bistveno zmanjšanje interesa mladih za njihove aktivnosti, zato so začeli »kopati« globoko v samo bistvo mladinskega dela, ki so ga izvajali (kot tudi v samo bistvo funkcije svoje organizacije). Tako so iznašli zelo zanimiv koncept »privlačnega mladinskega dela«. ¹¹ Nekaterim se lahko zdi kot navaden marketinški trik, vendar gre za zelo dobro premišljen koncept, ki je dal njihovim zunanjim mladinskim aktivnostim jasnejšo in namensko (neformalno) izobraževalno razsežnost ter zagotovil jasno predstavitev mladim, ki so se zanimali za udeležbo. Dobri stari pohodi po gozdu ali plezanje v gorah niso bile aktivnosti, ki bi bile samo priložnost za srečanje drugih mladih in omogočale stik z naravo, ampak so bile tudi zavestno načrtovane, utemeljene na vrednosti, neformalne izobraževalne možnosti naučiti se, kaj je timsko delo,

raznolikost, trajnostni razvoj, ohranjanje narave itd. ¹² Ljudje iz IYNF so bili prepričani, da bodo takšne vrste aktivnosti privlačnejše za današnje mladi! Kaj si vi mislite?

Priznavanje učenja – način, kako narediti mladinske aktivnosti še privlačnejše

Ko se ozrem nazaj in pomislim na svoje učenje pri mladinskem delu in neformalnem izobraževanju, ugotovim, da je prav to prostor, kjer sem se naučil nekaj najpomembnejših stvari v svojem življenju, na primer: kaj resnično pomeni prevzeti pobudo, kako se učinkovito sporazumevati, kako razumeti kulturne raznolikosti in njihov vpliv na sporazumevanje, kako delati v timu, kako voditi projekt, kako se zavzemati za lastne pravice v konstruktivnem smislu in mnogo več. ¹³

→ *Kaj so bile glavne stvari, ki ste se jih naučili pri mladinskem delu v smislu znanja, spretnosti in odnosov?*

Kot mladinski voditelj, mentorji ali trenerji pri mladinskih aktivnostih smo lahko ponosni na pomembnost učenja za mlade, s katerimi delamo, in glede tega ne smemo biti preveč skromni. Povsod po Evropi poteka pri mladinskih aktivnostih toliko dragocenega učenja. Vendar ostaja vprašanje: Ali lahko mladim ljudem ponudimo več? Ali jim lahko ponudimo več kot le osebno zadovoljstvo, zaupanje vase in izkušnjo, ki jo je ponavadi težko opisati tistim, ki so zunaj mladinskega področja?

Da se jasneje izrazim, stvari, ki se jih naučimo ali ki se jih učimo skozi mladinsko delo, so tako življenjsko pomembne in splošno uporabne. Vseeno včasih občutimo primanjkljaj »prevajalnega sistema« pri sporočanju učnih učinkov drugim sektorjem in »deležnikom« (družinam, šolam, potencialnim delodajalcem itd.). Če bi obstajal sistem priznavanja, ki bi zagotovil enoten jezik (prevajalsko orodje) za učenje, razumljiv tako znotraj kot zunaj področja mladine in mladinskega dela (in civilne družbe), ali bi takrat obstajala pomembna dodana vrednost našim mladinskim izmenjavam, usposabljanjem in EVS? To je trenutek, ko je potreba po razvoju uporabniku prijaznega orodja nazorno prikazana.

→ *Koliko bi obstoj takšnega orodja naredil mladinsko delo še privlačnejše za mlade in razumljivejše za ljudi zunaj mladinskega področja?*

A3. Štoparski vodnik po priznavanju neformalnega učenja na mladinskem področju

Zakaj potrebujemo priznavanje – ali je zaposljivost glavna pogonska sila?

Razen političnega ideala, da bi naredili »Evropo družbo, temelječo na znanju perspektivo vrednotenja vseživljenjskega in priložnostnega učenja«¹⁴, vidijo mladinski delavci v praksi večje priznavanje neformalnega učenja kot dodaten ukrep na trgu dela. Tukaj bi rad povedal, da obstajajo še nekateri drugi razlogi za boljše priznavanje učenja mladih pri mladinskih aktivnostih: gre za pomoč mladim, da si pridobijo več samozaupanja in da razvijejo samozavest; za nekatere mlade je priložnost udeležbe pri mladinskih aktivnostih njihova edina priložnost, da si pridobijo kakršno koli izobrazbo; lahko bi bilo orodje za borbo proti diskriminaciji in delo v zvezi z družbeno vključenostjo, pa tudi način poviševanja profila mladinskega dela na splošno. Istočasno se ne smemo bati teme zaposljivosti kot takšne. Kljub dejstvu, da večina mladinskih pobud nima nič skupnega z možnostmi za zaposlitev njihovih udeležencev, saj so te bolj osredotočene v osebnostni razvoj in družbeni aktivizem (aktivno državljanstvo) mladih. Prepričan sem, da noben mladinski delavec ne bi zanikal, da obstaja upravičena in vse pomembnejša potreba med mladimi po boljši zaposljivosti (oglejte si tudi »trikotnik neformalnega učenja« v poglavju A2). Če upoštevate trenutno stopnjo nezaposlenosti po vsej Evropi, ali ni naša odgovornost, da kot mladinski delavci naredimo največ, kar moremo, da se odzovemo na takšno potrebo?

O strahu pred močjo in odgovornostjo

Zaskrbljenost med mladinskimi delavci in trenerji, povezanimi s priznavanjem, povzroča še eno vprašanje: »Čigavo priznavanje?« To vprašanje postaja vse pomembnejše, če je osrednja moč za pospeševanje priznavanja učenja udeležencev dana nam – mladinskim delavcem in trenerjem, kar je navdušujoče.

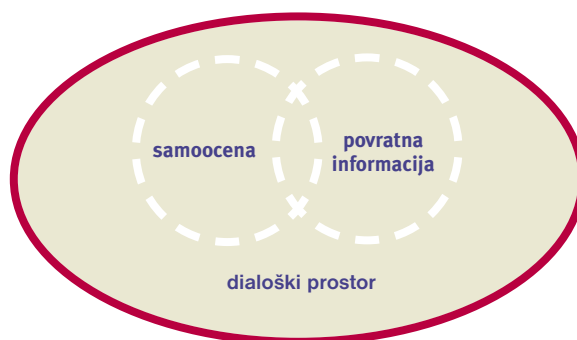
→ Kako se soočate z močjo, ki je povezana z vašo vlogo mladinskega delavca, trenerja ali mentorja?

Čeprav si prizadevamo za to, da pri svojih aktivnostih ustvarimo demokratično učno okolje, usmerjeno k posamezniku, ne smemo podcenjevati naravnega neravnovesja moči, ki pripada takšnemu tipu odnosa – moč, povezana z vlogo mladinskega delavca/mentorja/trenerja.¹⁵ Zame ta moč ni nujno negativen koncept, če je premišljen in konstruktivno uporabljen. Dejansko je močna povezava med močjo in (izobraževalno) odgovornostjo, ki jo imajo mladinski

delavci/trenerji/mentorji, ter učenjem njihovih udeležencev. Pri čemer se tega ne bi smeli bati. Naj bom jasen, v nobenem primeru ne predlagam, da bi morali postati izobraževalni delavci in ocenjevalci z avtokratskim prijemom. Rad bi samo dokazal, da se moramo zavedati moči, ki jo imamo, in da vzamemo zares svojo izobraževalno odgovornost za prihodnjo korist udeležencev.

Ocena samoocenjevanja – ali je to vprašanje?

V povezavi s temo moči, ko razmišljamo o priznavanju učenja na področju mladine in mladinskega dela, mnogi mladinski delavci/trenerji menijo, da je SAMO samoocena, ki jo podajo udeleženci, sprejemljiva oblika ocene učenja pri neformalnem učenju. Ocena, ki jo podajo mladinski delavci/trenerji, je videti bolj kot »korak nazaj« proti tradicionalnemu ocenjevalnemu sistemu v šolah in popolnoma v nasprotju z vrednotami neformalnega izobraževanja. Toda razmišljati v dihotomijah, v obliki »ali ali«, je preveč enostavno. Če bi torej uporabili pristop, značilen za Youthpass, bi rekli, da ni ne samoocena ne ocena. Je samoocena, obogatena s povratno informacijo v dialoškem prostoru.

Ključna beseda tukaj je dialog, ki lahko zajema povratno informacijo ali skupinski pogovor¹⁶ kot obojestranski proces izmenjave v varnem okolju, v katerem se srečata dve (ali več) perspektiv in iščeta skupno »resnico«. Zakaj je to tako? Čeprav je samoocena bližje zeleni demokratični naravi in usmerjenosti k udeležencu neformalnega izobraževanja, je treba upoštevati nekaj točk. Eden izmed ključnih predpogojev za ustrezno samooceno je stopnja udeležencevega napredka pri njegovi kompetenci samozavedanja.¹⁷

A3. Štoparski vodnik po priznavanju neformalnega učenja na mladinskem področju

Zavedanje samega sebe je zmožnost biti v stiku z lastnimi prednostmi in slabostmi ter neprecenjevanje ali nepodcenjevanje lastnega dela, obnašanja ali učenja. To je bistvena življenjska veščina, ki se najboljšje razvije v povezavi z drugimi ljudmi in na podlagi njihove povratne informacije.¹⁸ Zato je pomemben dialoški prostor, ne samo zaradi rezultata procesa (tj. imeti natančen opis učnih rezultatov), ampak tudi zaradi podpore razvoju udeležencevih kompetenc samozavedanja. Pravzaprav je lahko slednje za udeleženca še vrednejše kot sam izid. Kaj mislite vi?

Kako vidite odnos med ocenjevanjem in samoocenjevanjem pri mladinskem delu? Kako podpirate razvoj samozavedanja pri udeležencih/prostovoljcih?

priznanje njihovih kompetenc na drugi strani. Torej, meni se je zdelo, da so ljudje, ki so sodelovali pri razvoju Youthpassa, to dilemo resnično upoštevali in so ponudili nekaj praktičnih ter plodnih rešitev.¹⁹

Seveda se zdi »več dela in težav« za nas mladinske delavce/mentorje/trenerje, da izvajamo orodja priznavanja, kot je Youthpass, pri svojih projektih, zato imamo seveda pravico vprašati: »Kaj pridobimo/izgubimo s tem?« Toda glavna vprašanja, ki si jih moramo zastaviti, še ostajajo: »Kaj mladi potrebujejo, da danes živijo v Evropi? In kaj lahko storimo za to?«

In mimogrede – ali bom dobil Youthpass za pisanje tega besedila?

Priznavanje v praksi

Če se na koncu še enkrat spomnimo na ministrov poziv po »priznavanju spretnosti in kompetenc, ki so jih pridobili mladi« pri mladinskih aktivnostih, lahko nekdo pomisli, ali je resnično mogoče ohraniti ustrezno ravnovesje med ohranjanjem avtonomnosti in kreativnosti pri mladinskem delu na eni strani ter dajanjem mladim priložnost, da pridobijo (formalno)

¹ Oglejte si, kako je delati s temo priznanja v: Marković, D. (2006): A step towards the recognition of non-formal education in Serbia and Montenegro, Coyote, št. 11, Partnership of the Council of Europe and European Commission, <http://www.youth-partnership.net/youth-partnership/publications/Coyote/11/Index>.

² Adams, D. (2005): Štoparski vodnik po galaksiji, Tehniška založba Slovenije. V tem imenitnem leposlovnem delu, ki je nastalo že pred kar nekaj časa, se je skupina izredno inteligentnih večdimenzionalnih bitij odločila, da bo končno odgovorila na veliko vprašanje življenja, vesolja in vsega drugega. Tako so sestavili izredno mogočen računalnik, Velika misel. Potem ko je odličen računalniški program deloval (v zelo kratkih sedem in pol milijonih let), je bil objavljen odgovor. Dokončni odgovor za življenje, vesolje in vse drugo je ... (ne bo vam všeč ...), je ... 42. Na žalost je bilo v procesu izgubljeno izvirno vprašanje!

³ Resolucija Sveta in predstavnikov vlad držav članic, ki so se sestali v okviru Sveta, o priznavanju vrednosti neformalnega in priložnostnega učenja na področju evropske mladine, ki je bila objavljena v Uradnem listu Evropske unije, 20. 7. 2006.

⁴ ibid

⁵ Za več informacij o lizbonskem procesu in kako se nanaša na področje mladine in mladinskega dela, si oglejte poglavje A4 »Vseživljenjsko učenje je v vaših rokah« v tej publikaciji.

⁶ Schild, H. J., Von Hebel, M. (2006): Milestones for formal and social recognition of non-formal and informal learning in youth work, Coyote, št. 11, Partnership of the Council of Europe and European Commission, <http://www.youth-partnership.net/youth-partnership/publications/Coyote/11/Index>.

A3. Štoparski vodnik po priznavanju neformalnega učenja na mladinskem področju

⁷ Partnership of the Council of Europe and European Commission (2004): Pathways towards validation and recognition of education, training and learning in the youth field, working paper.

⁸ Markovic, D. (2006): A step towards the recognition of non-formal education in Serbia and Montenegro, Coyote, št. 11, Partnership of the Council of Europe and European Commission, <http://www.youth-partnership.net/youth-partnership/publications/Coyote/11/Index>.

⁹ Za več informacij si oglejte Chisholm, Lynne (2005): Cheat Sheet on Recognition Terminology v »Bridges for Recognition report«, <http://www.salto-youth.net/bridgesforrecognition/>.

¹⁰ ibid

¹¹ IYNF (2005): GOTCHA Handbook Attractive Youth Work – a Guide to Making Things Happen, IYNF, Prague, http://www.iynf.org/obsah/materials/documents.php?id_document=31.

¹² Za več informacij o konkretnih aktivnostih in primerih »privlačnega mladinskega dela« si oglejte IYNF-jev časopis Variety, <http://iynf.org/obsah/materials/variety.php>.

¹³ Za več informacij o učnih potencialih na področju mladine in mladinskega dela si pogledajte poglavji A4 »Vseživljenjsko učenje je v vaših rokah« in B1 »Kako podpirati učenje« v tej publikaciji.

¹⁴ Oglejte si Presidency Conclusions of the Lisbon European Council, 23.–24. 3. 2000. http://www.consilium.europa.eu/cms3_fo/showPage.asp?lang=en&id=1296&mode=g&name= ali Memorandum on Lifelong Learning, http://ec.europa.eu/education/policies/2010/comp_en.html#2 ali poglavje A4 »Vseživljenjsko učenje je v vaših rokah« v tej publikaciji.

¹⁵ Tittley, G., editor (2002): T-kit Training Essentials, Partnership of the Council of Europe and European Commission, Strasbourg, http://www.youth-partnership.net/youth-partnership/publications/T-kits/T_kits.

¹⁶ Pri praktični uporabi Youthpassa so določene razlike za različne tipe akcij. Za več praktičnih predlogov o tem, kako ga uporabljati pri različnih mladinskih aktivnostih, si oglejte del B te publikacije.

¹⁷ Goleman, D. (1998): Working with emotional intelligence, Bantam books, New York.

¹⁸ Več o vlogi povratne informacije v izobraževalnem okolju si oglejte Luft, J. and Ingham, H. (1955): The Johari Window, a graphic model of interpersonal awareness ali preberite Mark Taylor's Marker Column in Coyote, št. 12. str.46, <http://www.youth-partnership.net/youth-partnership/publications/Coyote/12/Index>.

¹⁹ Za več informacij in praktičnih predlogov o tem, kako se učiti in priznati učenje v različnih mladinskih aktivnostih, si oglejte poglavje A5 »Youthpass – več kot potrdilo« in del B v tej publikaciji.

A4

Vseživljenjsko učenje je v vaših rokah☛ *Manfred von Hebel***Zakaj delamo to vajo? – uvod**

Novembra 2005 je Evropska komisija predlagala priporočilo za ključne kompetence za vseživljenjsko učenje. To priporočilo zagotavlja prvič do sedaj evropsko referenčno orodje za ključne kompetence, ki jih na primer mladi potrebujejo za nadaljnje učenje in aktivno sodelovanje v družbi. S tem priporočilom je želela Komisija spodbuditi in pospešiti nacionalne razprave in reforme učnega načrta ter razviti vseživljenjske učne strategije in učne strategije v realnih življenjskih situacijah. Priporočilo sta Evropski parlament in Svet sprejela 18. decembra 2006.

Države članice Evropske unije delujejo v smeri modernizacije svojih izobraževalnih sistemov. Modernizacija bo mogoče vsebovala tudi premik z zgolj prenašanja znanja na razvoj bolj prenosljivih kompetenc, ki opremijo mlade za odraslo življenje in nadaljnje učenje. To zahteva drugačne pristope k organizaciji učenja in nove kompetence od vseh, ki so vključeni v izobraževalne procese.

Vseživljenjsko učenje in učenje v vsej širini življenja upoštevata zelo veliko različnih okolij, v katerih poteka učenje, poleg formalnega izobraževanja. Formalno, neformalno in priložnostno učenje se v tem pogledu dopolnjujejo. V tem kontekstu mora mladinsko področje kot eden glavnih oskrbovalcev neformalnega učenja odigrati pomembno vlogo. Kompetence, pridobljene na tem področju, prispevajo na zelo osnovni ravni k osebnostnemu izpopolnjevanju, aktivni udeležbi, zaposljivosti in družbeni vključenosti mladih.

Ta članek razlaga, zakaj in kako je bil razvit referenčni okvir ključnih kompetenc in zakaj je izredno pomemben za neformalno učenje na področju mladine in mladinskega dela ter še posebej za priznavanje tega načina učenja preko orodij, kot je Youthpass.

Raznovrstnost in kompleksnost vsakdanjega življenja zahtevata, da v večini primerov ne moremo preprosto uporabiti enega samega odgovora, rešitve ali-ali, temveč da se moramo soočiti z napetostmi med različnimi pogledi, ki se nam včasih na prvi pogled zdijo nasprotujoči si ali se nam zdijo protislovnosti. Misлити in delovati moramo enotneje in nenehno upoštevati veliko različnih mnenj, zamisli in konceptov.

Naša družba je bolj in bolj odvisna od znanja in dostopa do informacij. Zaradi tega se povečuje povpraševanje po ključnih kompetencah na osebni, javni in strokovni področji. Način dostopa ljudi do informacij in storitev se spreminja, tako kot se spreminjata struktura in sestava družb. Rezultat tega je spreminjanje znanja, spretnosti in odnosov, ki jih vsakdo potrebuje. Le-ti pogosto zelo presegajo tisto, kar se ljudje običajno naučijo v šoli.

Kaj te zahteve obsegajo za ključne kompetence, ki jih moramo vsi pridobiti? Definiranje takšnih kompetenc lahko izboljša oceno, če in kako dobro smo pripravljeni, da se soočimo s sedanjimi in prihodnjimi izzivi.

☛ **Kako si predstavljate učenje v vseživljenjskem kontekstu in kontekstu učenja v vsej širini življenja v realnih življenjskih situacij? Kaj to zagotavlja mladim?**

Potrebujemo dokaz? Prosim, poiščite nekaj podatkov

V Evropski uniji je veliko primerov uspešnega formalnega izobraževanja in usposabljanja, vendar moramo hkrati vložiti še več energije za premagovanje številnih ovir.

- > *Vsak peti, mlajši od 15 let, doseže zgolj osnovno raven znanja pri branju.*
- > *Približno 15 odstotkov mladih med 18. in 24. letom predčasno opusti šolanje.*
- > *Samo 77 odstotkov 22-letnikov ima končano srednješolsko izobrazbo.*
- > *Skoraj tretjina evropske delovne sile je nizkokvalificirana, vendar je bilo po nekaterih ocenah do leta 2010 predvidenih vsaj 50 odstotkov novih delovnih mest, ki zahtevajo visokokvalificirane delavce in samo 15 odstotkov oseb z osnovno stopnjo izobrazbe.¹*

Koga to zanima? – razvoj**Organizacija za ekonomsko sodelovanje in razvoj (OECD)**

Konec leta 1997 je OECD sprožila projekt Definicija in izbira kompetenc. Namen je bil zagotoviti trden referenčni okvir ključnih kompetenc in spodbuditi mednarodne raziskave, ki merijo stopnje kompetenc mladih in odraslih.

A4. Vseživljenjsko učenje je v vaših rokah

EU-raven

Marca 2000 so voditelji držav in vlad Evropske unije poudarili da »mora biti vsak državljan opremljen z veščinami, potrebnimi za delo in življenje v novi informacijski družbi« in da »naj bi evropski referenčni okvir definiral nove temeljne veščine, ki se pridobijo s pomočjo vseživljenjskega učenja: uporaba veščin informacijske tehnologije, tuji jeziki, znanost in tehnologija, podjetništvo in družbene veščine«.

Odtlej je bilo v obdobju med letoma 2000 in 2005 veliko postorjenega za nadaljnji razvoj izobraževalnih sistemov. Marca 2005 je Evropski svet potrdil in ponovno uvedel lizbonske cilje ter pozval k povečanju vlaganja v izobraževanje in veščine.

Naslednja naloga je bilo osredotočenje na prepoznavanje ključnih kompetenc, ki naj bi jih vsak državljan v življenju razvil, in na to, kako jih skupaj s tradicionalnimi veščinami bolje vključiti v učni načrt, se jih naučiti in ohraniti skozi življenje. Splošne kompetence naj bi bile resnično dostopne vsem – osebam s posebnimi potrebami, tistim, ki niso dokončali šole, in odraslim. Ovrednotenje veščin in ključnih kompetenc je treba promovirati zaradi podpore nadaljnjemu izobraževanju in zaposljivosti.

Delo v zvezi s ključnimi kompetencami je tesno povezano z drugimi vrstami razvoja, in sicer kako izboljšati evropske sisteme izobraževanja in usposabljanja, kot je na primer trenutno delo v zvezi z razvojem Evropskega kvalifikacijskega okvira in pobud, ki si prizadevajo za utrditev in izboljšanje razumevanja in priznavanja kvalifikacij in kompetenc, pridobljenih na mladinskem področju.

Cilji – kaj si želimo doseči?

Natančneje so cilji na ravni EU naslednji:

- 1) identificirati in definirati ključne kompetence, potrebne za osebno izpolnitev, družbeno povezanost in zaposljivost v družbi znanja;
- 2) podpora delu držav članic pri zagotavljanju, da ob koncu izhodiščnega izobraževanja in usposabljanja mladi razvijejo ključne kompetence do takšne stopnje, da so pripravljeni za dobo odraslega življenja;
- 3) oskrbeti s ključnimi kompetencami za vseživljenjsko učenje referenčno orodje za snovalce politike, izvajalce

izobraževanja, delodajalce in same učence, da si olajšajo napredek na nacionalni in evropski ravni.

Kako je bil ustvarjen napredek

Na podlagi političnega mandata je bila leta 2001 ustanovljena delovna skupina o temeljnih veščinah. Sestavljali so jo strokovnjaki iz držav članic, držav EFTA/EEA, držav kandidat in evropskih združenj. Strokovna znanja in izkušnje so vključevali snovalce politike, strokovne delavce in akademske raziskovalce, ki so pokrivali tako izobraževanje odraslih kot obvezno izobraževanje in deležnike na evropski ravni.

Delovni skupini je bil ljubši izraz »kompetenca«, ki se nanaša na kombinacijo znanja, spretnosti in odnosov, in »ključne kompetence« za definiranje kompetenc, potrebnih za vse. Izraz vključuje temeljne veščine, le da obsega še več. O delu se je razpravljalo na veliko konferencah in seminarjev, ki so jih organizirali deležniki ali mednarodne organizacije. Ministri za izobraževanje so razpravljali o »evropski dimenziji« ključnih kompetenc na neformalnem sestanku v Rotterdamu julija 2004 in spodbudili Komisijo, da je nadaljevala delo v zvezi s to iniciativo.

Predlog, ki je bil končno predložen leta 2005 in je prav tako temeljil na delu OECD, predstavlja evropsko referenčno orodje za ključne kompetence in predlaga, kako naj bo dostop do teh kompetenc zagotovljen vsem državljanom skozi vseživljenjsko učenje.

K bistvu – referenčni okvir ključnih kompetenc

Referenčni okvir predstavlja osem ključnih kompetenc:

1. *Sporazumevanje v maternem jeziku*
2. *Sporazumevanje v tujih jezikih*
3. *Matematična kompetenca ter osnovne kompetence v znanosti in tehnologiji*
4. *Digitalna pismenost*
5. *Učenje učenja*
6. *Socialne in državljanske kompetence*
7. *Samoinicativnost in podjetnost*
8. *Kulturna zavest in izražanje*

V skladu z mednarodnimi študijami je »kompetenca tu definirana kot kombinacija znanja, spretnosti in odnosov, primernih za posamezno situacijo«. »Ključne kompetence« so tiste, ki podpirajo našo osebno izpolnitev, družbeno vključenost, aktivno državljanstvo in zaposlitev.

A4. Vseživljenjsko učenje je v vaših rokah

Številke ne kažejo na hierarhijo, vsaka kompetenca je enako pomembna kot katera koli druga. Veliko kompetenc se prekriva in prepleta: vidiki, pomembni za eno področje, bodo podpirali kompetenco na drugem. Veliko tem je uporabljenih v celotnem okviru: kritično mišljenje, kreativnost, prevzemanje pobud, reševanje problemov, ocenjevanje tveganja, sprejemanje odločitev in konstruktivno upravljanje čustev so zelo pomembni pri vseh osmih ključnih kompetencah. Vse so odločilne na širokem področju učenja.

Ključne kompetence moramo toliko razviti, da si omogočimo življenje, polno zadovoljstva. Čim prej, tem bolje, toda proces učenja ni zaprt in se nikoli ne preneha. Ključne kompetence je treba razvijati naprej, jih ohranjati in posodabljati kot del vseživljenjskega učenja in učenje v vsej širini življenja pri vsaki možni priložnosti.

Mladinske izmenjave na primer povečujejo možnosti sporazumevanja v maternem jeziku in tudi v tujih jezikih. Udeležba pri mladinskih aktivnostih podpira razvoj socialnih, medkulturnih in državljskih kompetenc. Pri razumevanju ključnih kompetenc nam lahko pomaga, če si predstavljate konkreten projekt ali dogodek, povezan z mladinskim delom, nekaj, kar zelo dobro poznate iz osebne preteklosti. Ali pa si predstavljajte tradicionalno mladinsko izmenjavo s 15 do 20 mladimi iz Velike Britanije, Poljske, Italije in Luksemburga, ki preživijo skupaj deset dni, tudi to imate lahko v mislih kot primer.

Ključne kompetence

1. Sporazumevanje v maternem jeziku

Kaj: Sporazumevanje v maternem jeziku je sposobnost izražanja in razumevanja pojmov, misli, čustev, dejstev, mnenj v pisni in ustni obliki (poslušanje, govor, branje in pisanje) ter na ustrezen in ustvarjalen način medsebojno jezikovno delovanje v vseh družbenih in kulturnih okoliščinah – izobraževanje in usposabljanje, delo, dom in prosti čas.

Kako: Imeti moramo nekaj znanja osnovnega besedišča in slovnice. Vključuje zavest o glavnih vrstah verbalne komunikacije, vrsti literarnih in neliterarnih besedil, glavne značilnosti različnih slogov in registrov jezika ter spremenljivost jezika in sporazumevanje glede na okoliščine.

Kompetenca zajema veščine pisanja in branja različnih tipov besedil, iskanja, zbiranja in obdelave podatkov, uporabe pripomočkov, formuliranja in izražanja naših argumentov na prepričljiv in primeren način.

2. Sporazumevanje v tujih jezikih

Kaj: Za sporazumevanje v tujih jezikih na splošno veljajo iste glavne razsežnosti kompetence sporazumevanja kot pri sporazumevanju v maternem jeziku: temelji na sposobnostih razumevanja, izražanja in razlage pojmov, misli, čustev, dejstev in mnenj v pisni in ustni obliki (poslušanje, govor, branje in pisanje) v ustrezni vrsti družbenih in kulturnih okoliščin – izobraževanje in usposabljanje, delo, dom in prosti čas – v skladu z željami ali potrebami posameznika. Sporazumevanje v tujih jezikih zahteva tudi sposobnosti, kot sta posredovanje in medkulturno razumevanje.

Kako: Znanje tujega jezika zahteva poznavanje besednjaka in funkcionalne slovnice ter zavest o glavnih vrstah verbalne komunikacije in registrov jezika. Poznavanje pravil tuje družbe in kulturno zavedanje sta zelo pomembna.

Sposobni moramo biti razumeti govorna sporočila, začeti, nadaljevati in dokončati pogovore. Branje in razumevanje besedil sta glede na naše potrebe pomembna, pomembne so tudi veščine uporabe pripomočkov in neformalno učenje jezikov kot del vseživljenjskega učenja.

Pozitiven odnos vključuje upoštevanje kulturnih razlik in raznolikosti, zanimanje za jezike, radovednost v zvezi z jeziki ter medkulturno komunikacijo.

A4. Vseživljenjsko učenje je v vaših rokah

3. Matematična kompetenca ter osnovne kompetence v znanosti in tehnologiji

Kaj: Matematična kompetenca je sposobnost uporabe seštevanja, odštevanja, množenja, deljenja in ulomkov v miselni in pisni aritmetiki, da rešimo veliko problemov v vsakdanjih situacijah. Pri osvojitvi temeljnih tehnik računanja so poudarjeni postopek, dejavnost in znanje.

Kako: Matematična kompetenca obsega možnost in pripravljenost uporabe logičnega in prostorskega mišljenja, predstavitev formul, modelov, grafov in diagramov.

Kompetenca v znanosti se nanaša na sposobnost in pripravljenost uporabe znanja in metodologije za razlago naravnega sveta z namenom ugotovitve vprašanj in sklepanja na podlagi dokazov, kompetenca v tehnologiji pa na razumevanje uporabe znanja in metodologije kot odgovor na opažene človeške želje ali potrebe. Kompetenca v znanosti in tehnologiji vključuje razumevanje sprememb, nastalih zaradi človeške dejavnosti, in odgovornost posameznega državljana.

Prav tako je lahko vaja pri medkulturnem razumevanju, izmenjava izkušenj, matematičnih problemov, in potem poskusimo najti skupne rešitve. Skupina oseb iz različnih držav naj vam na primer pokaže, kako izračunajo 25 deljeno z 9. Presenečeni boste, koliko različnih načinov se bo znašlo na papirju ... (Ne dovolite uporabe kalkulatorja!!!)

4. Digitalna pismenost

Kaj: Digitalna pismenost vključuje varno in kritično uporabo tehnologije informacijske družbe pri delu, v prostem času in pri sporazumevanju. Podpirajo jo osnovna znanja v informacijsko-komunikacijski tehnologiji: uporaba računalnikov za iskanje, ocenjevanje, shranjevanje, proizvodnjo, predstavitev in izmenjavo informacij ter za sporazumevanje in sodelovanje v skupnih omrežjih po internetu.

Kako: Digitalna pismenost zahteva temeljito razumevanje in poznavanje narave, vloge in priložnosti tehnologije informacijske družbe v vsakdanjem življenju: v zasebnem in socialnem življenju ter pri delu. To vključuje glavne računalniške aplikacije, kot so urejevalniki besedil,

razpredelnice, zbirke podatkov, shranjevanje in upravljanje podatkov, razumevanje možnosti potencialnih nevarnosti interneta in sporazumevanje prek elektronskih medijev (elektronska pošta, omrežna orodja) za delo, prosti čas, izmenjavo informacij in skupna omrežja, učenje in raziskave.

Uporaba tehnologije informacijske družbe zahteva kritičen in premišljen odnos do informacij, ki so na voljo, in odgovorno uporabo interaktivnih medijev.

5. Učenje učenja

Kaj: »Učenje učenja« je sposobnost učiti se in vztrajati pri učenju, organizirati lastno učenje, vključno z učinkovitim upravljanjem časa in informacij, individualno in v skupinah. Ta kompetenca vključuje zavest o lastnem učnem procesu in potrebah, prepoznavanje priložnosti, ki so na voljo, in sposobnost premagovanja ovir za uspešno učenje. Pomeni pridobivanje, obdelavo in sprejemanje novega znanja in spretnosti ter iskanje in uporabo nasvetov. Z učenjem učenja nadgrajujemo svoje predhodne izkušnje z učenjem in življenjske izkušnje v različnih okoliščinah.

Učenje učenja je bolj izčrpno razloženo v poglavju B1 »Kako podpirati učenje«.

6. Socialne in državljanske kompetence

Kaj: Te kompetence so ene izmed najpomembnejših na mladinskem področju. Pridobimo jih z aktivno udeležbo pri katerem koli mladinskem delu ali prostovoljstvu. Zajemajo vse oblike vedenja, ki usposablja posameznike za učinkovito in konstruktivno sodelovanje v socialnem in poklicnem življenju.

Kompetence, povezane s socialnim kontekstom, so pomembne zlasti v vse bolj raznovrstnih družbah, saj prispevajo k reševanju morebitnih sporov. Državljska kompetenca posameznike usposablja za polno udeležbo v državljanskem življenju na podlagi socialnih in političnih konceptov ter struktur in zaveze za dejavno in demokratično udeležbo.

Kako: Kompetenca je povezana z osebnim in družbenim blagom, ki zahteva razumevanje pomena dobrega fizičnega in duševnega zdravja kot vira zase, za svojo družino in za ožje socialno okolje ter znanje o tem, kako tako zdravje doseči in vzdrževati z zdravim načinom življenja. Za uspešno medosebno in socialno udeležbo je bistveno razumeti kodekse ravnanja in splošno sprejete načine obnašanja v

A4. Vseživljenjsko učenje je v vaših rokah

različnih družbah in okoljih (npr. v službi). Ravno tako je pomembno zavedati se osnovnih konceptov v zvezi s posamezniki, skupinami, organizacijami dela, enakostjo spolov, družbo in kulturo. Odločilno je razumevanje različnih kultur in ujemanja nacionalne kulturne identitete z evropsko.

Veščine potrebujemo

- > da se lahko sporazumevamo v različnih okoljih;
- > da lahko izrazimo in razumemo različna stališča;
- > da se lahko pogajamo in ustvarimo zaupanje;
- > da lahko sočustvujemo.

Sposobni moramo biti obvladati stres in frustracije ter to izraziti na konstruktiven način, pri čemer moramo razlikovati tudi med zasebnim in poklicnim življenjem.

Pomembno se je zanimati za socialno-ekonomski razvoj in medkulturni dialog, spoštovati raznolikost in soljudi ter biti pripravljen premagovati predsodke in sklepati kompromise.

Kaj še: Državljska kompetenca temelji na poznavanju konceptov demokracije, državljanstva in državljskih pravic, vključno s tem, kako so ti izraženi v Listini o temeljnih pravicah Evropske unije in v mednarodnih deklaracijah ter kako jih uporabljajo različne institucije na lokalni, regionalni, nacionalni, evropski in mednarodni ravni.

Vključuje znanje ključnih dogodkov, trendov in povzročiteljev sprememb v nacionalni, evropski in svetovni zgodovini ter tudi zavest o evropski raznolikosti.

Kako: Spretnosti državljanske kompetence pomenijo sposobnost učinkovitega oblikovanja odnosov z drugimi na javnem področju, izkazovanja solidarnosti in zanimanja za reševanje problemov, ki zadevajo lokalno in širšo skupnost. Vključujejo kritičen in ustvarjalen premislek ter konstruktivno udeležbo v dejavnostih skupnosti in soseske ter sprejemanje odločitev na vseh ravneh – od lokalne do nacionalne in evropske ravni, zlasti z volitvami.

Podlaga za pozitiven odnos so spoštovanje človekovih pravic, vključno z enakostjo, ki je osnova za demokracijo, ter spoštovanje in razumevanje razlik med sistemi vrednot različnih ver ali etničnih skupin. To pomeni izkazovanje občutka pripadnosti svoji občini, državi ali EU. Konstruktivno sodelovanje vključuje tudi državljanske dejavnosti, podporo socialni raznolikosti in koheziji ter trajnostnemu razvoju ter pripravljenost za spoštovanje vrednot in zasebnosti drugih.

7. Samoiniciativnost in podjetnost

Kaj: Te kompetence se nanašajo na našo sposobnost, da pretvorimo ideje v dejanja, kar je posebej pomembno za mladinsko delo in mladinske pobude. Vključuje ustvarjalnost, inovativnost in sprejemanje tveganja ter sposobnost načrtovanja in vodenja projektov. Ta sposobnost je v pomoč posameznikom ne le v njihovem vsakdanjem življenju in družbi, ampak tudi na delovnem mestu pri razumevanju ozadja njihovega dela in izkoriščanju priložnosti, je tudi podlaga za bolj posebne spretnosti in znanje, ki ga ustvarjajo socialne ali gospodarske dejavnosti ali k temu prispevajo. To bi moralo vključevati zavest o etičnih vrednotah in spodbujati dobro upravljanje.

Kako: Za področje mladine in mladinskega dela je ključno poznavanje, kakšne priložnosti so na voljo za specifične aktivnosti. Naše veščine se morajo nanašati na proaktivno vodenje projektov (vključno z znanjem, kot so sposobnost načrtovanja, organizacije, vodenja in delegiranja, analiziranja, sporazumevanja, načrtovanja projekta, ovrednotenja in zapisovanja) in sposobnost za individualno ali timsko delo. Sposobnost presojati lastne prednosti in pomanjkljivosti ter sposobnost oceniti in po potrebi sprejemati tveganja sta bistveni.

Podjetniški odnos označuje dajanje pobud, proaktivnost, neodvisnost in inovativnost v zasebnem in socialnem življenju ter tudi na delovnem mestu. Vključuje tudi motivacijo in odločnost za doseganje ciljev.

8. Kulturna zavest in izražanje

Kaj: Spoštovanje pomena kreativnega izražanja zamisli, izkušenj in čustev v različnih medijih, vključno z glasbo, upodabljalnimi umetnostmi, literaturo in vizualnimi umetnostmi.

Kako: Poznavanje kulture zajema osnovno poznavanje kulturnih del, vključno s popularno sodobno kulturo kot pomembnim delom človeške zgodovine. Bistveno je razumeti kulturno in jezikovno raznovrstnost v Evropi ter potrebo po njeni ohranitvi.

Spretnosti se navezujejo tako na priznavanje kot na izražanje. Sposobni naj bi se bili izraziti skozi različne medije na podlagi lastnih sposobnosti ter hkrati upoštevati umetniška dela in predstave ter v njih uživati.

...> Če preberete opis ključnih kompetenc, ali se vam zdi potencial za učenje pri mladinski izmenjavi popolnoma opisan? Kaj manjka? Kako ponudite pri aktivnosti učenje, povezano s ključnimi kompetencami?

A4. Vseživljenjsko učenje je v vaših rokah

Kaj vam to pomeni? – stališče mladih

Eno izmed ključnih vprašanj za posodobitev izobraževalnih sistemov je prepoznati položaj posameznega učenca: treba je upoštevati predhodne izkušnje, učne potrebe in prizadevanje ter tudi širša vprašanja, ki se navezujejo na socialne in zaposlovalne politike ter potrebujejo vključevanje vseh strani.

Aktivnosti neformalnega in priložnostnega učenja na področju mladine in mladinskega dela so oblikovane po specifičnem tipu učenja, ki je bilo oblikovano skozi leta in upošteva trenutne razmere mladih v družbi. Neformalne in priložnostne učne aktivnosti na evropskem področju mladine in mladinskega dela so zasnovane na medkulturnih načelih, ki podpirajo učenje in izboljšajo komunikacijo med ljudmi, ki prihajajo iz različnih okolij.

Delo in dosežki mladih in tistih, ki so aktivni pri mladinskem delu in mladinskih organizacijah, si zaslužijo večje priznavanje za povečanje njihove vrednosti in vidnosti, prav tako bi jim morali primerno pozornost nameniti delodajalci, ustanove formalnega izobraževanja in civilne družbe na splošno.

Področje mladine in mladinskega dela na veliko različnih načinov prispeva k pridobivanju ključnih kompetenc za vseživljenjsko učenje in učenje v vsej širini življenja. Udeležba pri aktivnostih na področju mladine in mladinskega dela na splošno podpira razvoj socialnih in državljskih kompetenc. Mladinske pobude, aktivne na lokalni ravni, dajejo mladim možnost razvijanja znanja, spretnosti in odnosov na poklicnem področju. Mladinsko delo različno prispeva k pridobivanju vseh drugih kompetenc na izčrpen in trajnosten način.

Kot rezultat neenakosti v zgodnejših fazah izobraževanja mladi iz nespodbudnih okolij pogosto ne dosežejo ravni kvalifikacije, potrebne za lažji dostop do trga dela ali visokega izobraževanja. Politike za okrepitev učinkovitosti in enakosti izobraževalnih sistemov morajo torej združevati vse mogoče oblike učenja, da omogočijo lažji dostop. Tipični neformalni učni pristopi, kot so mentorski programi, vodenja in svetovanja, so odločilni in bi jih bilo treba priskrbeti čim prej.

Vztrajno visoka raven brezposelnosti mladih v EU je resen problem. Tisti, ki stopajo na trg dela z nižjo stopnjo izobrazbe, se soočajo z največjim tveganjem za brezposelnost. Medsektorski pristop, ki omogoča boljšo koordinacijo formalnega, neformalnega in priložnostnega učenja, bi omogočil lažji prehod iz šole v službo.

In kako nadaljevati?

Na podlagi ključnih kompetenc, ki jih priporoča Evropska unija, se je sprožila razprava, katere kompetence naj bi razvila vsaka mlada oseba. Družbeni vidiki učenja so postali pomembnejši: ker je neugoden položaj zaradi izobrazbe pogosto kombinacija osebnih, družbenih, kulturnih in ekonomskih razmer, se mora rešiti v kombinaciji z drugimi sektorji.

Področje mladine in mladinskega dela mora biti pomembno pri podpori učenja mladih. Ključne kompetence ponujajo možnost za pospešitev razprave na področju mladine in mladinskega dela ter za prispevanje k širši razpravi na izobraževalnem polju.

Evropski pakt za mlade določa zaposlitev in družbeno vpetost kot ključno skrb ter kot glavni prednostni nalogi, ki jim je treba nameniti veliko pozornosti, da bi omogočili mladim aktivno vlogo v družbi. Neformalno in priložnostno učenje pomembno prispeva k osebnemu razvoju, družbeni vključenosti, aktivnemu državljanstvu in zaposljivosti mladih. Pakt je pomembno orodje Lizbonske strategije za doseganje najpomembnejšega cilja, da se vsi mladi vključijo v družbo. Zelo pomembno je, da so mladi in njihove organizacije ključni partnerji, skupaj z drugimi deležniki, v posledičnem procesu ter morajo biti zmeraj prisotni pri izvajanju Evropskega pakta za mlade in pri njegovem vplivanju na priznavanje neformalnega in priložnostnega učenja na področju mladine in mladinskega dela.

Youthpass temelji na referenčnem okviru ključnih kompetenc, ki označuje pomemben napredek k celovitejšemu priznavanju učnih rezultatov na področju mladine in mladinskega dela na evropski ravni. Komisija skupaj z državami članicami in pomembnimi deležniki trenutno razvija širši pristop, ki presega program Mladi v akciji in vključuje različne oblike učenja na področju mladine in mladinskega dela od lokalne do evropske stopnje. Eden izmed predpogojev za to delo bo osnoven opis prispevkov področja mladine in mladinskega dela pri pridobivanju ključnih kompetenc za vseživljenjsko učenje.

→ **Kaj pa vi mislite, da predstavlja prispevek področja mladine in mladinskega dela h ključnim kompetencam na splošno in za vsako posamezno ključno kompetenco?**

¹ Delovni dokument osebja Komisije: Progress towards the Lisbon objectives in education and training 2005 Report SEC (2005) 419, Brussels, 22. 3. 2005.

A5

Youthpass – več kot potrdilo o udeležbi

✦ Rita Bergstein in Mark Taylor

Youthpass je orodje vrednotenja in priznavanja za program **Mladi v akciji**. Z Youthpassom Evropska komisija zagotavlja, daje sodelovanje v programu priznano kot učna izkušnja in kot obdobje neformalnega učenja.

Vodnik po programu Mladi v akciji 2009

Poglejte, ali imate katero koli potrdilo, in si zastavite nekaj vprašanj:

- > Na katero potrdilo sem najbolj ponosen?
- > Katero potrdilo bi pokazal drugim ljudem?
- > Kaj sem moral storiti, da sem jih pridobil?
- > Koliko se spomnim o izkušnji, ko sem pridobil posamezno potrdilo?

Vaši odgovori bodo odvisni od veliko stvari, verjetno bodo vključevali nekatere od teh:

- > količino dela ali truda, ki sem ga vložil v njegovo pridobivanje,
- > kako pomembna je bila izkušnja v mojem življenju,
- > ali lahko na kateri koli način uporabim potrdilo,
- > kaj so si drugi ljudje mislili, ko sem jim ga pokazal,
- > in celo, kako lep je bil videti!

Youthpass je - da - potrdilo, toda več kot to!

Vrednotenje udeležbe v programu Mladi v akciji

S 60 tisoč ljudmi, ki so vsako leto neposredno udeleženi, lahko program pokaže nekaj o sebi, saj je zrasel na skoraj 20-letnih izkušnjah, odkar je bil ustanovljen prvoten program Mladina za Evropo. Vse do sedaj ni bilo neke krovne strategije, da bi pomagala ljudem, da bi pokazali, kaj so vložili ali kaj so pridobili z izkušnjami pri programu. Nekateri organizatorji izmenjav in usposabljanj so izdajali preprosta potrdila udeležbe. Večina udeležencev Evropske prostovoljne službe je prejela potrdilo in dodatek, ki je opisoval, kaj so počeli. Tukaj vstopi Youthpass. Da bi videli, kaj je lahko

učinkovito, smo po veliko razmišljanja, raziskovanja, posvetovanja in preskušanja v državah Evropske unije ustvarili mehanizme.

Veliko ljudi in ustanov (imenujemo jih »deležniki«) bi se lahko zanimalo za rezultate vpeljave Youthpassa – še posebej, če to vidimo kot del celotnega procesa vrednotenja udeležbe pri programu in dajanje več priznanja udeležencem. Torej, kdo so ti ljudje in ustanove, ki bi lahko z zanimanjem spremljali, kako lahko Youthpass pokaže udeležbo pri »učni izkušnji in obdobju neformalnega učenja«? Tukaj je izbor.

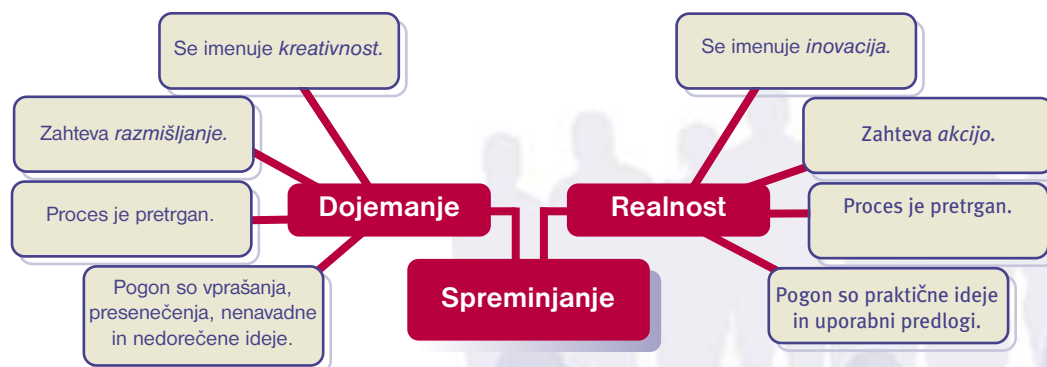

A5. Youthpass – več kot potrdilo o udeležbi

☞ Ali lahko pomislite na še več deležnikov, ki bi jih dodali na seznam?

☞ Kaj sedaj vidite kot »realnost«? Kaj je vaše »dojemanje«?

Izvedba spremembe na katerem koli področju ni lahka. Youthpass je VELIKA sprememba. Za izvedbo spremembe na izobraževalnem področju potrebujemo zelo veliko mnenj, raziskav, praks in razmišljanja, in to prav tako drži za področje mladinskega neformalnega izobraževanja po celi Evropi. Kot je Luc De Brabandere razložil v Pozabljeni polovici spremembe¹, je za spremembo, da je učinkovita, potrebna dvakratna sprememba. Spremeniti moramo realnost znotraj danega sistema in spremeniti moramo dojemanje te resničnosti. Torej kaj so značilnosti teh dveh povezanih tipov sprememb?

Oglejmo si **realnost**:

- > obstaja vse več pobud za zajemanje, dokumentiranje in potrjevanje neformalnega učenja mladih in tistih, ki z njimi delajo – in Youthpass zavzema svoje mesto pri tem;
- > navidezno neskončna razprava o kakovosti začenja biti koristna s pogledom tako na kakovost posameznih možnosti neformalnega učenja kot tudi pomembnost pridobljene vsebine in veščin – oglejte si poglavje A2 »Zanimanje za neformalno izobraževanje in učenje«.

Oglejte si poglavje A2 »Zanimanje za neformalno izobraževanje in učenje« za zamisli o kakovosti v procesih neformalnega učenja.

Nedavna raziskava² je pokazala, da se akterji neformalnega učenja nagibajo k temu, da njihovo delo izhaja iz veliko skupnih predpostavk o tem, kaj je pravilen način organiziranja in pospeševanja učenja v takšnih kontekstih. Toda le redko odprto govorijo o tem, kako in zakaj, ne zato, ker imajo kaj prikriti, ampak zato, ker je to »naraven« način dela.

Razburjenje naraste ob pogledu na:

- > vrednost neformalnega učenja pri mladinskem delu začenja pridobivati kodificirano ali uradno priznanje, ki si ga zasluži – oglejte si poglavje A4 »Vseživljenjsko učenje je v vaših rokah«;
- > posamezni mladi imajo možnost pogledati in pokazati svoje kompetence ter učenje na nove načine;
- > uporabniki so lahko ponosni na svoje delo.

A5. Youthpass – več kot potrdilo o udeležbi

➔ *Ko na primer prosite skupino mladih ali mladinskih delavcev, naj se zberejo, bodo pogosto stali v krogu – zakaj mislite je to tako?*

Kar odkrivamo, je, da se kakovost učenja izboljša, ko so ljudje bolj odprti tako za učni proces kot za učne cilje.

Tukaj to pomeni, da bomo vse udeležence aktivnosti Mladi v akciji spodbujali, da:

- > *definirajo svoje učne cilje na začetku udeležbe,*
- > *ocenijo, kako se učijo med procesom, in prilagodijo svoje učne cilje kot bo potrebno,*
- > *razmislijo o svojem učenju individualno in z drugimi, ko se aktivnost konča in*
- > *zagotovijo, da imajo pisni dokaz, ne samo o svoji udeležbi, ampak tudi o učnih rezultatih.*

[Oglejte si poglavje B1 »Kako podpirati učenje« za veliko idej in nasvetov, da to postane resničnost v programu Mladi v akciji, in preostanek razdelka B za postopne predloge za uporabo pri vsaki akciji.]

Kot lahko vidimo, je Youthpass zagotovo več kot samo lepo oblikovano potrdilo. Pomeni, da gledamo na vsak projekt kot na učno priložnost in upoštevamo ta vidik od priprav, preko poteka in nato ovrednotenja.

Ti procesi bodo uporabljali ključne kompetence za vseživljenjsko učenje kot glavne reference.

Potencialni pionirji

Kolikor vemo, je Youthpass prvi sistem, ustvarjen, da uporablja ključne kompetence kot osnovo za definiranje in priznavanje učenja v evropskem programu. V tem smislu smo vsi pionirji, vsi, ki sodelujemo pri programu.

[Oglejte si poglavje A4 »Vseživljenjsko učenje je v vaših rokah« za pojasnilo o tem, kako so razvili ključne kompetence in vizijo za prihodnost.]

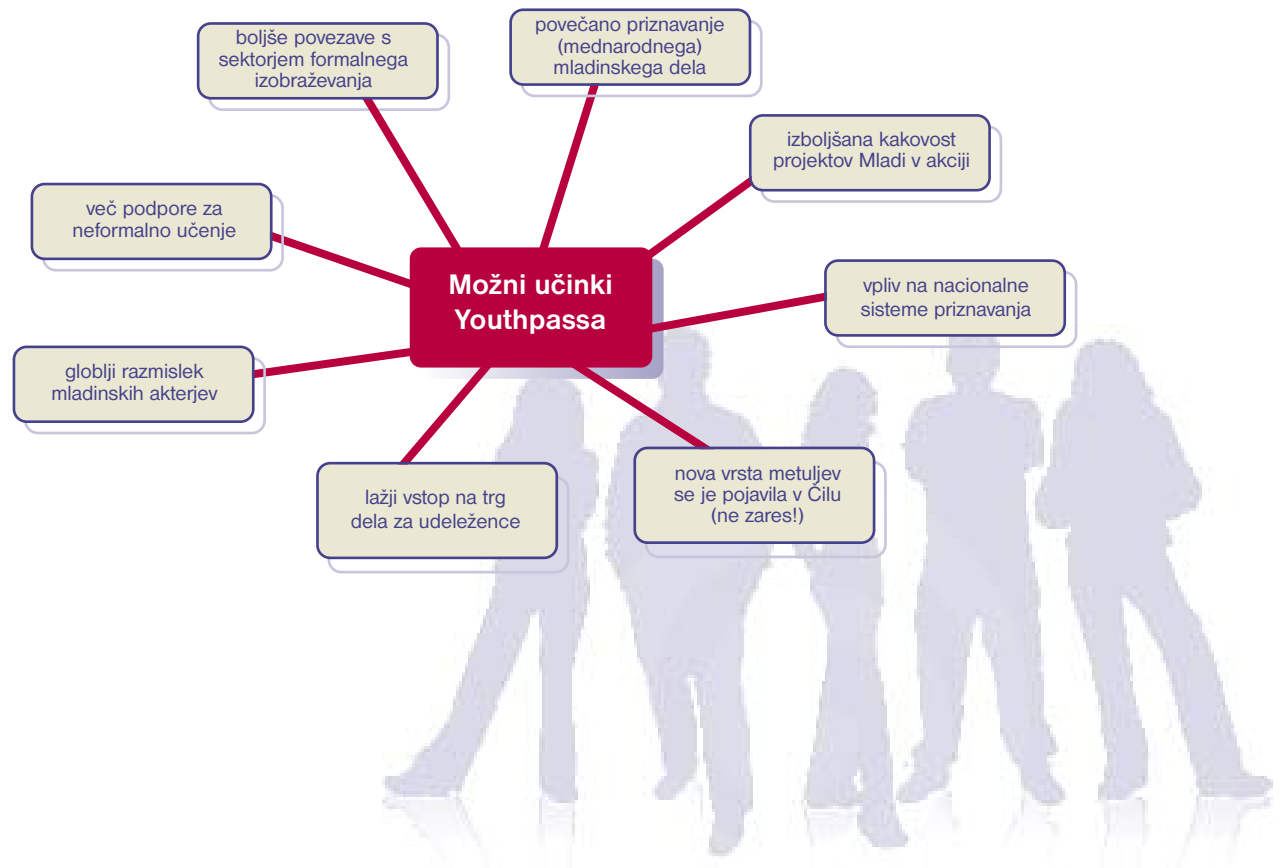
Za uspešno uporabo Youthpassa moramo vsi dobro razumeti ključne kompetence in način njihove povezanosti s prakso mladinskega dela. Nepopoln seznam mora vsebovati najmanj naslednje osebe: udeležence, mladinske delavce in voditelje, programske delavce v nacionalnih agencijah, mentorje prostovoljcev in trenerje. Ta uvod bo na začetku zahteval kar veliko dela, saj se moramo navaditi na terminologijo in na predlagane načine izvajanja sistema.

Vsekakor obstajajo takšni, ki se bojijo dodatnega dela in dodatnih zahtev, ki jim bodo naloženi. Naš odgovor je: med prizkusnim obdobjem smo dosegli, da so bili udeleženci zelo navdušeni nad preizkusom novih izkušenj in vplivanjem na lastno ovrednotenje. Tako smo dobili veliko konstruktivnih kritik o tem, kako upeljati Youthpass, od tehničnih predlogov o izboljšanju notranje kompatibilnosti do navodil za postopke v zvezi s povratnimi informacijami na usposabljanju. Ta publikacija kaže, da je to trajna učna izkušnja tudi za ljudi, ki so odgovorni za zamisel in potrditev načina, na katerega bo delal nov program.

Valčki, valovi, kvarki, nenavadnost in čar

Kakšen niz učinkov bo povzročila uvedba Youthpassa? Ne vemo natančno. Med pogovori na pripravljavnih stopnjah so nekateri omenili, da bi lahko Youthpass opisali kot »veliko spremembo« v mednarodnem mladinskem delu. »Velika sprememba« je izraz za razvoj, ki temeljito spremeni neko situacijo. Spremeniti moraš smer, ponovno moraš preučiti, kaj počneš. Po besedah Maxa Dupreeja: »Ne moremo postati, biti, s tem, da ostajamo to, kar smo.« V naših vse bolj kompleksnih družbah ni mogoče predvideti vseh učinkov naših dejanj ali sprememb – mnogi izmed nas poznajo teorijo kaosa, ki pravi, da lahko metulj, ki pade z neba v Čilu, povzroči potres na drugi strani sveta. Mogoče lahko zgrabimo priložnost in se tukaj zagledamo v kristalno kroglo:

A5. Youthpass – več kot potrdilo o udeležbi

Zelo zanimivo bo videti, kaj se bo pravzaprav zgodilo, ko bo Youthpass vključen v vedno več akcij programa. Komisija in SALTO Center za usposabljanje in sodelovanje bosta zagotavljala, da bodo raziskave sledile razvoju, tako da bomo lahko premislili o povratnih informacijah in predlogih za izboljšanje pri prihodnjih izvajanjih.

Prosimo, uporabljajte spletno stran Youthpassa, da prispevate svoje izkušnje, konstruktivne kritike in opise novih metuljev, na katere boste naleteli ...

¹ De Brabandere, Luc (2005): The Forgotten Half of Change - Achieving greater creativity through changes in perspective, Dearborn Publishing, Chicago
ISBN: 1-4195-0275-1.

² Poglejte si na primer Chisholm, L. with Hoskins B., Sorensen M.S., Moos L. & Jensen I. (2006) ATTE Volume 2 – External Evaluation, Council of Europe. ISBN 978-92-871-5797-3.

Uvod v del B

V delu A tega vodnika lahko preberete:

- > *kako in zakaj smo razvili Youthpass,*
- > *kaj v tem kontekstu pomenita neformalno učenje in izobraževanje,*
- > *od kod izhaja Youthpass in*
- > *kako se trenutno razvija na evropski ravni.*

Sedaj je čas, da se osredotočimo na to, kaj mislimo s tem, ko rečemo, da je Youthpass orodje za priznavanje neformalnega učenja pri različnih akcijah programa Mladi v akciji. Naj vas spomnim, če uporabljamo termin priznavanje v kontekstu Youthpassa, to pomeni:

1. priznavanje udeležencev v zvezi z njihovim individualnim neformalnim učnim procesom;
2. družbeno priznavanje na lokalni, regionalni, nacionalni in mednarodni ravni za področje mladine in mladinskega dela;
3. priznavanje, da povečamo zaposljivost mladih ljudi in mladinskih delavcev, voditeljev in multiplikatorjev, ki so aktivni na področju mladine in mladinskega dela.

Toda priznavanje se ne zgodi kar tako: tudi priznavanje je proces, ki ga lahko začnemo izvajati v svojih življenjih in aktivnostih. Za najboljši izkoristek možnosti, ki jih ponuja program Mladi v akciji, ponujamo veliko učnih nasvetov, da vam omogočimo, da se začnete ukvarjati s priznavanjem neformalnega učenja z uporabo Youthpassa.

V tem delu Vodnika po Youthpassu boste našli naslednje informacije:

- > *kako se razume učenje pri aktivnostih Mladi v akciji in kako lahko podprete udeležence na različnih stopnjah projektov,*
- > *kaj so posamezne podrobnosti Youthpassa za mladinske izmenjave (akcija 1.1), kakšne so videti, kako jih lahko uporabljate pri mladinskih izmenjavah ter kako lahko mladi pridobijo in uporabljajo svoj Youthpass,*
- > *kaj so posamezne podrobnosti Youthpassa za Evropsko prostovoljno službo (akcija 2), kakšen je videti, kako se lahko uporabi na poti projekta Evropske prostovoljne službe in kako ga lahko uporabljajo mladi za svojo prihodnost,*

- > *kaj so posamezne podrobnosti Youthpassa za usposabljanja (akcija 4.3), kakšen je videti, kaj lahko pomeni mladinski delavec, mladinski voditelj in ostalim multiplikatorjem ter uporabnikom, ki se udeležujejo usposabljanj, kje je povezava s priznavanjem neformalnega učenja.*

V nadaljevanju je mogoče, da preberete samo tisti del o Youthpassu, ki zadeva eno izmed konkretnih akcij.

Če se želite osredotočiti na učne vidike programa Mladi v akciji, prosimo, pojdite na stran 34.

Če se želite osredotočiti na akcijo 1.1, prosimo, pojdite na stran 50.

Če želite takoj začeti z akcijo 2, začnite na strani 68.

Če organizirate usposabljanje, se osredotočite na poglavje, ki se začne na strani 86.

Če pa želite Youthpass proces spremljati v času mladinske pobude, pa začnite na strani 102.

Vsako poglavje opisuje vsebino, mogočo uporabo in pomen Youthpassa za določeno akcijo in za vsakogar, ki ga uporablja.

Povezave na druge dele Vodnika po Youthpassu boste našli, kjer koli je to potrebno.

B1

Kako podpirati učenje

♦ Paul Kloosterman

Namen tega poglavja je pomagati, da se seznanite s terminom »učenje« v povezavi s konkretnimi aktivnostmi v programu Mladi v akciji. Različne metode in orodja so opisani za pomoč mladim in drugim, da vzamejo svoje učenje v lastne roke, načrtujejo svoje učenje in premislijo o učenju ter ga ocenijo.

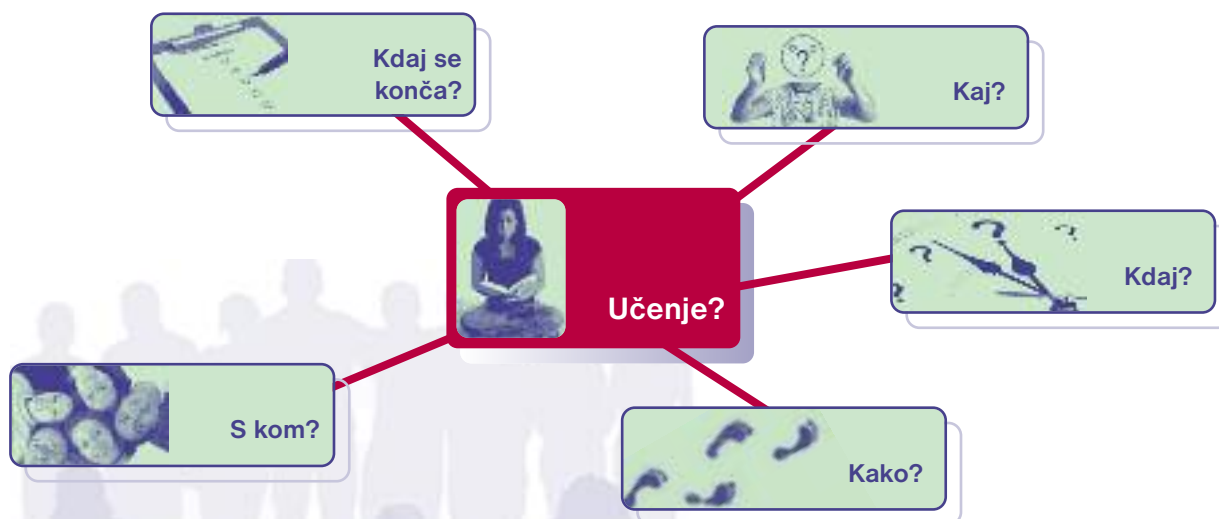
V tej publikaciji boste veliko prebrali o učenju, ker Youthpass govori o njem. Toda ali to pomeni, da se, preden je bil Youthpass uveden, pri mladinskih izmenjavah, usposabljanjih in EVS-projektih nismo učili? Seveda smo se veliko naučili. Vsi vemo, da so se mladi intenzivno učili iz lastnih izkušenj v teh programih.

Proces Youthpassa si želi narediti to učenje bolj nazorno. Z Youthpassom bodo morali mladi biti natančnejši pri tem, kaj vse so se naučili in na kakšen način. Po eni strani je to zato, da drugim jasneje pokažejo, kaj so se naučili, po drugi pa zato, da se sami začnejo bolj zavedati svojega učenja.

To ni nekaj, kar se zgodi kar tako. Od učenca zahteva zmožnost, da naredi korak nazaj in si ogleda svoje lastno učenje.

To vključuje vprašanja, ki si jih sami zastavimo:

- > Kaj si želim/se moram naučiti?
- > Kako se lahko tega naučim?
- > Kdaj se bom naučil?
- > Kdo mi lahko pomaga pri učenju?
- > Kateri način učenja je zame najboljši?
- > Kako vem, da sem bil pri učenju uspešen?

Takšna vprašanja so sorazmerno nova za veliko mladih, toda ne samo zanje. V našem šolskem sistemu drugi odločajo o tem, kaj se moramo naučiti, kako se naj učimo in kdaj bomo končali učenje. Sedaj sami prevzimate to odgovornost, zaradi česar postane učenje veliko zanimivejše in vznemirljivejše. Toda vseeno, to je nekaj novega, nekaj, kar se morate naučiti: učenje učenja.

B1. Kako podpirati učenje

Ena izmed najpomembnejših posledic uvedbe Youthpassa je, da bo mladim treba pomagati in jih voditi pri učenju učenja, pri načrtovanju ter pri premišljevanju in ocenjevanju njihovega učenja. Tako bo to vplivalo na pripravo in vodenje projektov ter na program in vlogo mladinskega delavca, mladinskega voditelja, mentorja, trenerja ...

Učenec je tisti, ki dela, in tisti, ki je odgovoren za svoje učenje. To ne pomeni, da morajo učenci narediti vse sami. Ljudje, ki usmerjajo svoje učenje, imajo pogosto močno potrebo po skupnem delu z drugimi in da jih drugi ljudje podprejo.

Kaj potrebujete, da ste učenec, ki lahko prevzame pobudo za lastno učenje? Kaj potrebujete, da bi se naučili, kako se učiti?

Učenje učenja

Učenje učenja je ena izmed osmih ključnih kompetenc v okviru vseživljenjskega učenja Evropske unije. Sposobnost učenja je predpogoj za vseživljenjsko učenje. Učenje učenja obsega veliko veščin, kot so: organiziranje lastnega učenja, upravljanje lastnega časa, identificiranje priložnosti, sposobnost spoprijemanja z ovirami, iskanje in uporaba drugih za pomoč.

B1. Kako podpirati učenje

Kako se učim ...?

Ali ste kdaj razmišljali o tem vprašanju? In naslednje vprašanje: Kako se najbolje učim?

Ljudje se učijo na zelo različne načine. Velika prednost, ko organizirate lastno učenje, je, da vam ni treba slediti tistem, kar so drugi načrtovali za vas – to lahko storite na vam najljubši način. Toda kaj je vaš najljubši način?

Če želite prevzeti odgovornost za svoje učenje, je pomembno, da stopite korak nazaj in pogledate način, na katerega ste se učili do sedaj, kaj je bilo za vas lahko, kaj je bilo težko, kako bi lahko stvari spremenili.

Veliko mladih ne bo takoj postalo tako navdušenih, ko bodo zaslišali besedo »učenje«. To lahko povežejo z besedami »šola«, »dolgačas«, »težko« ali celo »neuspeh«. Mnogi bodo videli učenje kot nekaj, »kar moraš storiti«, ker ti drugi pravijo, da je pomembno. Samo govorjenje, da je učenje lahko tudi zabavno in nekaj, kar lahko storiš zato, ker si to želiš, verjetno ni dovolj, da odvezemo to vrsto negativnega pristopa.

Dobro je morda nameniti nekaj časa temi učenja, da si delite izkušnje in razpravljate o njih, da jih povežete z drugimi, da prav tako spomnite trenutkov učenja, ki so bili dobri, prijetni, zabavni ali pa težki, vendar na koncu vredni truda, da razmislite o vseh stvareh, ki ste se jih naučili zunaj šole: govorjenja, plesanja, poljubljanja, igranja ... Na koncu ugotovimo, da učenje velikokrat zajema nekaj, kar se želimo naučiti in kar potrebujemo, nekaj, kar storimo zase in včasih tudi za druge. Nekaj, kar je lahko celo zabavno!

Učna ura učenja

Med pripravljanjem mladinske izmenjave

Način, na katerega se lahko začnemo »pogovarjati o učenju«, je lahko, da se nekaj naučimo skupaj:

- > ples,
- > fotografiranje portretov,
- > žongliranje s tremi žogicami,
- > čarovniški trik,
- > karkoli drugega, kar je vznemirljivo in zabavno ter predstavlja izziv.

Izberite nekaj, pri čemer lahko vaši udeleženci napredujejo v sorazmerno kratkem času. Če je

povezano s programom mladinske izmenjave, ki jo pripravljate s skupino, je še celo bolje, ker boste lahko to uporabili kasneje.

Po vaji dajte vsakemu priložnost, da pokaže, kaj je dosegel. Poskrbite, da na koncu to ne bo izpadlo kot tekmovanje.

Potem začnite pogovor z vprašanji, kot so:

- > *Kako ste začeli učenje? Ste naredili načrt ali ste samo začeli delati?*
- > *Ali ste zadovoljni z dosežki?*
- > *Kaj so bili težki trenutki?*
- > *Kako ste poskušali premagati težke trenutke?*
- > *Ali ste druge prosili za pomoč?*
- > *Ali ste opazovali druge? Ali so imeli oni drugačne strategije?*
- > *Kako še lahko napredujete? Kaj bi bili vaši naslednji koraki?*

Učni stili

Učni stili zajemajo to, kako poskušati definirati načine, na katere se ljudje raje učijo. Če si ogledate knjige ali spletna mesta o učenju, boste našli veliko različnih načinov za opis učnih stilov. Mogoče sta med njimi najbolj znana VARK in Kolbova klasifikacija učnih stilov.

VARK

Pri tem modelu je učenje večinoma povezano s čuti:

- V**izualni tip (učijo se z opazovanjem, gledanjem)
- A**vditivni tip (učijo se s poslušanjem)
- R**etorični/bralno pisalni tip (učijo se z branjem in pisanjem)
- K**inestetični tip (učijo se med delom)

Kolbovi učni stili:

- > *divergentni stil – konkretne izkušnje in razmišljajoče opazovanje – »sanjač«;*
- > *asimilativni stil – abstraktna konceptualizacija in razmišljujoče opazovanje – »mislec«;*
- > *konvergentni stil – abstraktna konceptualizacija in aktivno eksperimentiranje – »preizkuševalec«;*
- > *akomodativni stil – konkretne izkušnje in aktivno eksperimentiranje idej – »dejavnež«.*

(Za več informacij o učnih stilih si lahko za začetek ogledate spletno stran Wikipedie, na kateri boste našli povezave za nadaljnje raziskovanje:

http://en.wikipedia.org/wiki/Learning_styles.)

B1. Kako podpirati učenje

Skupno obstaja več kot 80 različnih modelov učnih stilov. Iz teh modelov je bilo narejenih veliko testov. Z reševanjem testov – tako govori teorija – lahko izveste več o svojem priljubljenem učnem stilu. Mnogi mladostniki radi rešujejo takšne vrste testov in to je lahko še eden izmed koristnih načinov za začetek razpravljanja in razmišljanja o učenju.

V zadnjih nekaj letih se je o teh modelih razpravljalo in doživeli so veliko kritik, deloma zaradi »slabega raziskovanja«, na katerem temeljijo, deloma zaradi učinka, ki ga lahko imajo na ljudi. Razkritje vašega priljubljenega učnega stila je lahko nevarno in lahko se daste »v predalček«, ker mislite, da se lahko učite samo na določen način. *»Jaz sem avditivni učenec, zato mi ne ponujaj knjige!«*

Ko boste ponujali takšne teste udeležencem, upoštevajte te kritike in bodite jasni, da so rezultati testov samo pokazatelji in se ne morejo obravnavati kot edini način, na katerega se morate v prihodnje učiti. Dajejo nekatere smernice, toda prepričajte se, da ne boste ljudi »postavili v predalčke«! Naslednjič, ko bodo reševali test, se lahko rezultat razlikuje. Ljudje lahko zamenjajo način, na katerega se učijo.

Zavedanje o vašem učenju ni nekaj, kar imate v določenem trenutku in nato izgine. To je nepretrgan proces, pri katerem boste nenehno našli nove stvari o načinu, kako se učite, spremenili se boste in se razvili. Pomemben dejavnik je razviti možnost opazovanja samega sebe med učenjem.

Oblikovana in učna skupina

Niso samo mladi pri mladinski izmenjavi ali udeleženci usposabljanja tisti, ki se učijo vse življenje. Zakaj ne bi svoje skupine mladinskih delavcev ali trenerjev spremenili v učno skupino? Pomaga vam lahko pri delu in oblikovanju odlične skupine. Aktivnosti, ki jih ponujate udeležencem, lahko prav tako uporabite v svoji skupini.

Nekaj idej, ki jih lahko uresničite:

- > *ena ura izmenjave, pri kateri se pogovarjate o najpomembnejši stvari, ki ste se jo naučili v zadnjih dveh letih in kako ste se je naučili,*
- > *vsak član učne skupine si naredi svoj načrt učenja za trajanje projekta in to deli z ostalimi,*
- > *na usposabljanju trenerji delajo v parih in drug drugemu dajejo povratne informacije po vsaki uri,*
- > *ura povratnih informacij v skupini.*

Ta vrsta aktivnosti lahko pomaga skupini, da:

- > *razpravlja o temi »učenje«,*
- > *najde različne načine dela z »učenjem« v programu,*
- > *doseže splošno razumevanje in pristop,*
- > *še bolj razvije poklicne kompetence.*

Načrtovanje učenja

Ko je učenec tisti, ki mora delovati, je on tisti, ki mora načrtovati in se odločiti, kaj se naučiti in videti, kako in kdaj to storiti. Kako lahko pomagamo mladim, da stopijo na pot tega procesa?

Učenje zajema spremembe in pridobivanje nečesa novega: novih spretnosti, novih odnosov in novega znanja. Da bi bili motivirani za učenje, morate imeti vizijo, kam želite priti, pogled v prihodnost. Ko imate določene zamisli o tem, kaj si želite za svojo prihodnost, čutite potrebo po učenju.

To ni nekaj, na kar bi mladi mislili vsak dan. Govori se celo, da »imajo danes mladi zelo kratkoročen pogled na svojo prihodnost«. Oni to želijo sedaj! Seveda pa imajo mladi želje in pričakovanja za svojo prihodnost – tako za bližnjo kot bolj oddaljeno prihodnost. Morda potrebujejo nekaj pomoči, da izrazijo te želje in bolj konkretizirajo svoja pričakovanja.

B1. Kako podpirati učenje

Včasih pomaga, da mlado osebo vprašamo, kje se vidi čez pet let. Prosta domišljija je pogosto lažja kot razmišljati: »Kaj bom počel naslednji teden?« S to sliko mlade osebe čez pet let lahko povzamete želje in potrebe za načrtovanje krajšega časovnega obdobja.

Ko s skupino načrtujete mladinsko izmenjavo, govorite o prihodnosti. To so želje, pričakovanja in verjetno tudi strahovi, povezani s tem dogodkom. Ko se pogovarjate z bodočim prostovoljcem EVS o tem, kaj si želi naučiti med projektom, lahko prav tako govorite tudi o prihodnjih pričakovanjih, ki zadevajo učenje, delo in druge načrte za bolj oddaljeno prihodnost.

Dva primera:

Prvi primer

»Življenje na vasi« – povezano z mladinsko izmenjavo

Tomek dela s skupino petih mladih Poljakov. Pripravlja jih na mladinsko izmenjavo, ki bo čez tri mesece v Belgiji. Tema mladinske izmenjave je »Življenje na vasi« in tam bodo skupine iz štirih držav: Irske, Francije, Belgije in Poljske, ki vse prihajajo iz majhnih vasi. Čeprav še vedno pripravljajo podroben program za izmenjavo, je že odločeno, da bodo oni morali narediti videoposnetek, v katerem bodo mlade intervjuvali o tem, kako je živeti v majhni vasi. Ena skupina bo izdelala časopis, pripravljali bodo nacionalne jedi in imeli bodo delavnice o »izdelavi vasi kot odra«, kar pomeni vse vrste uličnih prireditev. Delovni jezik bo angleščina.

Nocoj bo poljska skupina govorila o svojih učnih ciljih. Namen večera je, da bodo na koncu vsi napisali, kaj se želijo naučiti v pripravljalni fazi in med izmenjavo.

Prve pol ure jim Tomek da dve možnosti:

- > naredite skeč,
- > naredite kolaž,

ki prikazuje, kako si želite videti sebe po mladinski izmenjavi.

Trije izmed njih se odločijo za kolaž in sedijo ob revijah, papirju, svinčnikih, markerjih, lepilu in škarjah. Druga dva gresta v drugo sobo, v kateri pripravljata skeče. Po nekaj več kot načrtovanih 30 minutah se vrnejo, da pokažejo rezultate svojega dela in se pogovorijo o tem, kaj pomenijo skeči in kolaži.

Medtem ko se skupina pogovarja, si Tomek zapisuje različne besede in stavke, ki jih sliši:

- > *Znam bolje govoriti angleško.*
- > *Nastopam lahko kot klovn.*
- > *Poznam nekaj belgijskih besed.*
- > *Objavim svoj prvi članek.*
- > *Vem, kako ravnati s kamero.*
- > *Imam prijatelje iz treh drugih držav.*
- > *V stiku bom z drugimi skupinami.*
- > *Žongliram lahko s tremi žogami.*
- > *Predstavo lahko izvedemo na vaškem trgu.*
- > *Imam punco iz Belgije.*
- > *Nimam več strahu pred letenjem.*
- > *Sem na videoposnetku in me intervjuvajo.*
- > *Izpeljal sem svoj prvi intervju.*

B1. Kako podpirati učenje

primeri

Potem da Tomek vsakemu rdeče in zelene samolepilne listke ter jim reče, naj vsak napiše na zeleni listek tisto, česar se najbolj veseli, in na rdečega tisto, česar se boji. Reče jim, naj napišejo vsaj dve stvari na rdeči listek in dve na zelenega. Da jim 15 minut časa, toda končajo že po 10 minutah in svoje listke nalepijo na steno.

Rdeči:

- > Ne bodo me razumeli.
- > Belgijci in Francozi se bodo družili med sabo in bodo govorili francosko.
- > Za nas bo vse zelo drago.
- > Ne vem, kako navezati stik z drugimi.
- > Mogoče bodo počeli stvari na zelo drugačen način.
- > Mogoče bodo na nas Poljake gledali kot na neumne.
- > Sovražili bodo našo hrano.
- > Večino stvari bodo počeli Irci, ker bolje govorijo angleško.
- > Letenje.
- > Imajo zelo drugačna pravila od nas.
- > Ne bomo mogli govoriti z ostalimi.
- > Kaj če ne bom maral hrane?
- > Kaj če bodo vse tehnične stvari glede videoposnetka razložili v angleščini?
- > Ne vem, kaj se naj pogovarjam z mladimi iz drugih držav.

Zeleni:

- > pot v Belgijo,
- > delavnice za ulično gledališče,
- > ogled Bruslja,
- > zabavanje z drugimi,
- > priprava resnično dobre poljske večerje,
- > predstavitev videoposnetka,
- > poskušanje belgijskega piva,
- > biti zdoma deset dni,
- > prihod v kraj, v katerem bomo bivali,
- > skupno delo z ljudmi iz drugih držav v angleščini,
- > francoska večerja s francoskimi vini,
- > petje irskih pesmi,
- > oponašati klovna,
- > izdelava videoposnetka iz vsega, kar smo posneli.

Skupina se nato več kot uro pogovarja o stvareh, ki se jih bojijo, in tistih, ki se jih veselijo. Tomek postavlja vprašanja, kot so:

- > Ali razumete druge listke?
- > Ali vidite stvari, na katere niste pomislili?
- > Ali je še kdo drug s podobno bojznijo?
- > Kaj lahko storite, da se znebite strahu?
- > Ali so stvari, ki se jih lahko naučite, preden odpotujete?
- > Kako lahko drug drugemu pomagamo?
- >?

Zadnje pol ure jim Tomek predlaga, da na kos papirja napišejo, kaj mislijo, da se lahko naučijo iz mladinske izmenjave – tako iz priprav kot iz samega dogodka. Pove jim, da to morda ne bo tako enostavno, vendar jim predlaga, naj napišejo, kar jim pride na misel, in naj obdržijo ta papir zase. Naslednji teden bodo nadaljevali načrtovanje in jim obljubi, da jim bo razložil, kaj vse ima s tem opraviti Youthpass.

B1. Kako podpirati učenje

Drugi primer

»Isabel gre na EVS« – povezano z Evropsko prostovoljno službo

Isabel bo začela svoj EVS projekt v Italiji čez šest tednov. Danes je na vlaku iz Porta v Lizbono, kjer se bo pogovarjala z Magdo iz organizacije, ki jo pošilja. Enkrat se je z njo že srečala, takrat ji je veliko pomagala pri navezovanju stikov in iskanju organizacije v Tivoliju blizu Rima. Toda današnji pogovor bo o nečem drugem in bo precej dolg. Magda si je zanj rezervirala tri ure, pri čemer bo tema pogovora »Kaj si želim pridobiti na EVS-ju?«.

Isabel je zadnjih nekaj dni veliko premišljevala o tem vprašanju, toda ni se ji zdelo prav lahko. Zanj je najpomembnejši razlog, da gre v Italijo za eno leto, da ima čas za razmislek, kaj si želi, da se po tem letu zgodi. Rada bi se umaknila iz življenja, ki ga trenutno živi. Lansko leto so ji stvari ušle iz rok. Zapustila je šolo, si našla službo, vendar so jo odpustili, nato so jo policisti ujeli, ko je iz avta kradla denarnico. Ko je končala na policijski postaji, se je odločila, da se mora vse skupaj končati. Starši ji pravijo, da je vse to zaradi slabih prijateljev, kar je lahko delno res, toda Isabel čuti, da potrebuje nekaj časa zase. EVS se ji zdi čudovita priložnost.

Toda to še vedno ni odgovor na vprašanje: »Kaj si želim od EVS-ja?«

Torej je malce živčna, ko prispe v Magdino organizacijo. Toda Magda jo takoj potolaži in ji pove, da bosta imeli na voljo ves popoldan, da najdeta odgovor na to vprašanje.

Magda ji zastavlja veliko vprašanj. Isabel ji pove vse o svojem katastrofalnem letu in potrebi, »da si želi malce oddaljitve«. Magda jo pohvali, da zna govoriti o svojem življenju na zelo jasn in razumljiv način. Potem jo začne spraševati o tem, kaj bo to »vzeti si malo oddaljitve« pomenilo v praksi. Težka vprašanja, toda Isabeli bodo pomagala, da bo stvari boljše razumela in da bo uresničila željo »vzeti si malo oddaljitve«.

Pogovarjata se o tem, kakšne naloge bo Isabel izvajala kot prostovoljka v Tivoliju. Kaj so stvari, za katere misli, da jih lahko zlahka opravlja, in kaj so stvari, ki ji lahko povzročajo težave? Pogovarjata se o Isabelinih pričakovanjih o italijanskem mentorju, o načinu, na katerega misli, da si bo tam našla prijatelje, kako si bo lahko sama kuhala, ali ima kakšne načrte za aktivnosti v prostem času, o jezikovnem tečaju, ki se ga bo udeležila, in še veliko več stvari. Magda večinoma zastavlja vprašanja, ki pomagajo Isabel, da natančno ugotovi, kaj si želi, kakšne korake mora narediti, da doseže te cilje, in kdo bi lahko bili ljudje, ki ji lahko pomagajo.

Potem da Magda na mizo neke vrste formular, ki ga opiše kot »učni načrt«.

Predlaga, da si Isabel naredi učni načrt za prvih šest tednov bivanja v Italiji in si zapiše, kaj se želi v tem obdobju naučiti, kako si to želi storiti, od koga si želi pomoči in do kdaj si to želi uresničiti.

B1. Kako podpirati učenje

Učni načrt Ime: Isabel			
Kaj?	Kako?	S kom?	Kdaj?
Učenje za uspešno preživetje z italijanščino; osnovno znanje italijanskega jezika bo omogočilo lažje izražanje.	<ul style="list-style-type: none"> – jezikovni tečaj, ki se bo začel drugi teden mojega bivanja – govoriti italijansko v organizaciji – govoriti italijansko (ne angleško) doma z mojima sostanovalcema (prav tako na EVS, iz Estonije in Nizozemske) 	<ul style="list-style-type: none"> – z drugimi udeleženci tečaja in učiteljem – prositi kolege za potrpežljivost – se poskušati dogovoriti s sostanovalci 	<ul style="list-style-type: none"> – začne se drugi teden in traja osem tednov – prvih nekaj dni mojega bivanja – med našim prvim »sestankom« – po šestih tednih želim biti sposobna izražati se v preprostih situacijah
Ostati jaz, ko srečujem druge ljudi.	<ul style="list-style-type: none"> – biti iskrena o tem, kako se počutim – izražanje mojega mnenja – pisati dnevnik 	<ul style="list-style-type: none"> – želim, da mi mentor pomaga pri tem – mogoče tudi moji sostanovalci 	<ul style="list-style-type: none"> – začetek takoj prvi dan – vsak teden govoriti o svojih izkušnjah z mentorjem – vsakdanji dnevnik
Dobro skrbeti zase v smislu prehranjevalnih navad!	<ul style="list-style-type: none"> – zdrav obrok vsak dan – nakup kuharske knjige – priprava skupnih obrokov s stanovalci 	<ul style="list-style-type: none"> – preverila bom pri sostanovalcih – moram videti, koga bom spoznala 	<ul style="list-style-type: none"> – moram začeti kuhati od prvega dne – čez dva tedna lahko preverim pri sostanovalcih – po šestih tednih želim imeti nov načrt prehranjevanja
Poznati in razumeti naloge v organizaciji.	<ul style="list-style-type: none"> – vprašati za dokumente o organizaciji in projektih, da jih preberem – pogovarjati se s tistimi, ki so odgovorni za projekte 	<ul style="list-style-type: none"> – narediti načrt skupaj z mentorjem – sodelavci 	<ul style="list-style-type: none"> – načrtovati z mentorjem drugi teden – branje dokumentov in pogovori v tretjem in četrtem tednu

Preden gre Isabel domov, dobi od Magde nekaj dokumentov s podatki o Youthpassu. Magda ji pove, naj si pogleda še ključne kompetence in naj premisli, kako se jih da povezati z njenimi lastnimi učnimi cilji – in spodbudi Isabel, naj se poglobi v bolj oddaljeno prihodnost.

B1. Kako podpirati učenje

Postavljanje in načrtovanje učnih ciljev

Ko pomagata mladim postavljati in načrtovati njihove učne cilje, bi bilo dobro upoštevati naslednje točke:

Postavite cilje, ki se navezujejo na želje in potrebe mlade osebe.

Pomembno je, da mlada oseba čuti, da je sama lastnik učnega načrta. Obstaja nevarnost, da bi vi z najboljšimi nameni predlagali cilje, ki bi morda pomagali mladostniku. Na koncu bo ta delal za vas, ne pa zase.

Opišite cilje, kolikor je mogoče konkretno, v smislu jasnega in opaznega obnašanja.

»Učenje za sporazumevanje« je precej nenatančno, »učenje za izražanje lastnega mnenja« je že bolj konkretno, »predstavitve lastnega mnenja na sestanku s skupino naslednjo soboto« je zelo konkretno in je nekaj, kar se bo kasneje zlahka ovrednotilo.

Prepričajte se, da bodo lahko cilji ovrednoteni, tako da napredek postane očiten.

Videti, da napredek motivira, in narediti kljukico, ki pomeni »opravljeno«, da dober občutek. Torej se prepričajte, da bodo cilji opisani na tak način.

Zastavite realistične in dosegljive cilje.

Včasih se mladi nagibajo k temu, da so preveč navdušeni in si zastavijo velike cilje ali cilje, ki niso preveč realistični v tistem trenutku. Poskusite skupaj z mlado osebo omejiti te cilje na manjše korake, ki so dosegljivi.

Poskusite zastaviti cilje, ki jih je mogoče doseči v kratkem časovnem obdobju.

Lepo in motivirajoče je občutiti uspeh. Dolgoročni cilji zahtevajo veliko potrpežljivosti. Tudi tukaj upoštevajte načelo: poskusite razdeliti dolgoročne cilje na manjše korake.

Opišite cilje v čim bolj pozitivnem smislu.

»Želim prenehati z neumnim obnašanjem, ko srečam novo osebo,« se osredotoča na negativno in ne prispeva veliko k oblikovanju novega načina obnašanja. Trditve v smislu povečanja kompetence so pozitivne in motivirajo: »Ko srečam novo osebo, bom začel postavljati vprašanja, da vidim, kaj imava skupnega.«

Izbirajte cilje, ki se skladajo z dobrimi stranmi mladega človeka.

Pogosto je bolje naprej razvijati kompetence, ki jih že imamo, kot pa se začeti učiti nekaj popolnoma novega. Ko gre za nekaj novega, je pomembno, da se sklada ali se povezuje s pozitivnimi stranmi, ki jih že imamo.

Cilji, ki jih lahko hitro dosežemo, morajo biti v ravnovesju s cilji, ki zahtevajo od mlade osebe nekaj truda.

Ko imate svoj učni načrt, je dobro imeti nekaj ciljev, ki se lahko hitro dosežejo, in druge, ki zahtevajo nekaj napora.

Prepričajte se, da so cilji različni.

Učni cilji so lahko zelo različni po svoji naravi. Povezani so lahko z znanjem, spretnostmi in odnosi. Ker gre pri učenju za te tri elemente, morajo biti vsi prisotni v učnem načrtu.

Čas za proslavljanje

Spodbudite mladostnika, da razmisli o tem, kako bo proslavil/-a uspešno dosežen cilj. To je nekaj, na kar je treba biti ponosen!

Preverite učne cilje

Ali so osnovani na potrebah učenca?	✓
Ali so konkretni in prijemljivi?	✓
Ali jih lahko ovrednotimo?	✓
Ali so realistični in dosegljivi?	✓
Ali se lahko dosežejo v kratkem časovnem obdobju?	✓
Ali so opisani s pozitivnimi besedami?	✓
Ali se ujemajo z dobrimi stranmi učenca?	✓
Ali obstaja ravnovesje med kratkoročnimi in dolgoročnimi cilji?	✓
Ali so cilji raznoliki?	✓
Kako lahko proslavljate dosežene cilje?	✓

B1. Kako podpirati učenje

»Torej sedaj imam svojo skupino, motivirano za delo zelo različnih stvari. Oni so izbrali učenje, so navdušeni nad njim in sedaj jim moram povedati o ključnih kompetencah. Kaj želite, da jim povem o njih? Da Evropska komisija meni, da je veliko pomembnejše, da se naučijo to pompozno gradivo? Ali mislite, da jih bo to motiviralo?«

Ko preberete osem ključnih kompetenc skupini mladih ljudi, jih verjetno ne boste mogli zelo navdušiti. Toda ko jim pojasnite, da je smisel ključnih kompetenc, da

- > pomagajo postaviti vse stvari, ki so se jih naučili, v referenčni okvir
- > in bo ta okvir prav tako pomagal drugim ljudem, da bodo videli in prepoznali, kaj so se naučili ...

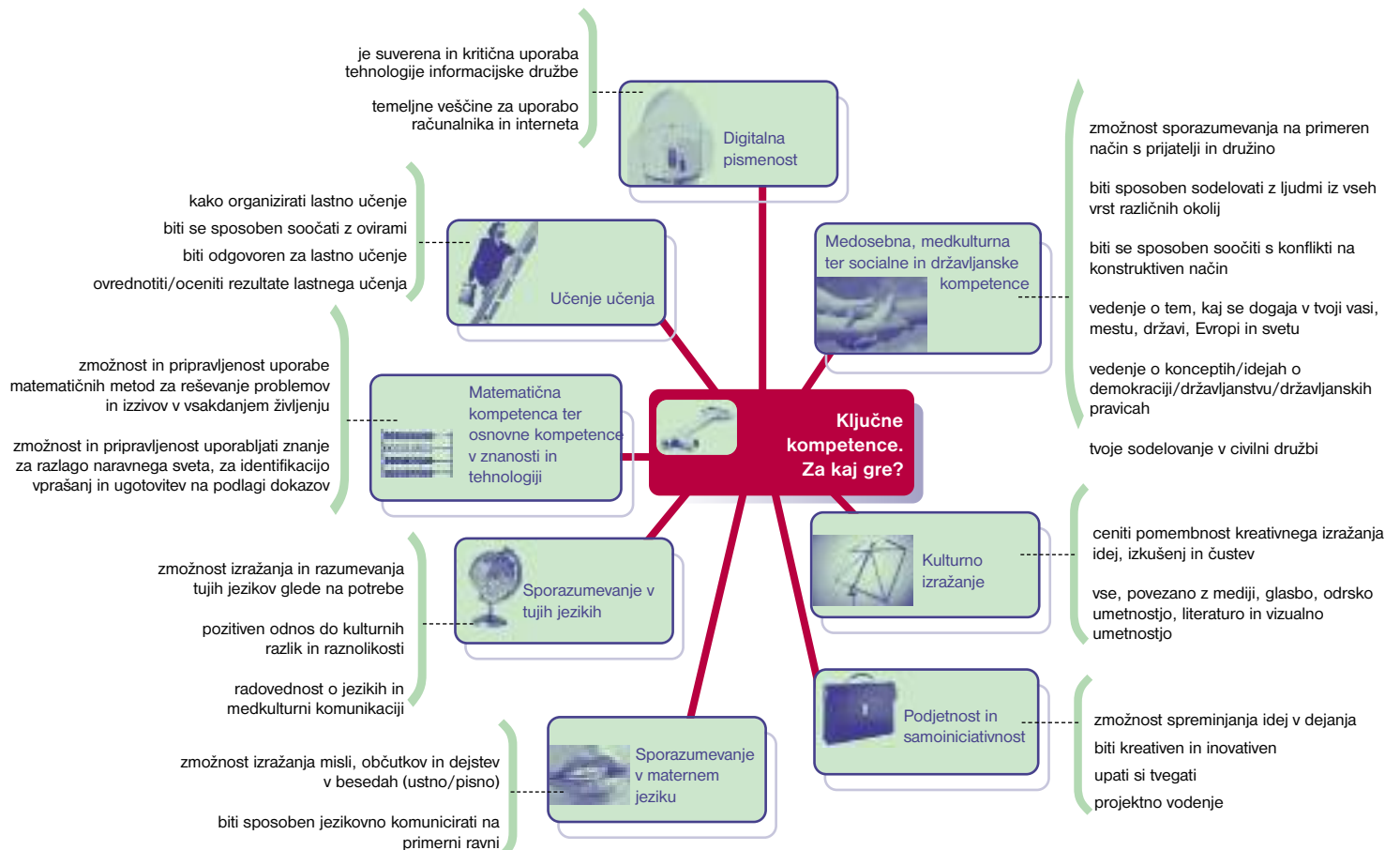
POTEM jim bo mogoče ta zamisel všeč!

V velikih situacijah boste verjetno ključne kompetence vpeljali šele, ko boste s svojo skupino obdelali učne cilje, čeprav lahko v nekaterih primerih, na primer pri usposabljanjih za

mladinske delavce (akcija 4.3), ključne kompetence pomagajo udeležencem, da razmislijo o svojih učnih ciljih. Vendar je na splošno morda bolje videti, kako se učni cilji mladih skladajo s ključnimi kompetencami.

Prepričajte se, da udeleženci razumejo, da jim ni treba uporabiti vseh osmih ključnih kompetenc za eno aktivnost. Pri velikih mladinskih izmenjavah in usposabljanjih je bolje, da se osredotočite na samo dve ali tri izmed njih. Poskusite povezati tisto, kar se mladi želijo naučiti, s tistim, kar je opisano v ključnih kompetencah, tako boste to »prevajali« v jezik, ki ga bodo razumeli mladostniki in ki bo povezan z njihovim svetom.

Nikar naj ključne kompetence ne zvenijo kompleksno in zapleteno. Razvite so bile kot orodje, ki bo pomagalo ljudem pri izgradnji njihovih učnih rezultatov in pri tem, da bodo ti rezultati širše priznani.

B1. Kako podpirati učenje

Refleksija in ocena

Kot smo poudarili prej, je proces Youthpass ustvarjen, da postane učenje v projektih izrazitejše. To pomeni, da se mora učenec zavedati, kaj se uči, in da poskuša ubesediti tisto, kar se je naučil. To ni nekaj, kar narediš samo na koncu projekta. Učenec potrebuje skozi celoten proces čas in prostor, da vidi, kaj se je naučil, katera nova vprašanja so se porodila, katere prepreke je odkril, ali je še vedno na pravi poti in ali je treba načrt prilagoditi. In na določeni točki se je treba odločiti, ali si se bil sposoben naučiti, kar si se hotel naučiti. Moraš oceniti svoje učenje. Refleksija in ocena gresta z roko v roki.

Refleksija o učenju

Učenje ni nekaj, kar poteka v nepretrganem premočrtnem procesu. So dobri in slabi dnevi. Včasih narediš velik napredek, včasih imaš občutek, da se ne dogaja veliko.

Švedska EVS prostovoljka ima občutek, da ne bo nikoli znala govoriti francosko. Naučila se je vseh besed in vso slovnico, toda sama konverzacija je zelo težka. Potem nekega dne bere članek v francoskem časopisu in ga v celoti razume! Tega istega dne po naključju spozna Francoza v kavarni in se z njim pogovarja eno uro ... v francoščini! Kakšen dan!

Ali pa primer mladega moškega, ki se je bil sposoben prvič v svojem življenju (med mladinsko izmenjavo) štirideset minut pogovarjati z drugim moškim o prepiru, ki sta ga imela prejšnji dan. Rešilo se je, spor sta zgladila!

Udeleženka usposabljanja o medkulturnem učenju, ki na neki točki ocenjevanja simulacijske vaje dobi razburljiv občutek, da »ji je uspelo«, nenadoma razume, kateri mehanizmi so pomembni pri medkulturni komunikaciji.

To so dobri in spodbudni trenutki. Da jih spremenimo v zavedne trenutke učenja, je pomembno, da o njih premišljujemo.

- > *Kateri elementi/dejavniki so naredili učenje uspešno?*
- > *Kako sem prišel do te točke?*
- > *Kaj lahko pridobim iz tega za svoje prihodnje učenje?*
- > *Ali naj prilagodim svoj učni načrt?*

Z refleksijo se učenec začne bolj zavedati učenja, kaj se je naučil in kako. Dojemanje tega se bo verjetno občasno spreminjalo. To ne velja le za uspešne trenutke. Med procesom učenja se lahko spremeni veliko stvari.

- > *Lahko se naučiš nečesa, kar ni bilo načrtovano, ampak sedaj to vidiš kot zelo pomembno in dragoceno,*
- > *ugotoviš, da zaostajaš za načrtom,*
- > *ugotoviš, da greš hitreje, kot si načrtoval,*
- > *v procesu učenja si odkril, da se zastavljajo druga vprašanja, in jih želiš dodati k učnemu načrtu,*
- > *pojavijo se nepredvidene ovire, ki jih moraš premagati,*
- > *.....*

Nenehna refleksija vam lahko pomaga, da ostanete na pravi poti, da se prilagodite, da se zavedate uspeha in da ste motivirani za nadaljevanje.

Ocenjevanje učenja

Mladinski delavci, mentorji in trenerji ne ocenjujejo svojih udeležencev. Pri neformalnem učenju ponavadi ne uporabljamo preizkusov znanj, da ocenimo rezultate učenja. Ker je učenec odgovoren za to, zakaj, kako in kdaj se želi učiti, se zdi smiselno, da naj se učenec sam odloči, kdaj »je delo opravljeno«. Z drugimi besedami: samoocenitev.

Ko uporabljate »drugi del« Youthpassa pri usposabljanjih in EVS projektih, je samoocenjevanje osnovno načelo.

To je za veliko ljudi nekaj precej novega. Pogosto smo navajeni, da se drugi odločajo namesto nas, ali smo uspešni ali ne. Ko ti drugi ljudje mislijo, da ste uspešni, vam dajo kos lepega papirja in to je to. Če mislijo, da niste, morate poskusiti znova.

Toda sedaj je treba to početi sam. Vi ste šef! To je mamljiva odgovornost, za katero v veliko primerih potrebujete pomoč in podporo. Da se sami ocenite, je nujno, da razen lastnega razmišljanja predebatirate stvari s kolegi, mentorji, mladinskimi delavci, trenerji, prijatelji ...

B1. Kako podpirati učenje

Refleksija posameznika

Med mladinsko izmenjavo, usposabljanjem ali med EVS projektom veliko ljudi čuti močno potrebo po tem, da imajo nekaj časa zase, da so sami, da jih nihče ne obkroža, priložnost, ko lahko predelajo veliko vtisov, ki jih spremljajo. Na neki način je to zelo naravna potreba po refleksiji. Ker ni vedno lahko načrtovati in imeti čas samo zase, je dobro ponuditi prostor in orodja v programu, da spodbudimo udeležence, da si vzamejo čas za refleksijo.

Dnevnik ali učni časopis

Dnevnik ali učni časopis je lahko enostavno in učinkovito orodje, da damo udeležencem možnost, da premislijo o procesu, skozi katerega gredo, in da si zapisujejo izkušnje dneva. To je lahko dobra metoda za uporabo na primer pri EVS projektih, da pomagamo prostovoljcem premisliti o veliko izkušnjah, ki jih pridobivajo. Med usposabljanji in mladinskimi izmenjavami je lahko to prav tako dragoceno orodje. Dnevnik je nekaj, kar pišemo zase, torej ga lahko ljudje uporabljajo po svoje: pisanje v svojem jeziku, pisanje vsak dan ali enkrat na teden, imajo ga stalno ob sebi ali doma pod blazino.

Eden izmed načinov je, da ponudimo prazen zvezek, vendar pa je lahko v veliko pomoč nekaj vodilnih vprašanj kot so:

- > *Opiši z lastnimi besedami, kaj se je zgodilo danes.*
- > *Ali so bili trenutki, ki si jih je vredno zapomniti?*
- > *Ali obstajajo stvari ali vprašanja, ki še vedno odmevajo v glavi?*
- > *Ali je kaj »novega«, kar si se danes naučil/-a?*
- > *Ali je kaj, na kar želiš biti pozoren/-a tudi v prihodnje?*

Primer

*Mladinska izmenjava
»Sporočilo v steklenički«
Italija, junij 2008*

Moj dnevnik

Ime:

Kaj se je zgodilo danes?

Kakšni posebni trenutki?

Še vedno mislim na ...

Veš, kaj sem se danes naučil/-a?!

Nekaj, kar si je vredno zapomniti!

Orodja za samooceno

V knjigarnah z izobraževalnim gradivom in na internetu boste našli vse več orodij, ki lahko pomagajo ljudem, da se sami ocenijo.

Razvitih je bilo na stotine različnih testov o različnih skupinah kompetenc. Našli boste teste o »vodstvenih veščinah«, »komunikacijskih veščinah«, »jezikovnih veščinah« itd. Zavedajte se, da se kakovost takšnih testov zelo razlikuje. Ko ponudite test udeležencem, jim povejte, da izid ni popoln, lahko vam pomaga videti nekaj lastnih značilnosti, tako da lahko o njih premislite.

Na tržišču je veliko različnih iger s kartami, ki imajo namen pomagati ljudem, da si ogledajo lastne kompetence. Našli boste complete kart s širokim naborom veščin, zapisanih na njih. Izberete lahko karte, ki opisujejo vaše kompetence, ali tiste, ki jih želite razviti. So tudi igre s kartami, ki imajo bolj kreativen pristop in ponujajo veliko podob, ki vam pomagajo, da razmislite o svojih dobrih straneh in slabostih. Seveda obstaja še veliko drugih kreativnih orodij, s katerimi si lahko ljudje pomagajo

B1. Kako podpirati učenje

premišljevaty ter ki temeljijo na podobah, risbah, kolažih, uporabi predmetov, metafor in različnih oblik neverbalnega izražanja. Te so lahko koristne, ker pomagajo premagovati jezikovne ovire in dajejo več svobode izražanja o različnih temah in zadevah, povezanih z učenjem.

Individualen pogovor

Redni individualni pogovori z mlado osebo mu/ji lahko pomagajo, da ostane na pravi poti, da se pogovori o izzivih in da gleda na učni proces z druge strani. Pri EVS-u je taka vrsta pogovora med prostovoljcem in mentorjem že stalna praksa. Pri pripravi, poteku in ovrednotenju mladinske izmenjave ali usposabljanja je lahko takšna vrsta pogovora prav tako zelo dragocena.

Nekaj nasvetov za individualni pogovor:

- > **Naj govori druga oseba.** Postavljajte vprašanja – začnejo se kot: »Koliko ...?« ali »Kdaj boš ...?« S postavljanjem vprašanj in dopuščanjem, da mladostnik prosto govori, mu dajete priložnost, da razmišlja na glas o tem, kaj trenutno preživlja.
- > **Poslušajte z empatijo.** To pomeni, da si predstavljate situacije in izkušnje drugih. Sprašujte tako po dejstvih kot po občutkih.
- > Pomagajte pri **organiziranju informacij**, ki jih dobite od mlade osebe. Zelo pogosto se lahko mladi izgubijo v preveč in včasih nepomembnih podrobnostih. Povzemanje jim pomaga, da razmišljajo na strukturiran način in da se osredotočijo na glavno temo.
- > **Dajte pozitivno povratno informacijo** o rezultatih, ki jih je mlada oseba že dosegla, sprememba naj bo jasna. Veliko ljudi je nagnjenih k temu, da se osredotočijo na stvari, ki jim ne gredo dobro od rok. Ko pokažete mladi osebi njegov/njen uspeh, deluje kot močan motivacijski dejavnik.
- > **Spodbujajte in podpirajte** občutek samoodgovornosti mlade osebe. Vedno obstaja tveganje pri takšnih pogovorih, da vi (mentor, mladinski delavec, svetovalec) najдете rešitev. Naj si mlada oseba sama poišče svojo pot.

Učenje z drugimi

Ena izmed glavnih značilnosti neformalnega izobraževanja je, da se učite skupaj in drug od drugega. Mladinski delavci, mladinski voditelji in trenerji so tam, ne da bi poučevali, ampak bolj da bi usmerjali učni proces. Pospeševanje pomeni med drugim ustvarjanje vzdušja, v katerem se skupino uči, spodbuja, ter ponuja orodja in metode za skupno delo.

Dinamika skupine

Ko zberemo skupino ljudi, še ne pomeni, da smo naredili dobro učno okolje. Določene vrste skupinske dinamike spodbujajo učenje bolj kot druge. Rekli bi lahko celo, da ko v skupini ni določenih pogojev, postane učenje skoraj nemogoče. Čeprav se skupine razvijajo na vse mogoče načine, na kar nimate vpliva, lahko pomaga, da prepoznate dinamiko, ki bo skupini v pomoč pri učenju. Facilitatorjeva naloga je pomagati skupini, da napreduje v tej smeri.

Pozitivni znaki »učne skupine«:

- > Udeležencem je dovoljeno biti to, kar so. Ne obstaja pritisk skupine, kako delovati in se obnašati na določen način. Različne oblike izražanja se spoštujejo in cenijo.
- > Udeležencem je dovoljeno delati napake. Učenje pogosto pomeni delanje napak. To vas lahko naredi ranljivega. Ne želite biti osmešeni.
- > Skupina skrbi za svoj proces. Udeleženci so se sposobni pogovarjati o razvoju skupine in poskrbeti za dobro počutje posameznih članov.
- > Uporabljene so različne oblike izražanja. Udeleženci se izražajo ne samo v besedah, ampak tudi z drugimi kreativnimi načini, kot so gib, glasba in risanje/slikanje.
- > Dobrodošla so kritična vprašanja. Udeleženci se lahko soočajo in jim je všeč, ko drugi sprašujejo kritična vprašanja. To ni videti kot grožnja, ampak kot spodbuda.
- > Interaktivna delovna atmosfera. Udeleženci si delijo nalogo, delajo v različnih kombinacijah, dajo povratno informacijo in podpirajo drug drugega.

Skupinska refleksija

Pri mladinski izmenjavi ali usposabljanju lahko splošno ovrednotenje in premislek o izkušnjah na koncu dneva zelo pomagata posameznim udeležencem pri strukturiranju lastnih misli ali pri razreševanju zadreg. S tem ko slišite misli in mnenja drugih, lahko sami pridobite nove zamisli, dobite

B1. Kako podpirati učenje

potrditev ali pa najdete priznanje svojih občutkov in izkušenj. Obstaja veliko različnih metod skupinskega ovrednotenja in refleksije. Mnoge izmed njih lahko najdete v:

- > *SALTO CD ROM o ovrednotenju, ki ga lahko prenesete z www.salto-youth.net/Evaluation,*
- > *in T-Kitu Evalvacija (št. 10), ki ga lahko prenesete z www.youth-partnership.net.*

Velike skupine so na slabšem, ko je treba zagotoviti odprt in varen prostor za izmenjavo misli. Ena izmed metod, ki jih pogosto uporabljajo pri usposabljanjih in mladinskih izmenjavah, je skupina za refleksijo. Na koncu vsakega dne se udeleženci zberejo v enake majhne skupine (4–7 udeležencev), da premislijo o dnevu. Prednost ustaljene skupine je, da članom omogoča, da si ustvarijo lastno ozračje. Razen tega majhne skupine ponujajo tudi varnejše okolje.

Skupine za refleksijo se uporabljajo v različne namene. Udeležencem omogočajo, da se sprostijo, mladinskim delavcem ali trenerjem dajo možnost, da so seznanjeni, kaj se dogaja v skupini, omogočajo udeležencem, da izražajo svoje želje in zamisli za program, ter so možnosti za izmenjavo izkušenj. Drugi cilj je lahko, da skupina daje udeležencem prostor, da drug drugega podpirajo pri učenju, s tem ko:

- > *si izmenjujejo informacije o tem, kaj so se naučili,*
- > *si dajejo povratno informacijo,*
- > *drug drugega podpirajo.*

Enake teme, ki so opisane zgoraj kot vodilna vprašanja za dnevnik, lahko pomagajo strukturirati pogovor v skupini za refleksijo.

Vrstniški pari in skupine

Eden izmed načinov organiziranja vzajemne pomoči na primer pri usposabljanjih je tvorba vrstniških parov. Vsak udeleženec je povezan z enim od svojih vrstnikom in se med aktivnostjo redno dobivata, da se pogovarjata o svojih učnih dosežkih in izzivih. Seznanjena sta z učnimi cilji drug drugega in skupaj premišljujeta o procesu, izmenjujeta izkušnje in se med seboj podpirata. Pogosto je za udeležence veliko lažje, da poiščejo podporo pri vrstniku, kot da sprašujejo trenerja.

V nekaterih situacijah je v vrstniški skupini bolje imeti majhne skupine treh ali štirih ljudi. Slaba stran para je v tem, da imajo ljudje na voljo samo enega drugega človeka, s katerim sodelujejo.

Dobro je nekaj časa nameniti temi »aktivno poslušanje«, »zastavljanje dobrih vprašanj« ali »povratna informacija«, da pripravimo ljudi, da uspešno uporabljajo svoje vrstniške skupine.

Povratna informacija

Eden izmed načinov pridobivanja informacij od drugih, ki vas obkrožajo, je, da jih vprašate za povratno informacijo. Seveda se vi najboljše poznate. Toda še vedno imate omejen pogled nase. Zelo lahko pomaga, da dobite vtise od drugih, kako vas doživljajo in katere kompetence mislijo, da imate.

Mišljeno je, da povratna informacija pomaga osebi, ki ji je namenjena. Torej če ste nekoga popolnoma naveličani in mu končno upate reči vse, kar si mislite, da dela popolnoma narobe – lahko da vam odleže, vendar to ne pomaga kaj dosti osebi, ki ji to govorite. Torej ni v takem primeru nobene povratne informacije.

Da je koristna, mora biti povratna informacija nekomu podana na tak način, da druga oseba:

- > *razume informacijo,*
- > *je sposobna sprejeti informacijo,*
- > *je sposobna narediti nekaj s to informacijo.*

Ko želite uporabljati povratno informacijo v skupini, je pomembno razložiti, kaj je povratna informacija. Pogosto lahko slišite, da obstajajo pozitivne in negativne povratne informacije. Kar zadeva učenje, je povratna informacija vedno pozitivna, torej konstruktivna, saj sta njen namen pozitivna sprememba in razvoj.

Govoriti nekomu, kaj vidite kot zelo pozitiven vidik o tej osebi, lahko zelo pomaga. Pogosto nismo navajeni nekomu govoriti, kaj se nam zdijo njegove dobre lastnosti. Ta informacija je lahko zelo nova in pomaga tej osebi, daje ji/mu popolnejšo sliko samega sebe. Razen tega lahko imate predloge za nekoga, kako naj izboljša določene poglede na samega sebe.

»Všeč so mi tvoje kreativne in entuziastične nove ideje v naši skupini. Pogosto mi dajo novo energijo in me motivirajo. Zame bi bilo celo bolje, če si vzameš še več časa za predstavitev svojih idej.«

S preprostimi besedami: povratna informacija pomeni drugemu omogočiti večje zavedanje o njegovih/njenih dobrih lastnostih in dajanje predlogov, kako naj se še izboljša.

B1. Kako podpirati učenje

Povratna informacija se lahko uporablja med vrstniki, v majhnih skupinah ali timih in pri individualnih pogovorih, na primer med mladinskim delavcem in mladostnikom.

Nekaj namigov, ki jih lahko daste skupini, ko predstavljate povratno informacijo:

Ko dajete povratno informacijo:

- > Poskušajte drugi osebi povedati o **konkretnem** specifičnem obnašanju, ki ga vidite, in kakšen učinek ima to obnašanje na vas (»Tvoje ideje me motivirajo.«, »Zanesen način, na katerega govoriš, me včasih zmede.«).
- > Ne začenjajte stavkov s »ti si« ali »ti vedno«. Lahko samo **poveste učinek**, ki ga ima obnašanje drugega na vas.
- > Bodite **usmerjeni v akcijo**, dajte konkretne nasvete (»Včasih me zmedeš in mislim, da če bi si vzel več časa za pojasnitev idej, bi mi pomagalo.«).
- > Zavedajte se, da je pri povratni informaciji prisotna določena mera **napetosti**.
- > Ko vaša povratna informacija ustvari **čustveno in obrambno reakcijo**, se je najbolje ustaviti in poskusiti izvedeti, kakšni so razlogi za takšno reakcijo.
- > Povratna informacija deluje bolje, če je podana **kmalu po aktivnosti**, pri kateri ste drugega opazovali pri delu.
- > Povratno informacijo dajte potem, ko so vas **prosili zanjo**.
- > Povratna informacija naj temelji na empatiji in spoštovanju.
- > Prepričajte se, da imate **zadosti časa**.

Ko dobite povratno informacijo:

- > Poslušajte natančno in aktivno.
- > Postavljajte vprašanja, če vam kaj ni jasno.
- > Poskušajte ponoviti z lastnimi besedami, kar ste slišali, da preverite, ali ste stvari pravilno razumeli.
- > Dobro je dobiti povratno informacijo od več ljudi in/ali preveriti pri drugih, kaj ste slišali.
- > Ne odzovite se preveč burno na povratno informacijo, ampak se odločite, kaj je najboljše za vas.

Samoocenjevanje s ključnimi kompetencami

Na koncu EVS projekta in zadnji dan usposabljanja je pravi trenutek, da si zapišete svoje učne dosežke v svoj Youthpass. Youthpass ponuja referenčni okvir osmih ključnih kompetenc. Izziv je, kako boste svoje učne dosežke razporedili v ta okvir. Pomembno je poudariti, da ni treba uporabiti vseh ključnih kompetenc. V večini primerov se nekdo med projektom EVS ali usposabljanjem ne bo naučil vseh osmih ključnih kompetenc.

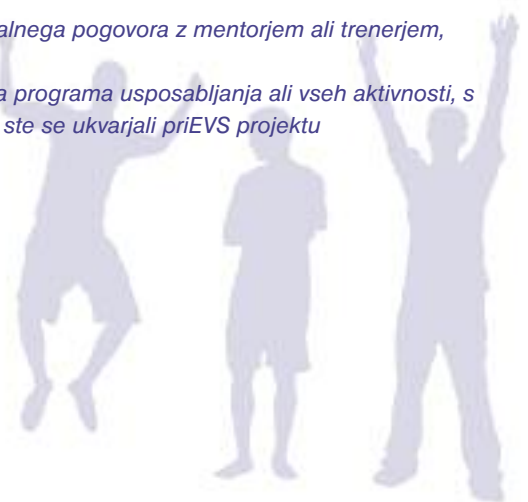
Pri usposabljanju lahko udeležencem pomaga, če trenerji – medtem ko predstavljajo program – povežejo različne elemente programa s ključnimi kompetencami. Veliko usposabljanj se v programu podrobneje usmerja le na dve ali tri ključne kompetence. Seveda je mogoče, da se udeleženci določenih stvari naučijo tudi zunaj programa.

»Sporazumevanje v tujem jeziku« ni nujno, da je element programa, vendar lahko udeleženec mednarodnega usposabljanja kljub temu doseže velik napredek pri jezikovnih veščinah in bi rad to poudaril tudi v Youthpassu.

Začeti s ključnimi kompetencami, ko se sami ocenjujete, je lahko težavno. Zato je morda bolje, da jih omenite v zadnjem koraku procesa.

Začnite zbirati učne dosežke z uporabo:

- > prvotnih učnih ciljev, ki so bili zastavljeni na začetku projekta,
- > zapiskov, narejenih na koncu dneva, na primer v dnevniku,
- > rezultatov ure o povratnih informacijah,
- > dodatnega pogovora s svojim vrstnikom,
- > individualnega pogovora z mentorjem ali trenerjem,
- > pregleda programa usposabljanja ali vseh aktivnosti, s katerimi ste se ukvarjali pri EVS projektu

B1. Kako podpirati učenje

Pri EVS projektu se priporoča, da omogočite dovolj časa za samooceno. Samoocenjevalni del v Youthpassu je treba izpolniti skupaj z mentorjem, ki bo imel pomembno vlogo in bo pomagal prostovoljcu s tem, ko bo postavljaj »prava« vprašanja in ponudil orodja, ki pomagajo pri strukturiranju vseh izkušenj. Tega nikar ne začenjajte zadnji dan med posilavljanjem in pakiranjem. Zajema pogled nazaj čez dolg proces, v katerem se je zgodilo veliko stvari. Poskušajte načrtovati različne sestanke s prostovoljcem, ki vključujejo:

- > *opredelitev različnih stopenj in aktivnosti,*
- > *opazovanje in ocenjevanje prvotnih učnih ciljev,*
- > *opazovanje nenačrtovanih učnih izidov (velikokrat se dogaja, da se naučite nekaj, česar niste načrtovali),*
- > *opazovanje težav in izzivov ter tega, kako se je prostovoljcu uspelo soočiti z njimi,*
- > *poskuse določanja učnih rezultatov.*

Pri usposabljanjih je čas omejen. Končno samoocenjevanje bo verjetno potekalo zadnji popoldan in trenerji ne bodo imeli časa, da bi govorili z vsemi udeleženci posamezno. Zato so potrebna jasna navodila in nasveti, da spodbudimo udeležence, da vključujejo ključne kompetence:

- > *izpostavite (ponovno), na kaj so pri usposabljanju usmerjene glavne ključne kompetence,*
- > *predlagajte, da udeleženci drug drugega prosijo za pomoč,*
- > *dajte nekaj primerov, kako zapisati učne dosežke,*
- > *dajte nekaj zamisli, kako začeti stavek za opis učnih izidov,*
- > *opomnite jih, da mora napisano razumeti tudi tisti, ki bo to bral za njimi,*
- > *povejte jim, da obstaja veliko pravih načinov, da to storijo, pri čemer je večšina najti tistega, ki posamezniku najbolj ustreza.*

Nekaj zamisli, kako začeti stavek, da opišete svoje učenje:

- > *Sedaj se počutim bolj zadovoljnega ...*
- > *Izvedel sem ...*
- > *Naučil sem se ...*
- > *Počutim se samozavestno ...*
- > *Napredoval sem ...*
- > *Zmorem ...*
- > *Sedaj vem, kako ...*
- > *Razvil sem ...*
- > *Sedaj jasno vidim ...*
- > *Želim še naprej raziskovati ...*

Podprt proces učenja

Kot smo rekli že na začetku tega poglavja: mladi so se veliko naučili pri mladinskih izmenjavah, EVS projektih, usposabljanjih in mladinskih pobudah tudi pred uvedbo Youthpassa. Kar Youthpass namerava dodati, je povečano zavedanje za učenca, kaj se je naučil, in prepoznavanje tega učenja s strani drugih. Pomemben predpogoj je, da se mladinski delavci/voditelji, mentorji in trenerji, ki izvajajo te projekte, zavedajo učnih možnosti, ki jih ponujajo projekti, in so pripravljeni prevzeti vlogo podpornikov tega učnega procesa. Kako »nova« je ta vloga, se bo zelo razlikovalo od osebe do osebe, odvisno od okolja, dežele ali območja, s katerega prihaja.

Na splošno lahko rečemo, da je »narediti učenje vidno« nekaj novega in spodbudnega pri neformalnem izobraževanju. Smo na začetku procesa, ki je lahko vznemirljiv.

Proces, pri katerem je še veliko prostora za raziskovanje, ter so nove ideje, pristopi, metode in orodja dobrodošli in potrebni.

Spletna stran Youthpassa bo različnim akterjem omogočala, da si izmenjujejo izkušnje in ideje – uporabimo jo!

B2

Youthpass v praksi

Youthpass pri mladinskih izmenjavah

1 Kaj je Youthpass pri mladinskih izmenjavah?

Enostaven odgovor je, da je Youthpass pri mladinskih izmenjavah potrdilo, ki potrjuje, da se je mlada oseba udeležila mladinske izmenjave. Prav tako je potrdilo, ki opisuje aktivnost kot tako in udejstvovanje mlade osebe/udeleženca. Lepše povedano: Youthpass in z njim povezan politični kontekst ponujata priznanje neformalnega učenja pri programu Mladi v akciji.

Takšen je videti Youthpass:

V naslednjih poglavjih so predstavljeni posamezni deli potrdila Youthpass.

B2. Youthpass v praksi*Youthpass pri mladinskih izmenjavah***1.1 Youthpass kot potrdilo o udeležbi**

Youthpass potrjuje udeležbo mlade osebe na določeni mladinski izmenjavi. Prva polovica prve strani vključuje ime udeleženca, datum in mesto/državo rojstva ter osnovne podatke o izmenjavi.

European Commission

Education and Culture DG
"Youth in Action" Programme

Youthpass

for **Youth Exchanges**

Marie Kirschbaum
born in **Essen, Germany**

participated in

Together for the Environment,
a Youth Exchange with young people
from Belgium, United Kingdom, and Germany.

The activity took place from **27/04/2011**
to **16/05/2011** in **Manchester, United Kingdom.**

B2. Youthpass v praksi

Youthpass pri mladinskih izmenjavah

1.2 Opis aktivnosti

Naslednji del dokumenta prinaša splošen opis, kaj so mladinske izmenjave, kot so opisane v Vodniku po programu Mladi v akciji.

V tem delu so podani bistveni podatki za ljudi izven področja mladinskega dela, saj na splošno opisuje, kaj je pravzaprav bistvo mladinske izmenjave. Tak opis je potreben v primerih, ko udeleženec, ki dobi Youthpass, pokaže potrdilo nekomu, ki še nikoli ni slišal za mladinske izmenjave v okviru mednarodnega mladinskega dela. Lahko pa služi tudi za razmislek, kako bi s svojimi besedami opisali takšne izmenjave nekomu izven področja mladinskega dela.

To stran Youthpassa podpiše predstavnik organizacije – to je lahko zakoniti zastopnik.

Struktura prve strani Youthpassa zagotavlja, da so ključne informacije o izmenjavi predstavljene v strnjeni oblik, kar lahko pride prav na primer pri prijavi za službo.

Vsa potrdila Youthpass so zaradi varnostni in za lažjo izdelavo nadomestnega Youthpassa, če ga kdo izgubi, shranjena v centralni bazi podatkov. Vsak Youthpass ima na spodnjem delu prve strani identifikacijsko številko, s katero je mogoče preveriti verodostojnost potrdila.

Youth Exchanges

Within the European Youth in Action Programme, a Youth Exchange is a project where young people work and live together in an international group for a specific time. It consists of preparation, implementation, and follow-up activities. For the duration of the Youth Exchange, young people undertake a joint programme of activities with specific aims and objectives.

Young people from different countries and backgrounds co-operate with each other supported by experienced youth workers and leaders. They develop personal, professional, and intercultural competences.

Youth Exchanges foster the mobility of young people in Europe. They encourage initiative and creativity in young people, facilitate their active participation in the project, and thereby provide an intercultural learning experience.

Offering the added value of a European dimension, Youth Exchanges are quality-checked regarding content criteria and implementation.

Education and Culture Youth in Action

Kathy Korinthe
Representative of the organisation

The ID of this certificate is ZY0B-X9NY-G52D-V1GR.
If you want to verify the ID, please go to the web site of Youthpass:
<http://www.youthpass.eu/qualitycontrol/>

Youthpass is a Europe-wide validation system for non-formal learning within the EU Youth in Action Programme. For further information, please have a look at <http://www.youthpass.eu>

1

B2. Youthpass v praksi

Youthpass pri mladinskih izmenjavah

1.3 Posamezni opisi opravljenih aktivnosti

Druga stran Youthpassa za mladinske izmenjave podaja osnovne informacije o projektu. Na ta način ima bralec hiter pregled nad projektom in učnimi priložnostmi, ki jih nudi.

V tem delu so opisani cilji in namen projekta ter omenjene vse partnerske organizacije, ki so sodelovale v projektu. Temu sledi opis glavnih aktivnosti oz. elementov programa mladinske izmenjave. Če želite poudariti katerega od pomembnih rezultatov izmenjave, lahko tu omenite tudi posamezne dosežke v okviru projekta. Na koncu pa lahko omenite še morebitno sofinanciranje, ki ga je prejel projekt. Zadnji dve polji sta poljubni, kar pomeni, da tega razdelka na potrdilu ne bo, če ne želite izpostavljati posameznih rezultatov projekta.

Primer:

Projekt »Skupaj za okolje« je povezal mlade iz Belgije, Velike Britanije in Nemčije. V okviru priprave na projekt se je nemška skupina večkrat sestala ob večerih in dvakrat ob koncu tedna. Razpravljali so o lokalnih ekoloških razmerah in pripravili zemljevid svojega mesta, upoštevajoč določena vprašanja (podatki o odpadkih in porabi energije). Med izmenjavo v Angliji so primerjali, kar so spoznali o svojih mestih, razpravljali, kako vsakodnevne navade vplivajo na okolje, in obiskali organizacije, ki se ukvarjajo z okoljskimi vprašanji. Po vrnitvi domov so oblikovali osebne načrte, kako s svojim vsakdanjim obnašanjem zagotoviti kar najboljši vpliv na okolje.

Ko je potrdilo pripravljeno, drugo stran podpiše oseba, ki je odgovorna za projekt.

Vsi zgoraj omenjeni podatki so omejeni na dve strani, zato je v vsakem posameznem delu spletnega orodja za izdelavo potrdila na voljo omejeno število znakov. Ugotovili smo, da so ljudje izven področja mladinskega dela bolj pripravljeni sprejeti potrdilo, ki ni daljše od dveh strani.

Naslednji del Youthpassa omogoča, da opišete posamezne učne rezultate za udeleženca, pri čemer pa število strani ni omejeno.

B2. Youthpass v praksi

Youthpass pri mladinskih izmenjavah

1.4 Opis posameznih učnih rezultatov

Del potrdila, ki sledi prvima dvema stranema, vsebuje informacije o posameznem udeležencu. Število strani tega dela je neomejeno. Najprej lahko opišete predanost in naloge udeleženca. Nato orišite učne rezultate za udeleženca, pri čemer za kategorizacijo uporabite referenčni okvir ključnih kompetenc.

Navedete lahko ime osebe, ki je nudila podporo v procesu samoocenjevanja. Zapisovanje lastnih učnih rezultatov je zahtevna naloga in imeti nekoga za podporo pri tem procesu refleksije je lahko veliko vredno. To je lahko naloga mladinskega delavca oz. voditelja, lahko pa jo prevzame tudi soudeleženec v projektu.

Naslednji korak je odločanje, pod katere ključne kompetence uvrstiti učne rezultate. V nadaljevanju boste našli več informacij in nasvetov o tem.

Na koncu potrdila je na voljo prostor za informacije o nadaljnjih referencah, na primer s strani mladinskega delavca ali druge podporne osebe.

Na dnu zadnje strani potrdila Youthpass za dodatne informacije najdete povezave na program Mladi v akciji, opredelitev ključnih kompetenc in spletno stran Youthpassa.

Youthpass lahko izdelate na posebni spletni strani. Ko organizirate odobreni projekt, stvari potekajo takole:

- > *Skupaj s pogodbo za vaš odobreni projekt dobite povezavo na Youthpassovo spletno stran www.youthpass.eu.*
- > *Vse udeležence morate obvestiti, da je vsak posebej upravičen do potrdila Youthpass.*
- > *Da lahko začnete uporabljati spletno orodje za izdelavo potrdil, se morate registrirati na spletni strani Youthpassa.*
- > *Dodatna navodila vas bodo vodila skozi celoten postopek.*
- > *Potrdila Youthpass lahko enostavno izdelate tako, da v različne okvirčke spletnega obrazca vnesete podatke o projektu in udeležencih. Ko vnesete vse potrebne informacije, lahko izdelate potrdila v formatu PDF (Adobe Reader) in jih natisnete.*

Potrdilo potem podpiše udeleženec. Če je učni proces potekal preko pogovora z mladinskim delavcem/voditeljem ali kom drugim, potrdilo podpiše tudi pogovorni partner.

Več tehničnih podrobnosti najdete na spletni strani www.youthpass.eu.

B2. Youthpass v praksi

Youthpass pri mladinskih izmenjavah

2 Zakaj Youthpass pri mladinskih izmenjavah?

Sedaj si že predstavljate, kakšen je Youthpass pri mladinskih izmenjavah. Še vedno pa se verjetno sprašujete zakaj in enako vas lahko vpraša kdo drug.

- > *Kakšna je prednost/potencial uporabe Youthpassa pri mladinskih izmenjavah?*
- > *Zakaj je Youthpass pomemben za udeležence?*
- > *Zakaj je smiselna za organizacije?*

Za mlade je Youthpass priložnost, da na uraden način prikažejo svojo aktivno udeležbo pri projektu. Uporabijo ga lahko, ko se prijavljajo na prosto delovno mesto, nadaljnje izobraževanje ali usposabljanje. Hkrati pa za mlade pomeni tudi – in to je še celo pomembnejše – da prepoznavajo pomen svoje udeležbe pri projektu ter svoje učenje in razvoj.

Ko mladi sodelujejo v mladinski izmenjavi, so vključeni v pripravo programskih elementov, sodelujejo pri aktivnosti in prevzemajo določene odgovornosti. S tem si pridobijo številne nove izkušnje, iz katerih se bodo verjetno veliko naučili. Z redno refleksijo o osebnem učnem procesu med izmenjavo se bolje zavejo lastnega učenja. To pa jim tudi omogoča, da prepoznajo svoj učni potencial. Potrdilo Youthpass, ki se ga podeli ob koncu projekta, udeležencem služi kot dokument, s katerim lahko svoje učne rezultate prikažejo drugim, in kot potrdilo njihove lastne percepcije učnih rezultatov in potenciala.

Youthpass nudi priložnost za dokumentiranje učenja, ki poteka pri mladinskih izmenjavah ter kaže predanost in aktivno udeležbo mladih. Še posebej pri ciljni skupini mladih, ki niso uspeli dokončati poti formalnega učenja in za katere včasih rečemo, da so »zgodaj zapustili šolo«, da so »osipniki«, »mladi z manj priložnostmi« itn., bo zanimivo videti, ali jim lahko potrdilo Youthpass pomaga pri naslednjih korakih v njihovem življenju.

Za mladinske delavce/voditelje, za odgovorne pri mladinskih izmenjavah in njihove organizacije je Youthpass eden izmed načinov uporabe vseevropskega sistema za vrednotenje in priznavanje njihovega mladinskega dela. Potrdila Youthpass prav tako kažejo, da ste organizirali aktivnost, katere kakovost je preverila nacionalna agencija za program Mladi v akciji v vaši državi in ki jo je finančno podprla Evropska komisija.

Če sledite izobraževalnim priporočilom glede učnega procesa, ciljev in rezultatov, kot jih opisuje ta Vodnik po Youthpassu, lahko povečate izobraževalni učinek in kakovost mladinskega dela. Youthpass poudarja dodano vrednost v obliki učenja, ki se odvija pri aktivnosti v programu Mladi v akciji. Več o tem lahko preberete v poglavju A5 »Youthpass – več kot potrdilo o udeležbi«.

Za dodatne ideje in podporo pri uporabi Youthpassa si oglejte poglavje B1 »Kako podpirati učenje«.

B2. Youthpass v praksi*Youthpass pri mladinskih izmenjavah***3 Kako se lahko Youthpass uporablja pri mladinski izmenjavi?**

»Youthpass je več kot le kos papirja in več kot le smetana na torti.« To je namen tistih, ki so sodelovali pri razvoju Youthpassa. Toda kakšen bi lahko bil videti in kako ga lahko uporabite od prvega trenutka, ko slišite za Youthpass, do zadnjega trenutka, ko končate mladinsko izmenjavo?

Oglejte si potek tipične mladinske izmenjave:

Začetne ideje za izmenjavo

Združitev skupine udeležencev

Prva predložitev namenov in ciljev ter razmišljanje o mogočih partnerjih v tujini

Stik s partnerskimi organizacijami

Odločanje s projektnimi partnerji o glavnih namenih in ciljih ter potrebnih tipih aktivnosti

Organizacija potrebne logistike, potovanja, namestitve itd

Izvedba izmenjave

Evalvacija in nadaljevalne aktivnosti

B2. Youthpass v praksi**Youthpass pri mladinskih izmenjavah**

Youthpass ustreza poteku mladinske izmenjave pri več trenutkih in prelomnicah med aktivnostmi, kot lahko vidite iz naslednjega primera pomembnih vprašanj, ki jih lahko uporabljate pri vsaki stopnji:

Začetne ideje za izmenjavo*Združitev skupine udeležencev*

- Kaj želite pridobiti z izmenjavo?

Prva predložitev namenov in ciljev ter razmišljanje o mogočih partnerjih v tujini

- Kako in kaj se želite naučiti na izmenjavi?

*Stik s partnerskimi organizacijami**Odločanje s projektnimi partnerji o glavnih namenih in ciljih ter potrebnih tipih aktivnosti*

- Izmenjava idej o učnih ciljih in vključevanju Youthpassa.

Organizacija potrebne logistike, potovanja, namestitve itd.

- Kaj smo se naučili tukaj pri prevzemanju odgovornosti?

Izvedba izmenjave

- Kako si med seboj izmenjavamo izkušnje učenja?

- Kdaj organiziramo skupine za refleksijo?

- Pri kateri aktivnosti sem bil udeležen?

- Izdaja Youthpassa.

Evalvacija in nadaljevalne aktivnosti

- Kaj so naši prihodnji učni cilji?

- Kako bomo uporabljali potrdila Youthpass?

B2. Youthpass v praksi

Youthpass pri mladinskih izmenjavah

Sedaj pa se sprehodimo skozi posamezne korake, ki vam lahko pomagajo pri uporabi Youthpassa pri vaši mladinski izmenjavi:

1. Youthpass lahko vključite že prav na začetku, ko načrtujete svojo aktivnost. Ko si ogledate cilje in namen projekta, lahko prepoznate njegov učni potencial za mlade udeležence in načine, kako lahko spodbudite učni proces. Raziščete lahko različne metode in momente, preko katerih imajo udeleženci možnost refleksije o svojem učenju.
2. Ko vaš projekt odobrijo pri nacionalni agenciji za program Mladi v akciji, boste vzpostavili stik in dobili pismo s podatki. Tam boste našli kratek opis Youthpassa in povezavo na spletno stran: www.youthpass.eu. Za izdelavo potrdil Youthpass se morate na strani registrirati.
3. Ko načrtujete mladinsko izmenjavo:
 - > *obvestite vse udeležence, da so vsak posamezno upravičeni do potrdila Youthpass. Pogodbena obveznost vas kot organizatorja je, da obvestite udeležence o možnosti prejema Youthpassa in ga tudi izdelate, če ga želijo;*
 - > *ko razmišljate o procesu, ki je v teku, lahko v srečanja v okviru programa mladinske izmenjave vključite vprašanja o učnih ciljih, učnih priložnostih in osebnem razvoju;*
 - > *lahko vključite srečanje na temo učenja, zavedanja lastnega učenja, novih načinov učenja itn. – poglavje B1 »Kako podpirati učenje« daje veliko zamisli za pomoč pri tem.*
4. Preden izdelate potrdila, navedite vse podatke, ki so pomembni pri aktivnosti. Večino tega lahko pripravite vnaprej, razen dela o učnih rezultatih posameznega udeleženca. Lahko rezervirate nekaj časa v zadnjih dneh izmenjave, da udeležencem ponudite možnost, da se posvetijo temu delu, ali pa se odločite, da udeležencem

daste možnost, da to naredijo po sami izmenjavi. Prednost slednjega je, da si mladinski delavci/voditelji po izmenjavi lažje vzamejo čas za podporo mladim pri tem delu. Slabost pa je, da se vsi, ki so v to vključeni, že srečujejo z vsakdanjimi aktivnostmi in zato morda težje ohranijo motivacijo za refleksijo o učenju, ki se je odvijalo med izmenjavo.

5. Glede izdelave Youthpassa: potrebovali boste nekaj časa, da v spletno stran vnesete potrebne podatke, preden lahko izdelate Youthpass. Posamezne dele lahko pripravite vnaprej, prav tako lahko prvo stran že podpiše zakoniti zastopnik vaše organizacije.

Če želite izdati Youthpass na samem kraju aktivnosti, na primer med poslovilno zabavo, priskrbite vsaj en računalnik s tiskalnikom in internetno povezavo – saj se potrdila Youthpass izdelava z uporabo spletne podatkovne zbirke. Obstaja veliko kreativnih načinov za vzpostavitev potrebnih tehničnih pogojev za pripravo Youthpassa med izmenjavo, na primer uporaba internetnih kavarn ali če prosite bližnje organizacije, da vam omogočijo dostop do računalnikov in interneta.

Če želite izdati Youthpass po koncu izmenjave, imate čas, da pripravite in dokončate potrdila v tednih, ki sledijo. Zelo koristno je lahko, da izdelate potrdila Youthpass kasneje, ko imajo udeleženci določeno distanco do izmenjave in zato tudi drugačen in morda bolj realističen pogled na svoj učni proces. Kot rečeno, se mladi tako lažje pogovorijo s podporno osebo, kar lahko zelo pomaga pri zapisovanju učnih rezultatov.

Vsa pomembna navodila o tehničnih pogojih in postopkih najdete na www.youthpass.eu.

B2. Youthpass v praksi

Youthpass pri mladinskih izmenjavah

4 Jezik Youthpassa pri mladinskih izmenjavah

Praviloma – toda odvisno od razvoja večjezične spletne strani – se lahko potrdila Youthpass izdela v vseh jezikih programskih držav Mladi v akciji. Če tako želi udeleženec, je lahko potrdilo izdano tudi v več kot enem jeziku. Razlago, kako izdelate potrdilo v različnih jezikih, najdete na spletni strani.

5 Ključne kompetence pri mladinskih izmenjavah

Naslednji del nudi pomoč pri razumevanju in uporabi ključnih kompetenc za opisovanje učnih rezultatov mladinskih izmenjav. Priporočljivo je, da si ogledate tudi druge dele Vodnika po Youthpassu (npr. poglavje B1 »Kako podpirati učenje«), ki prinašajo dodatne namige in ideje za boljšo uporabo Youthpassa v programu Mladi v akciji.

Ozadje ključnih kompetenc

Evropska unija je opredelila seznam osnovnih ključnih kompetenc za vseživljenjsko učenje v Evropi. V ta enotni referenčni okvir spadajo vse vrste učenja, tudi program Mladi v akciji. Kompetence so definirane kot kombinacija znanja, spretnosti in odnosov.

Za podrobnejšo razlago razvoja tega okvirja si oglejte poglavje A4 »Vseživljenjsko učenje je v vaših rokah«.

Ključne kompetence v programu Mladi v akciji

Odločitev za uporabo ključnih kompetenc pri opisovanju učenja v okviru projektov je del celostne strategije podpore mladim v procesu vseživljenjskega učenja in promocije priznavanja mladinskega dela pri širšem razvoju družbe in politik. Eden od vidikov strategije vseživljenjskega učenja je poudarek na zaposljivosti, drugi vidik pa – ki je pomemben in bližji temu, kar poznamo kot mladinsko delo – je prihodnost mladih in soočanje z izzivi, ki jih prinašajo družbene spremembe. Youthpass pokriva oba cilja.

Ta skupni evropski referenčni okvir ključnih kompetenc pripomore k uporabi bolj koherentnega evropskega jezika, ko govorimo o učnih izkušnjah v različnih okoljih.

Spodaj najdete evropske definicije ključnih kompetenc in primere, kako bi lahko bile videti pri mladinski izmenjavi. Upamo, da vam bo to pomagalo pri iskanju zamisli za opisovanje učnih rezultatov.

Vsaka posamezna kompetenca je opisana na naslednji način:

- 1) izsek iz izvorne opredelitve ključne kompetence in
- 2) predlogi za razmislek o tej kompetenci v kontekstu mladinskih izmenjav.

Za nekatere udeležence bo samoocenjevanje nekaj relativno novega, zato lahko pride prav, če jim ponudite nekaj primerov začetkov stavkov, ki jih lahko uporabijo pri opisovanju razvoja svojih kompetenc. Tu je nekaj primerov iz poglavja B1 »Kako podpirati učenje«:

- > Sedaj se počutim bolj zadovoljnega ...
- > Izvedel sem ...
- > Naučil sem se ...
- > Počutim se samozavestno ...
- > Napredoval sem ...
- > Zmorem ...
- > Sedaj vem, kako ...
- > Razvil sem ...
- > Sedaj jasno vidim ...

B2. Youthpass v praksi

Youthpass pri mladinskih izmenjavah

Sporazumevanje v maternem jeziku

Opredelevanje ključne kompetence

Sporazumevanje v maternem jeziku je sposobnost izražanja in razumevanja pojmov, misli, čustev, dejstev, mnenj v pisni in ustni obliki (poslušanje, govor, branje in pisanje) ter na ustrezen in ustvarjalen način jezikovno medsebojno delovanje v vseh družbenih in kulturnih okoliščinah – izobraževanje in usposabljanje, delo, dom in prosti čas.

Skratka: uporaba maternega jezika v različnih življenjskih situacijah; izražanje idej, mnenj, občutkov, potreb in dejstev; slušno razumevanje, govorno izražanje, pisanje in branje; razumevanje drugih.

Sporazumevanje v maternem jeziku pri mladinskih izmenjavah

Pri mladinskih izmenjavah se morajo mladi običajno soočiti z uporabo različnih jezikov: jezik/-i partnerja/-ev v projektu in skupni jezik, v katerem se sporazumevajo med sabo. Obenem pa v svoji nacionalni skupini uporabljajo svoj (materni) jezik. Pri govorjenju, poslušanju in učenju novega jezika pogosto pomislimo, kako uporabljamo lastni jezik. Soočamo se z drugačnimi izrazi, primerjanjem izrazov in rekov ter razlaganjem svojega jezika drugim. Poleg tega mladi z vstopom v svet programa Mladi v akciji spoznajo nove besede in izraze v svojem jeziku.

Mladi bodo morda morali projekt predstaviti različnim ljudem v svojem lokalnem okolju, kar zahteva različne veščine govorjenja in/ali pisanja. V fazi priprave na mladinsko izmenjavo se je znotraj nacionalne skupine potrebno o mnogih stvareh pogovoriti in izmenjati mnenja. Pri tem sta pomembna elementa prav ubesedenje lastnega mnenja in izražanje svojih misli.

Primeri:

- > **Učenje novih besed in izrazov** pri pripravi projekta mladinske izmenjave v okviru programa Mladi v akciji (npr. evropska dimenzija, evalvacija, nameni in cilji, udeleženec, upravičenec, mladi z manj priložnostmi, vključenost, prijava, aktivna udeležba)
- > **Podrobnejše spoznavanje lastnega jezika** preko predstavljanja svojega jezika drugim

- > **Spoznavanje različnih načinov predstavljanja** projekta – pisanje gradiva, izdelava plakatov ali lističev za promocijo ali informiranje o projektu, srečanja z in predstavitve za lokalno prebivalstvo itd.
- > **Izpopolnjevanje komunikacije z drugimi** – aktivno poslušanje, izražanje, ubesedenje misli in občutij itd.

Vprašanja, ki lahko udeležencem pomagajo pri refleksiji:

Pred projektom:

- > Kje se že **počutite samozavestno** pri uporabi lastnega jezika (slušno razumevanje, govorjenje, branje, pisanje)? Na kakšen način?
- > Kaj bi radi **izboljšali**? Kako?

Med in po koncu projekta:

- > Kaj (načini komuniciranja, nove besede, novi načini izražanja, fraze, običaji v lastnem jeziku itd.) ste spoznali o svojem maternem jeziku? Kateri elementi projekta so pri tem pomagali?
- > Kako je **komunikacija v tujem jeziku** vplivala na vašo komunikacijo v maternem jeziku? Ali se je spremenil vaš pogled na lastni jezik?
- > Ste se srečevali s **kakšnimi težavami pri izražanju v lastnem jeziku**? V katerih situacijah? Kaj ste se iz tega naučili?
- > Na kakšen način (govorjenje ali pisanje, morda še kako drugače) ste najlažje **izrazili svoje misli in občutke**?
- > Ali se zdaj **počutite bolj samozavestno** pri svojem izražanju? Na kakšen način?
- > Kaj bi še želeli **izboljšati pri tej kompetenci**? Na kakšen način? Kdo in kaj vam lahko pri tem pomaga?

B2. Youthpass v praksi

Youthpass pri mladinskih izmenjavah

Sporazumevanje v tujih jezikih

Opredelevanje ključne kompetence

»Za sporazumevanje v tujih jezikih na splošno veljajo iste glavne razsežnosti kompetence sporazumevanja kot pri sporazumevanju v maternem jeziku: temelji na sposobnostih razumevanja, izražanja in razlage pojmov, misli, čustev, dejstev ter mnenj v pisni in ustni obliki (poslušanje, govor, branje in pisanje) v ustrezni vrsti družbenih in kulturnih okoliščin – izobraževanje in usposabljanje, delo, dom in prosti čas – v skladu z željami ali potrebami posameznika. Sporazumevanje v tujih jezikih zahteva tudi sposobnosti, kot sta posredovanje in medkulturno razumevanje. Posameznikova stopnja usposobljenosti je odvisna od štirih razsežnosti (poslušanje, govorjenje, branje in pisanje) in od posameznega jezika ter posameznikovega družbenega in kulturnega ozadja, okolja, potreb in/ali interesov.«

Skratka: uporaba različnih jezikov v različnih situacijah pri slušnem razumevanju, govorjenju, pisanju in branju; izražanje svojih idej, mnenj, občutkov, potreb in dejstev v tujem jeziku; razumevanje drugih; odprtost za druge kulture, navade in realnosti.

Sporazumevanje v tujih jezikih pri mladinskih izmenjavah

Udeležba na mladinski izmenjavi pomeni srečevanje z drugimi jeziki in mladi se morajo s tem na nek način soočiti. Že v pripravljalni fazi same izmenjave se lahko raziskuje in uporablja druge jezike – na jezikovnih tečajih, v komunikaciji s partnerjem/-i preko e-pošte, pri branju informacij na spletu o državah itd. Za mnoge mlade je govorjenje drugega jezika eden največjih izzivov na mladinski izmenjavi. Komunikacija je verjetno najpomembnejši element izmenjave, zaradi česar je sposobnost izražanja svojih potreb, misli in občutkov v tujem jeziku bistvena kompetenca. Mladinske izmenjave pa nudijo optimalno okolje za vajo.

Primeri:

- > Večja **samozavest** pri govorjenju v tujem jeziku
- > **Učenje novih besed in izrazov** v tujih jezikih
- > Učenje **razumevanja** drugega jezika
- > Spoznavanje novih **konceptov, pristopov in terminologije** iz drugih jezikov
- > Spoznavanje **različnih kultur**
- > **Večja odprtost** do ljudi iz različnih držav in kultur

Vprašanja, ki lahko udeležencem pomagajo pri refleksiji:

Pred projektom:

- > **Katere tuje jezike že znate?** Na kakšni ravni lahko govorite, berete, pišete in poslušate?
- > **Kaj bi se še radi naučili?** Kako?

Med in po koncu projekta:

- > **Katerih vidikov** (načini komuniciranja in izražanja, nove besede in fraze, običaji itd.) tujega jezika ste se naučili? Katere situacije v projektu so vam pri tem pomagale?
- > **Ste se srečevali s kakšnimi težavami pri izražanju v tujem jeziku?** V kakšnih situacijah? Kako ste se z njimi soočili? Kaj ste se iz tega naučili?
- > **Na kakšen način** (govorjenje ali pisanje, morda še kako drugače) ste najlažje **izrazili svoje misli in občutke v tujem jeziku?**
- > **Kako ste z drugo/-imi skupino/-ami komunicirali** pred in po izmenjavi (e-pošta, Skype, telefon)? Kaj ste se iz tega naučili?
- > **Kaj ste se pri projektu naučili o drugih državah, narodih ali kulturah?**
- > **Ali se zdaj počutite bolj samozavestno pri izražanju v tujem jeziku?** Na kakšen način?
- > **Kaj bi še lahko storili, da bi izboljšali svoje veščine na tem področju?** Kdo in kaj vam lahko pri tem pomaga?

B2. Youthpass v praksi

Youthpass pri mladinskih izmenjavah

Matematična kompetenca ter osnovne kompetence v znanosti in tehnologiji

Opredelitev ključne kompetence

A: Matematična kompetenca je sposobnost osvojitve in uporabe matematičnega načina razmišljanja za reševanje težav v vsakdanjem življenju. Pri osvojitvi temeljnih tehnik računanja so poudarjeni postopek, dejavnost in znanje. Matematična kompetenca vključuje – v različnem obsegu – sposobnost in pripravljenost za uporabo matematičnih načinov razmišljanja (logično in prostorsko razmišljanje) in predstavljanja (formule, modeli, konstrukcije, grafi in razpredelnice).

B: Kompetenca v znanosti se nanaša na sposobnost in pripravljenost uporabe znanja in metodologije za razlago naravnega sveta z namenom ugotovitve vprašanj in sklepanja na podlagi dokazov. Kompetenca v tehnologiji pomeni uporabo omenjenega znanja in metodologije kot odziv na znane človeške želje ali potrebe. Kompetenca v znanosti in tehnologiji vključuje razumevanje sprememb, nastalih zaradi človeške dejavnosti, in odgovornost posameznega državljana.

Skratka: računanje, izdelava proračuna, upravljanje in načrtovanje stroškov, reševanje problemov, logično in kritično razmišljanje, iskanje podatkov, analiza potreb, predstavitev dejstev z modeli in grafi, radovednost o lastni okolici.

Matematična kompetenca ter osnovne kompetence v znanosti in tehnologiji pri mladinskih izmenjavah

Pri mladinskih izmenjavah so mladi pogosto vključeni v načrtovanje projekta, zbiranje potrebnih sredstev in (odvisno od teme izmenjave) tudi zbiranje podatkov in informacij o temi projekta. Del tega so tudi strateško razmišljanje, analiza potreb in reševanje problemov.

Nekateri projekti so preko aktivnosti povezani z naravoslovjem, varovanjem okolja, socialnimi problemi itd., kjer se ideje, razvite v znanosti, uporabljajo v praksi in so raziskovalna in znanstvena odkritja sestavni deli projektov.

Primeri:

- > **Upravljanje s financami** (izračunavanje proračuna, delo z različnimi valutami, nadzor nad stroški itd.)
- > **Načrtovanje** projekta in vseh različnih elementov v njem
- > Iskanje **podatkov in informacij** o temi projekta in njihova analiza
- > **Evalvacija** rezultatov projekta
- > **Reševanje** problemov
- > Delo s specifično **temo, povezano z znanostjo ali tehnologijo**

Vprašanja, ki lahko udeležencem pomagajo pri refleksiji:

Pred projektom:

- > Na kakšen način ste lahko vključeni v **načrtovanje** projekta?
- > Ali imate dober pregled nad **finančnimi pogoji** in predpisi, ki zadevajo projekt?
- > Kaj se **želite naučiti**? Naštete ideje za učenje.

Med in po koncu projekta:

- > Kako ste **načrtovali** projekt? S kom in na kakšen način?
- > Ali ste se ukvarjali s **proračunom**, izračunavanjem in nadzorom nad finančnimi ali drugimi sredstvi itd.? Če ste se, kakšno je bilo za vsa to delo? Kaj ste se naučili?
- > Kako ste **reševali probleme** pri projektu? Kako ste iskali **rešitve**? Kako ste jih **izvedli**?
- > Ali ste projekt predstavili drugim? Ste pri tem uporabili **modele, grafe** itd.? Ste razvili kakšne predstavitvene spretnosti? Katere?
- > Ali ste pridobili kakšno novo **znanstveno znanje**? Katero in kako?
- > Kako ste se pri projektu soočili z novimi in **nepredvidljivimi situacijami**?
- > Ali vaš projekt kakor koli prispeva k **znanstvenemu razvoju**? Kako?
- > Kaj bi se še **želeli naučiti** na tem področju? Kdo vam lahko pri tem pomaga?

B2. Youthpass v praksi

Youthpass pri mladinskih izmenjavah

Digitalna pismenost

Opredelitev ključne kompetence

Digitalna pismenost vključuje varno in kritično uporabo informacijske tehnologije pri delu, v prostem času in pri sporazumevanju. Podpirajo jo osnovna znanja v informacijsko-komunikacijski tehnologiji: uporaba računalnikov za iskanje, ocenjevanje, shranjevanje, pridobivanje, predstavitev in izmenjavo informacij ter za sporazumevanje in sodelovanje v skupnih omrežjih po internetu.

Skratka: uporaba informacijske tehnologije v prostem in delovnem času za komunikacijo; izdelava, shranjevanje in analiza informacij; deljenje informacij preko spleta; uporaba pripomočkov različnih medijev, kot so mobilni telefoni, digitalni fotoaparati itd.

Digitalna pismenost pri mladinskih izmenjavah

Pri mladinskih izmenjavah se uporablja različna informacijska in komunikacijska orodja za pripravo, izvedbo in evalvacijo projekta ter za delitev informacij o projektu z zunanjim svetom. Predvsem v fazi pred začetkom dejanske izmenjave se veliko komunicira preko interneta z ostalimi partnerji v projektu. Mladi si s pomočjo spletnih orodij uredijo način potovanja. Pripravijo lahko kratke video posnetke in/ali slike, s katerimi se predstavijo ostalim skupinam, ter jih naložijo na splet. Komunicirati začnejo preko družabnih omrežij, izdelajo spletno stran itd. Tudi med samo izmenjavo pa bodo v okviru programa uporabljali različne medije: programsko opremo za objavlanje/izdelavo filmov/glasbe, spletna orodja za komunikacijo in promocijo itd.

Primeri:

- > Uporaba računalnika za **izpolnjevanje prijavnice za projekt**
- > **Izdelava spletne strani**, skupine na Facebooku, bloga itd. za namene projekta
- > Učenje uporabe novih **računalniških programov in aplikacij**
- > **Komunikacija** preko e-pošte, Skypa, Facebooka itd.
- > Uporaba **interneta, mobilnih telefonov**, digitalnih fotoaparatorov in kamer ter drugih sredstev informacijske tehnologije za izvedbo in dokumentiranje projekta in za promocijo rezultatov

Vprašanja, ki lahko udeležencem pomagajo pri refleksiji:

Pred projektom:

- > **Katere kompetence že imate** na tem področju? Katera digitalna orodja uporabljate in v kakšne namene?
- > **Kaj bi se radi med projektom naučili** na tem področju?

Med in po koncu projekta:

- > Katera **digitalna orodja** (računalnik, telefon, internet, fotoaparati itd.) ste uporabljali pri pripravi, izvedbi in nadaljevalnih aktivnostih projekta? V kakšne namene?
- > Kako ste uporabljali informacijsko tehnologijo za **komunikacijo z ostalimi skupinami** v projektu? Kaj je bilo za vas novega in kaj ste se naučili?
- > Katere računalniške **programe in aplikacije** ste uporabljali in usvojili? Kako ste jih uporabljali?
- > Ali ste izdelali **spletna orodja** za promocijo projekta ali informiranje drugih o projektu (spletna stran, Twitter, Facebook, blogi itd.)? Kaj ste se pri tem naučili?
- > S katerim konkretnim delom ste **izboljšali** svojo uporabo digitalnih orodij? Ste se učili sami ali vam je kdo pomagal?
- > Kaj je bilo za vas **izziv** pri delu s takšnimi digitalnimi orodji? Ste imeli kakšne težave? Kako ste jih premagali?
- > Ali se je povečala vaša **samozavest** pri uporabi digitalnih orodij? Na kakšen način?
- > Kaj bi se še **želeli naučiti** na tem področju? Kdo vam lahko pomaga?

B2. Youthpass v praksi

Youthpass pri mladinskih izmenjavah

Učenje učenja

Opredelitev ključne kompetence

»Učenje učenja« je sposobnost učiti se in vztrajati pri učenju, organizirati lastno učenje, vključno z učinkovitim upravljanjem časa in informacijami, individualno in v skupinah. Ta kompetenca vključuje zavest o lastnem učnem procesu in potrebah, prepoznavanje priložnosti, ki so na voljo, in sposobnost premagovanja ovir za uspešno učenje. Pomeni pridobivanje, obdelavo in sprejemanje novega znanja in spretnosti ter iskanje in uporabo nasvetov. Z učenjem učenja učenci nadgrajujejo svoje predhodne izkušnje z učenjem in življenjske izkušnje v različnih okoliščinah: doma, v službi, pri izobraževanju in usposabljanju. Motivacija in zaupanje vase sta za kompetenco posameznika odločilna.

Skratka: sposobnost organiziranja in usmerjanja lastnega učenja; postavljanje ciljev in prepoznavanje najboljših načinov in sredstev za njihovo doseganje; nadzorovanje in evalvacija lastnega učnega procesa; poznavanje svojih učnih sposobnosti in optimalna izraba časa, informacij in priložnosti za učenje; nadaljnji razvoj na podlagi predhodnih izkušenj in kompetenc; sposobnost uporabe doseženih kompetenc in izkušenj v privatnem, poklicnem in družabnem življenju; znati povečati svojo motivacijo in samozavest.

Učenje učenja pri mladinskih izmenjavah

Učenje učenja je bistvena kompetenca, ki pomaga pri doseganju vseh ostalih kompetenc. Mladi se vsekakor lahko veliko naučijo med mladinskimi izmenjavami, saj gredo skozi nove izkušnje, znajdejo se v novih položajih ter spoznavajo nove ljudi in druge kulture. Pri učenju učenja gre za način, kako naj se zavedajo lastnega učenja in kako naj prevzamejo odgovornost za lastno učenje. Mladinske izmenjave nudijo priložnost, da mladi izberejo svojo pot učenja in se odločijo, kaj želijo od izkušenj odnesti. To velja tako za skupine kot za posameznike. Kot si lahko pri projektu skupina postavi učne cilje, si jih lahko tudi posamezni udeleženec.

Gre za postavljanje učnih ciljev, refleksijo o svojih močnih in šibkih točkah pri učenju in najboljših načinih za učenje, za organiziranje svojega učenja, samomotiviranje, zavedanje svojega učenja, prevzemanje odgovornosti za lasten razvoj, ocenjevanje in nadzorovanje tega razvoja, zbiranje rezultatov in poročanje o doseženih spremembah.

Za več informacij si preberite poglavje B1 »Kako podpirati učenje« tega Vodnika.

Primeri:

- > Učenje **o sebi kot učečem se** – kako se najhitreje učiti, s kom, v kakšnih situacijah, kaj vas pri učenju vzpodbuja, kaj vas zavira, itd.
- > Učenje, kako si **zastaviti namene in cilje**
- > Učenje, kako se učiti **od in z vrstniki**
- > Učenje, kako **ubesediti** naučeno
- > Učenje, kako lahko pri projektu uporabite **obstoječe kompetence in izkušnje** in kaj se še lahko naučite za nadaljnji razvoj teh kompetenc
- > Učenje, kako se **motivirati** in kaj pomaga **dvigniti samozavest**
- > Uporaba konkretnih primerov naučenega iz projekta **v drugih situacijah** – v šoli, v službi, doma itd.

Vprašanja, ki lahko udeležencem pomagajo pri refleksiji:

Pred projektom:

- > Na katere stvari, ki ste se jih naučili v življenju, ste najbolj **ponosni**?
- > Kako se najbolje učite? Kaj vas **motivira**?
- > Kaj se **želite** naučiti pri projektu?

Med in po koncu projekta:

- > Kakšna je bila vaša **osebna motivacija** za sodelovanje pri tem projektu? Kaj ste želeli od njega odnesti?
- > Ali ste načrtovali svoje učne **namene** in cilje? Ste jih dosegli?
- > Ali ste se naučili kaj, česar **niste načrtovali ali pričakovali**? Kaj?
- > Pri katerih aktivnostih in vlogah/nalogah, ki ste jih pri projektu opravljali, ste se **naučili** največ?
- > Kako ste se učili? Kdaj je bilo učenje za vas **lahko** in kdaj je bilo **izziv**? Zakaj?
- > V kom in čem ste našli **podporo** pri svojem učenju? Kakšno pomoč ste potrebovali pri svojem izboljševanju?
- > Je bil vaš razvoj pri projektu **drugačen** od učenja v šoli/pri delu/pri študiju? Na kakšen način?
- > Katere metode ste uporabljali za **nadzor in evalvacijo** svojih dosežkov?
- > Kako ste se počutili, ko ste bili **odgovorni** za lasten razvoj?
- > Kaj ste **spoznali** o sebi?
- > Kaj bi še želeli **izboljšati**?
- > Kaj ste se naučili kot **skupina**? Kako je bilo sodelovati in se razvijati skupaj s sodelujočimi? Kaj ste se naučili drug od drugega?

B2. Youthpass v praksi

Youthpass pri mladinskih izmenjavah

Socialne in državljanske kompetence

Opredelitev ključne kompetence

Te kompetence vključujejo osebne, medosebne in medkulturne kompetence ter zajemajo vse oblike vedenja, ki usposablja posameznike za učinkovito in konstruktivno sodelovanje v socialnem ter poklicnem življenju in zlasti v vse bolj raznovrstnih družbah ter za reševanje morebitnih sporov. Za uspešno medosebno in socialno udeležbo je bistveno razumeti kodekse ravnanja in splošno sprejete načine v različnih družbah ter okoljih. Državljska kompetenca posameznike usposablja za polno udeležbo v državljskem življenju na podlagi socialnih in političnih konceptov in struktur ter zaveze za dejavno in demokratično udeležbo.

Skratka: sposobnost sodelovanja v družabnem, družbenem in delovnem življenju; sposobnost soočanja z ljudmi različnih socialnih in kulturnih ozadij; sposobnost konstruktivnega soočanja s konflikti; imeti znanje, spretnosti in odnose, potrebne za aktivno državljanstvo; kar se da visoka udeležba v družbenem življenju na lokalni, regionalni, nacionalni, evropski in svetovni ravni.

Socialne in državljanske kompetence pri mladinskih izmenjavah

Eno od ključnih vprašanj mladinskega dela je vedno bila udeležba mladih v družbi. Mladinske izmenjave so s tem vprašanjem povezane na različne načine. Lokalna skupina dela skupaj pri oblikovanju projekta in tako udejanja spretnosti in odnose aktivne participacije. Mednarodna razsežnost mladinske izmenjave pa nudi priložnost za spoznavanje drugačnih stvarnosti v različnih državah, za deljenje in primerjavo izkušenj in idej z vrstniki iz različnih kultur, za pogled na lastno stvarnost iz širše perspektive ter za prenos te mednarodne razsežnosti v lokalno stvarnost.

Primeri:

- > **Sodelovanje** z vrstniki pri pripravi na projekt
- > **Predstavljanje svoje lokalne stvarnosti** mladim iz drugih držav
- > **Osebni in medosebni razvoj** (delo v skupini, delo s partnerskimi skupinami, izgradnja zaupanja, delo na spoštovanju in strpnosti, povečanje samozavesti, izkazovanje sočutja, soočanje z negotovimi položaji, sprejemanje odločitev, reševanje sporov in kriznih razmer itd.)
- > **Medkulturni razvoj** (soočanje z raznolikostjo, delo v različnih skupinah, raziskovanje novih pogledov na svet, drugačnih vrednot in tradicij itd.)
- > Pridobivanje novega **znanja in razumevanja** o strukturah, vrednotah in pravilih civilne družbe
- > **Deljenje izkušenj** in rezultatov izmenjave z ljudmi v svojem lokalnem okolju

Vprašanja, ki lahko udeležencem pomagajo pri refleksiji:

Pred projektom:

- > **Kaj se vam zdi**, kako aktivni ste bili do sedaj aktivni v svojem okolju?
- > Ali bi zase rekli, da ste **aktiven državljan**? Zakaj?
- > Kdo je za vas **zglede** aktivnega državljana? Na kakšen način?
- > Kaj bi se radi naučili o **udeležbi** v družbi? Kako bi to lahko uporabili v osebne življenju?

Med in po koncu projekta:

- > Kako ste se počutili **kot del** vaše nacionalne skupine? Katero vlogo ste prevzeli? Kaj to za vas pomeni?
- > Kako ste se počutili **kot del mednarodne skupine**? Katero vlogo ste prevzeli? Kaj je bilo za vas novega?
- > Kaj ste spoznali o **življenjskih pogojih** mladih iz drugih držav? V čem se razlikujejo od vaših okoliščin?
- > Kakšen je bil **vpliv** mladinske izmenjave na vaše lokalno okolje?
- > Ali bi zase rekli, da ste **aktiven državljan**? Zakaj?
- > Kako se je spremenilo ali povečalo vaše poznavanje lokalnih/regionalnih/nacionalnih in/ali evropskih **struktur**?
- > Kako lahko prispevate k družbenim ali okoljskim pobudam okoli sebe?
- > Kaj bi še želeli **izboljšati** glede teh kompetenc?

B2. Youthpass v praksi

Youthpass pri mladinskih izmenjavah

Samoiniciativnost in podjetnost

Opredelitev ključne kompetence

Samoiniciativnost in podjetnost pomenita sposobnost posameznika za uresničevanje lastnih zamisli. Kompetenca vključuje ustvarjalnost, inovativnost in prevzemanje tveganja ter sposobnost načrtovanja in vodenja projektov. Ta sposobnost pomaga posameznikom ne le v njihovem vsakdanjem življenju in družbi, ampak tudi na delovnem mestu pri razumevanju ozadja njihovega dela in izkoriščanju priložnosti, prav tako je tudi podlaga za bolj posebne spretnosti in znanje, ki ga ustvarjajo socialne ali gospodarske dejavnosti ali k temu prispevajo. To bi morale vključevati zavest o etičnih vrednotah in spodbujati dobro upravljanje.

Skratka: spreminjanje idej v dejanja, ustvarjalnost in inovativnost, sprejemanje tveganj, načrtovanje in upravljanje projektov, zavedanje različnih delovnih okoliščin in sposobnost optimalne izrabe danih priložnosti za lasten razvoj; zavedanje moralnih vrednot.

Samoiniciativnost in podjetnost pri mladinskih izmenjavah

Pri mladinskih izmenjavah gre prav za spreminjanje zamisli v dejanja, za ustvarjalnost in poskušanje novega, kar pa je vse včasih lahko tvegano. Projekt je potrebno upravljati z ozirom na različne kontekste, v kakršnih se tudi odvija. Mladi, ki sodelujejo v mladinskih izmenjavah imajo različne priložnosti, da razvijajo svoje talente, odkrivajo nove strasti, se preizkusijo v novih vlogah in zadolžitvah ter dobijo navdih za spreminjanje novih idej in načrtov v dejanja.

Primeri:

- > Spreminjanje **idej v dejanja**
- > Sodelovanje pri **načrtovanju in upravljanju projekta**
- > Organizacija podpore in sodelovanja za realizacijo svoje ideje
- > Optimalna uporaba **človeških virov in talentov v skupini**
- > **Ustvarjalnost in inovativnost** pri izvedbi projektnih aktivnosti
- > Odkrivanje svojih **talentov in strasti** ter razvoj svojih idej

Vprašanja, ki lahko udeležencem pomagajo pri refleksiji:

Pred projektom:

- > Katera **interese, strasti in talente** želite **razvijati** pri projektu? Kaj potrebujete za to?
- > Kaj vas **spodbuja** k dejanjem? Kako uresničite zamisli?
- > Katere **vrednote** so za vas pomembne pri delu z drugimi?
- > Ali se imate za **ustvarjalno in inovativno** osebo? Na kakšen način?

Med in po koncu projekta:

- > Katere **ideje ste** med projektom **spremenili v dejanja**? Kako se počutite glede tega?
- > Pri katerem delu projekta ste lahko izrazili svojo **ustvarjalnost in inovativnost**?
- > Kako in **iz katerih situacij** ste se naučili prevzeti pobudo in biti aktivni?
- > Kaj ste se naučili o **upravljanju projektov**, načrtovanju dejavnosti, skupinskem delu in sodelovanju, prevzemanju tveganj, ustvarjalnosti in fleksibilnosti?
- > Kako se počutite, ko **prevzimate pobudo**? Kako se počutite, ko sledite drugim?
- > Katere izkušnje iz projekta lahko uporabite pri svojem osebnem in poklicnem **razvoju**?
- > Kaj bi se še želeli **naučiti** na tem področju?
- > Kaj ste se naučili kot **skupina**?

B2. Youthpass v praksi

Youthpass pri mladinskih izmenjavah

Kulturna zavest in izražanje

Opredelitev ključne kompetence

Spoštovanje pomena kreativnega izražanja zamisli, izkušenj in čustev v različnih medijih, vključno z glasbo, upodabljaljocimi umetnostmi, literaturo in vizualnimi umetnostmi.

Skratka: ustvarjalnost in izražanje idej preko glasbe, literature, gledališča in vseh mogočih vrst umetnosti; spoštovanje do izražanja idej preko glasbe, gledališča, literature in drugih oblik umetnosti; zavedanje lastnega kulturnega konteksta in kulturnega konteksta drugih.

Kulturna zavest in izražanje pri mladinskih izmenjavah

Kulturno izražanje pri mladinskih izmenjavah se lahko nanaša tako na same projekte (s temami, ki so povezane z glasbo, gledališčem, umetnostjo, plesom itd.) kot tudi na metodologijo, kadar se za lastno izražanje ali večjo živahnost in privlačnost projekta uporabi različne ustvarjalne tehnike in pristope.

Primeri:

- > Predstavljanje in spoznavanje **lastne kulture**, tradicije in kulturne dediščine
- > Spoznavanje **drugih kultur**, tradicij in kulturnih dediščin
- > Sodelovanje pri pripravljanju nastopa in **njegovi izvedbi** (gledališče, glasba, ples itd.)
- > Izdelava **filma ali fotografske razstave**
- > Spoznavanje drugih kultur in predstavljanje lastne kulture **lokalni skupnosti**
- > Uporaba **ustvarjalnih metod**, kot so slikanje, petje, igra, pisanje itd.

Vprašanja, ki lahko udeležencem pomagajo pri refleksiji:

Pred projektom:

- > Kaj veste o **svoji lokalni kulturi** in zgodovini? Bi si želeli spoznati več?
- > Ali se že poslužujete katerega izmed **načinov umetniškega izražanja**? Katerih in kako?
- > Kaj bi se **želeli naučiti** na tem področju?

Med in po koncu projekta:

- > Ali ste se med projektom srečali s kakšno **novi obliko kulturnega izražanja**? Če ste se, kako je na vas vplivala?
- > Katere oblike kulturnega izražanja se uporabljajo v **vaši skupnosti**? Kako bi jih opisali?
- > Ali ste spoznali nove **ideje ali metode** za delo v povezavi s kulturo? Kako in pri kom ste se z njimi seznanili?
- > V kakšnem kontekstu ste uporabljali **ustvarjalne in umetniške metode**?
- > Ali ste postali bolj **samozavestni** na tem področju? Na kakšen način?
- > Kaj ste **spoznali** o sebi v povezavi s to kompetenco?
- > Kaj ste se o kulturi naučili od **partnerskih skupin**?
- > Kaj se še želite **naučiti** na tem področju?
- > Kaj ste se naučili kot **skupina**?

B3

Youthpass v praksi

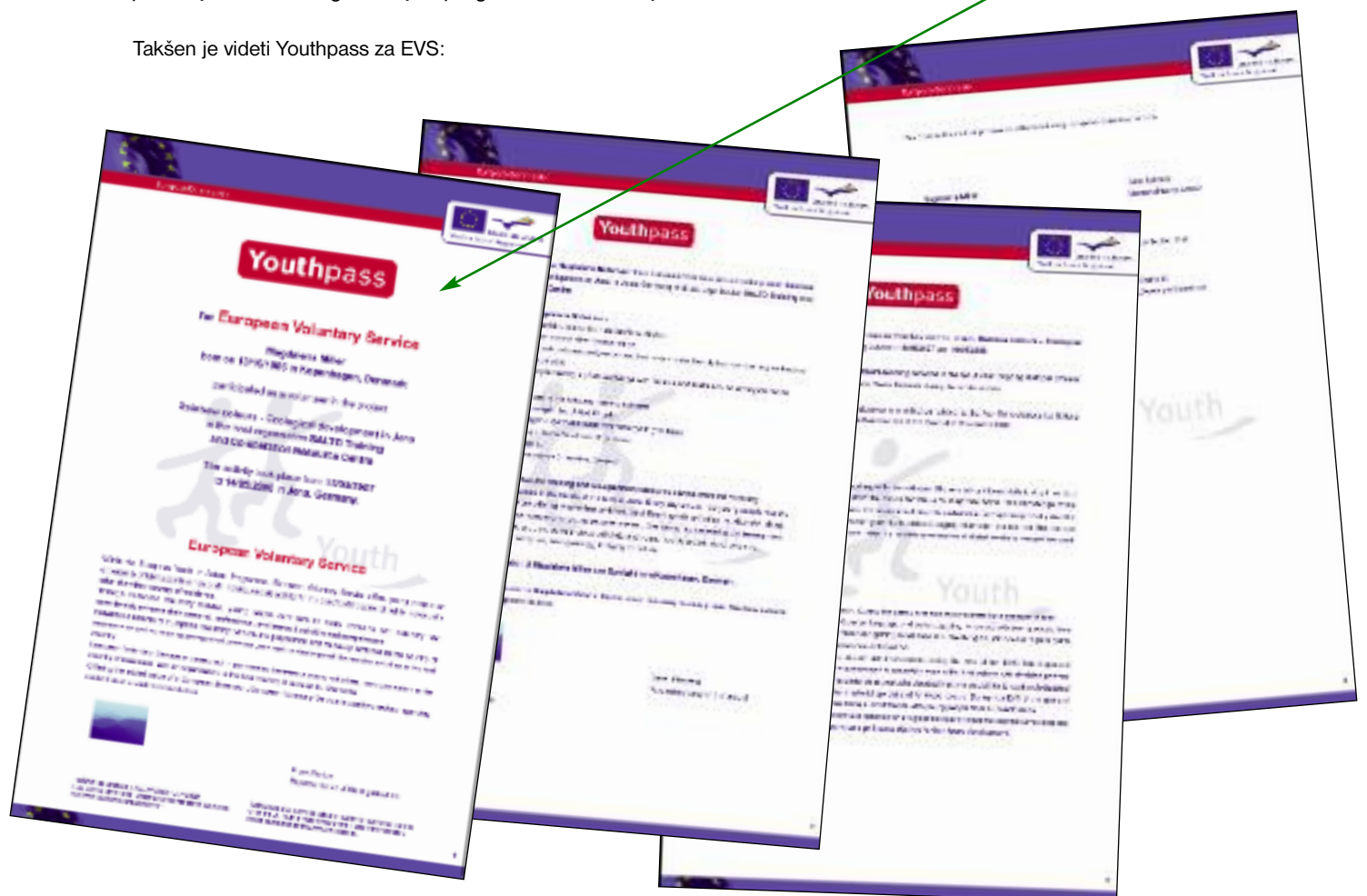
Youthpass pri Evropski
prostovoljni službi1 Kaj je Youthpass pri Evropski prostovoljni službi?

Enostaven odgovor je, da je Youthpass pri Evropski prostovoljni službi (EVS) potrdilo, ki potrjuje udeležbo prostovoljcev in opisuje njihov specifični EVS projekt. Je tudi potrdilo, ki opisuje, kaj so se prostovoljci naučili med projektom z uporabo ključnih kompetenc za vseživljenjsko učenje kot referenčni okvir. Bolj prefinjen odgovor pa je, da Youthpass in z njim povezan politični kontekst ponujata priznanje neformalnega učenja v programu Mladi v akciji.

Takšen je videti Youthpass za EVS:

1.1 Youthpass kot potrdilo udeležbe

Youthpass potrjuje, da je prostovoljec sodeloval pri aktivnosti Evropske prostovoljne službe. Prva polovica prve strani vsebuje ime udeleženca, datum, kraj in državo rojstva ter osnovne podatke o EVS projektu, ki so: naslov in trajanje projekta, ki je predstavljeno kot datum aktivnosti.

V naslednjih delih bomo opisali vsak del potrdila Youthpass.

B3. Youthpass v praksi

Youthpass pri Evropski prostovoljni službi

1.2 Opis Evropske prostovoljne službe

Naslednji del dokumenta je splošen opis, kaj je Evropska prostovoljna služba, ki temelji na Vodniku po programu Mladi v akciji.

To pomaga ljudem zunaj področja mladine in mladinskega dela, da razumejo, kaj se dogaja pri Evropski prostovoljni službi. Ta opis je potreben, ko kažete Youthpass ljudem, ki še nikoli niso slišali za EVS ali druge prostovoljne službe pri mednarodnem mladinskem delu.

Mogoče lahko tudi vam da misliti, kako bi vi opisali EVS nekemu zunaj tega področja mladine ...

Prvo stran Youthpassa naj podpiše predstavnik organizacije.

Oblika prve strani Youthpassa zagotavlja, da so pomembni podatki o Evropski prostovoljni službi predstavljeni na kratko, kar je lahko priročno pri uporabi potrdila kot dodatka k prošnji za službo.

Vsa potrdila Youthpass so zaradi varnostnih razlogov in možnosti izdelave nadomestnega Youthpassa, če ga nekdo izgubi, shranjena v centralni podatkovni zbirki. Vsak Youthpass ima identifikacijsko številko na spodnjem robu prve strani, s čimer je mogoče preveriti izvirnost potrdila.

European Voluntary Service

Within the European 'Youth in Action' Programme, European Voluntary Service offers young people an opportunity of taking part in a non-profit-making, unpaid activity for the benefit of the general public in a country other than their country of residence.

Through European Voluntary Service, young people contribute to social cohesion and solidarity and considerably enhance their personal, professional, and intercultural skills and competences.

Essential elements of European Voluntary Service are preparation and follow-up activities in the country of residence as well as ongoing pedagogical, personal, and task-related support like training activities in the host country.

European Voluntary Service is carried out in partnership between a young volunteer, an organisation in the country of residence, and an organisation in the host country. It lasts up to 12 months.

Offering the added value of a European dimension, European Voluntary Service is quality-checked regarding content criteria and implementation.

Frank Kürten
Representative of the organisation

The ID of this certificate is NEWVA5505-Y057N-0320.
If you want to verify the ID, please go to the web site of Youthpass:
<http://www.youthpass.eu/qualitycontrol/>

Youthpass is a Europe-wide validation system for non-formal learning within the EU 'Youth in Action' Programme. For further information please have a look at <http://www.youthpass.eu>.

1

B3. Youthpass v praksi

Youthpass pri Evropski prostovoljni službi

1.3 Posamezni opisi opravljenih aktivnosti

Druga stran Youthpassa za Evropsko prostovoljno službo se začne z opisom vloge in nalog prostovoljca pri gostiteljski organizaciji, sledi pa opis gostiteljske organizacije.

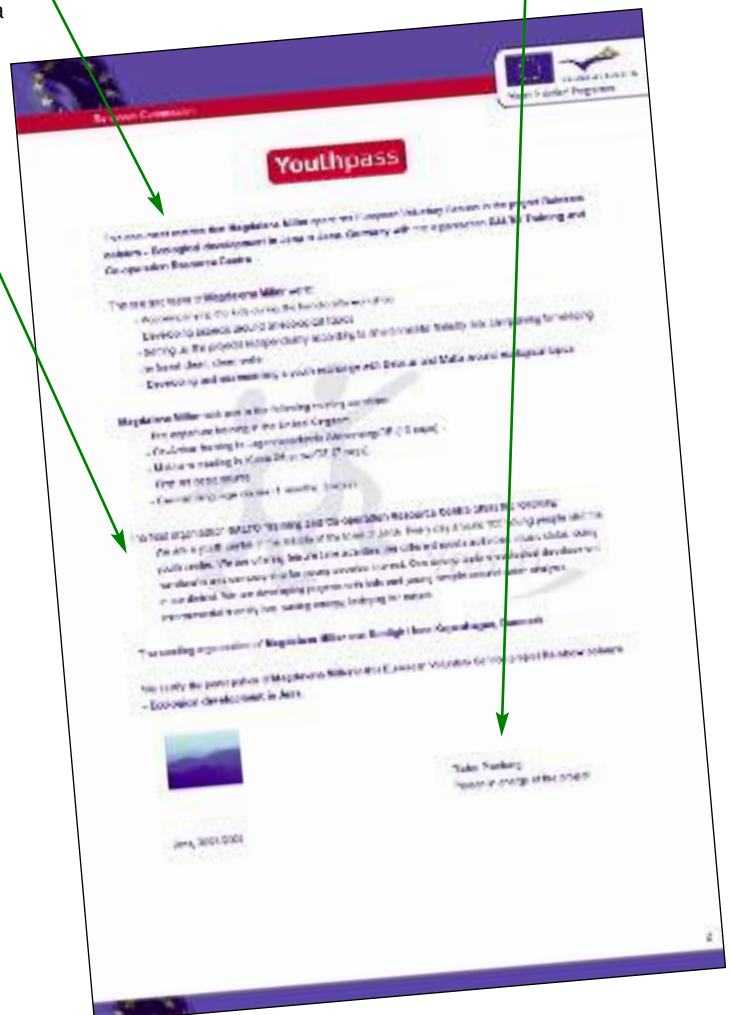
V tem delu potrdilo Youthpass daje informacije za lažje razumevanje ozadja EVS projekta. Opisuje aktivnosti EVS službe, ki jih je opravil prostovoljec. Razen usposabljanj pred odhodom in po prihodu ter vmesnih evalvacij lahko dodate tudi jezikovne tečaje ali druge tečaje (na primer, če ga gostiteljska organizacija pošlje na druga nacionalna ali mednarodna usposabljanja).

EVS projekti se dogajajo v tuji državi, v kateri obstajajo različne vrste organizacij in delovnih kultur, kar morda ljudje zunaj področja mladine ali iz drugih držav sprva ne dojamejo.

Pomembno je imenovati pošiljajočo organizacijo – še posebej, če EVS prostovoljec uporablja Youthpass, da pokaže pridobljene kompetence v svoji državi, na primer ko se prijavlja na delovno mesto v lokalnem okolju. Pošiljajoča organizacija da dodatno verodostojnost.

To stran bo ponovno podpisal zakoniti zastopnik – lahko je zakoniti zastopnik, mentor ali koordinator projekta, vsekakor nekdo, ki prav dobro pozna projekt.

Vse zgornje informacije so omejene na dve strani. Torej obstaja omejeno število znakov za vsakega od teh delov v spletnem orodju za izdelavo potrdila. Ugotovili smo, da ljudje zunaj področja mladine raje sprejmejo potrdilo na dveh straneh. Prav tako nekateri ljudje raje uporabljajo ti prvi dve strani ločeno od dela, ki opisuje osebne učne rezultate, odvisno od konteksta, pri katerem želijo uporabiti potrdilo. Število strani ni omejeno, vendar vam bomo tukaj za lažjo predstavo pokazali samo eno stran.

B3. Youthpass v praksi

Youthpass pri Evropski prostovoljni službi

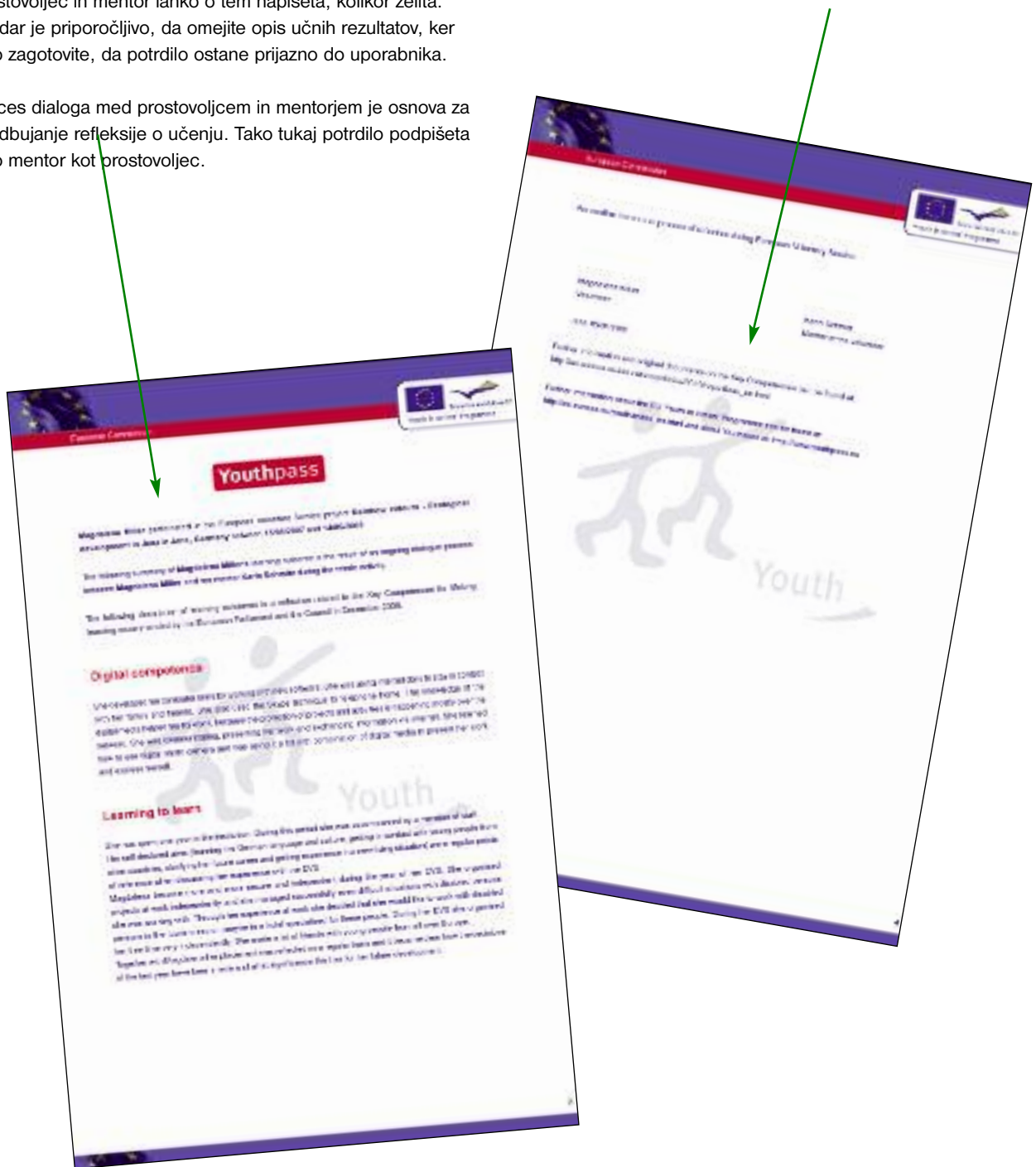
Prvima dvema stranema potrdira sledi poljubno število strani, na katerih so opisani učni rezultati udeležencev z uporabo ključnih kompetenc. Kratek uvod poudarja skupen dialoški proces med mentorjem in prostovoljcem, ki se je dogajal med celotnim obdobjem EVS, da poglobi refleksijo o učnem procesu in da zagotovi kakovost izvedbe EVS projekta.

Prostovoljec in mentor lahko o tem napišeta, kolikor želita. Vendar je priporočljivo, da omejite opis učnih rezultatov, ker tako zagotovite, da potrdilo ostane prijazno do uporabnika.

Proces dialoga med prostovoljcem in mentorjem je osnova za spodbujanje refleksije o učenju. Tako tukaj potrdilo podpišeta tako mentor kot prostovoljec.

Nekaj prostora je tudi za nadaljnje reference – na primer od druge podporne osebe ali jezikovnega učitelja – na koncu potrdira.

Na dnu zadnje strani boste našli povezave do programa Mladi v akciji, do ključnih kompetenc in spletne strani Youthpassa če boste želeli več informacij.

B3. Youthpass v praksi

Youthpass pri Evropski prostovoljni službi

Več informacij o ključnih kompetencah lahko najdete

- > v poglavju A4 »Vseživljenjsko učenje je v vaših rokah« (splošne informacije) in
- > podrobneje v Evropski prostovoljni službi v nadaljevanju tega poglavja.

1.4 Hiter povzetek, kako izdelati potrdila

Obvezna polja, ki jih je treba izpolniti na spletni strani za izdelavo potrdila Youthpass:

Na prvi strani: ime udeleženca, spol, datum rojstva, podrobnosti EVS projekta (naslov, datum, kraj); kdo bo podpisal prvo stran.

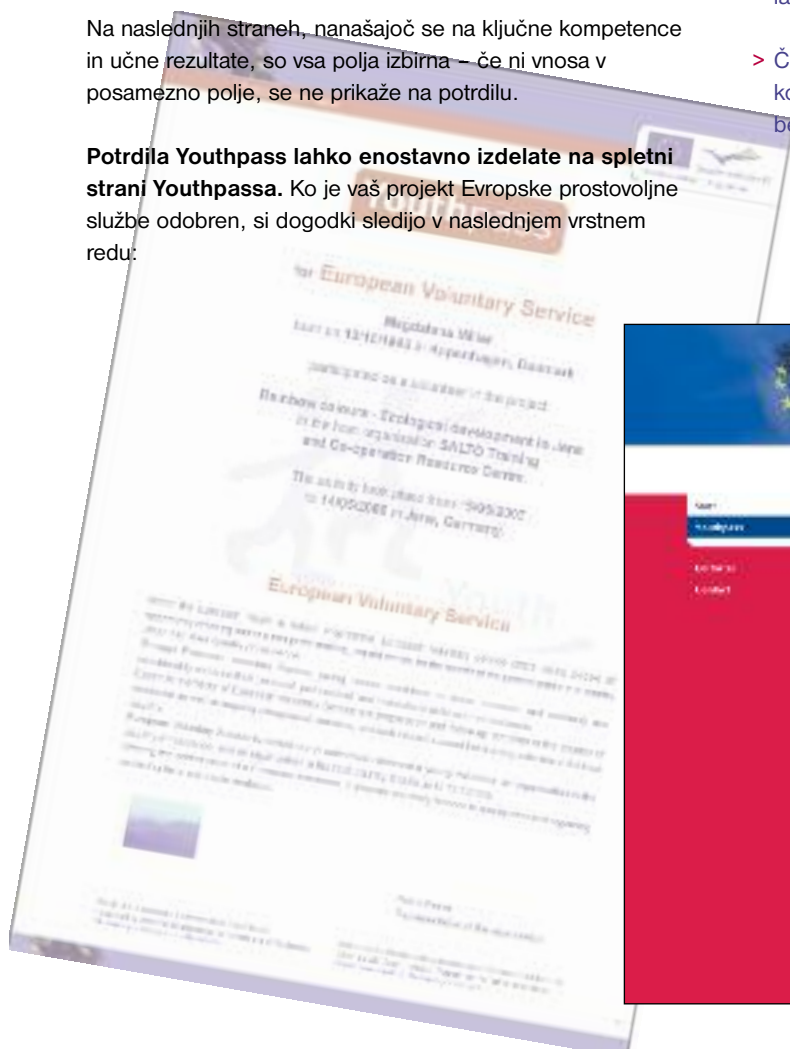
Na drugi strani: vloga in naloge prostovoljca, opis del gostiteljske organizacije; pošiljajoča organizacija; aktivnosti usposabljanja, kdo bo podpisal drugo stran.

Na naslednjih straneh, nanašajoč se na ključne kompetence in učne rezultate, so vsa polja izbirna – če ni vnosa v posamezno polje, se ne prikaže na potrdilu.

Potrdila Youthpass lahko enostavno izdelate na spletni strani Youthpassa. Ko je vaš projekt Evropske prostovoljne službe odobren, si dogodki sledijo v naslednjem vrstnem redu:

- > Skupaj s pogodbo za odobren projekt dobite tudi povezavo na spletno stran Youthpassa www.youthpass.eu.
- > Obvestiti morate prostovoljce, da so posamično upravičeni, da dobijo Youthpass.
- > Priporočamo, da dodajate informacije o Youthpassu in ključnih kompetencah, takoj ko se lotite načrtovanja EVS projekta skupaj s prostovoljci, pošiljajočo in gostiteljsko organizacijo.
- > Na spletni strani Youthpassa se morate najprej registrirati, šele nato lahko začnete uporabljati orodje za izdelavo Youthpassa.
- > *Dodatna navodila vas bodo vodila skozi različne korake.*
- > Enostavno lahko ustvarite potrdilo Youthpass, tako da na spletu izpolnite različna polja z informacijami o EVS projektu in prostovoljcu. Ko so zbrane vse informacije, lahko izdelate potrdilo v formatu PDF in ga natisnete.
- > Če vpisujete učne rezultate skupaj s ključnimi kompetencami, prosimo, ne pozabite občasno shraniti besedila, da se izognete izgubi podatkov.

Podrobnejše tehnične informacije boste našli na spletni strani www.youthpass.eu.

B3. Youthpass v praksi

Youthpass pri Evropski prostovoljni službi

2 Zakaj Youthpass za Evropsko prostovoljno službo?

Sedaj si predstavljate, kaj je Youthpass pri Evropski prostovoljni službi in kakšni so videti dokumenti. Toda kaj je koristen potencial uporabe Youthpassa pri Evropski prostovoljni službi? Zakaj je Youthpass pomemben za prostovoljce? Zakaj je smiseln za organizatorje? Obstaja nekaj odgovorov na ta vprašanja, odvisno od vašega pogleda.

Za **prostovoljce** je Youthpass uraden dokaz njihove aktivne udeležbe pri projektu Evropske prostovoljne službe. Uporabljajo ga lahko kot referenco, ko se prijavljajo na delo ali izobraževalni tečaj. Toda Youthpass prav tako pomeni – kar je pomembnejše – priznavanje njihove aktivne udeležbe pri projektu, njihove izkušnje mobilnosti in poudarjanje njihove zmožnosti, da se naučijo iz te medkulturne izkušnje nečesa novega ter da rastejo osebno in poklicno.

Ko prostovoljci zapustijo svojo državo, da preživijo obdobje svojega življenja v tuji državi, se morajo soočiti z veliko novimi stvarmi, morajo preživeti v novem okolju in spremeniti ideje v dejanja. To bo vplivalo na njihovo prihodnje doživetje življenja, kulture, dela in vizije realnosti, o katerih bodo razmišljali in opisali izkušnjo, ki si jo bodo pridobili pri EVS projektu. Ta izkušnja vsebuje veliko osebne rasti in ogromen učni potencial.

Youthpass ponuja priložnost zabeležiti učenje, ki poteka pri Evropski prostovoljni službi. Poleg tega kaže predanost in aktivno udeležbo v evropskem kontekstu. Še posebej pri tistih mladih, ki niso mogli dokončati svojega formalnega izobraževanja, lahko Youthpass vpliva na uspešno prijavo pri naslednjem koraku v njihovem življenju. Vsekakor lahko Youthpass enostavno oblikuje del portfolia mlade osebe.

Prostovoljci se morajo sami zase odločiti, ali želijo vse strani Youthpassa pokazati drugim. Včasih je učinkovitejše, da se uporabita prvi dve strani, da pokažejo, da so se udeležili aktivnosti pri organizaciji v tujini v nekem obdobju življenja. Pri drugih priložnostih bo enako primerno predstaviti učne rezultate znotraj referenčnega okvira »ključnih kompetenc« (stran tri in naslednje).

Izkušnje z Youthpassom bodo v bližnji prihodnosti dokumentirane na spletni strani Youthpassa v delu o dobri praksi. Če želite deliti svoje izkušnje in podpirati druge, tako da z njimi komunicirate, ste vabljeni, da jo uporabite!

Za **organizatorje projekta Evropske prostovoljne službe (organizacije in mentorje)** je Youthpass enkratna priložnost, da uporabljajo vseevropski sistem za ovrednotenje in priznavanje svojega dela.

Potrdilo Youthpass prav tako kaže, da ste organizirali aktivnost, katere kakovost je preverila Nacionalna agencija za program Mladi v akciji v vaši državi ali Izvajalska agencija Evropske komisije – če izvajate centraliziran projekt, ki ga neposredno podpira Evropska komisija.

Če uporabljate učna priporočila, ki zadevajo učni proces, cilje in rezultate, opisane v Vodniku po Youthpassu, lahko povečate izobraževalni vpliv in izboljšate kakovost svojega mladinskega dela.

Youthpass poudarja dodano vrednost v smislu učenja, preizkušenega pri aktivnosti Mladi v akciji – kot lahko preberete v poglavju A5 »Youthpass – več kot potrdilo o udeležbi«.

V naslednjem delu boste našli več informacij o tem, kako lahko Youthpass vključite v EVS projekt.

B3. Youthpass v praksi

Youthpass pri Evropski prostovoljni službi

3 Kako lahko Youthpass uporabimo pri projektu Evropske prostovoljne službe?

»Youthpass je več kot le kos papirja in več kot le smetana na torti.« To je namen vseh tistih, ki so sodelovali pri razvoju Youthpassa. Sedaj si bomo ogledali, kako lahko to uporabimo v praksi – od prvega trenutka, ko slišite za Youthpass, do zadnjega trenutka, ko končate projekt Evropske prostovoljne službe.

Vabimo vas, da greste skozi naslednje korake, ki vam lahko dajo nekaj navdih, kako lahko prilagodite ali uporabite postopke Youthpassa pri svojem EVS projektu.

1. Ko začnete načrtovati aktivnosti gostujočih/pošiljajočih prostovoljcev, lahko vključite Youthpass in ključne kompetence prav od začetka, ko načrtujete in postavljate cilje za projekt Evropske prostovoljne službe – tako za prostovoljca kot za organizacijo. Izbirate lahko, v katere kompetence bi se radi usmerili, učni potencial za posameznega prostovoljca in svojo organizacijo ter kako spodbuditi ta proces. Če obdelujete teme, kot so aktivna participacija v družbi, aktivno evropsko državljanstvo ali posebne teme, kot so medkulturno učenje, ekološki razvoj, položaj socialno izključenih oseb v različnih državah itd., lahko razmislite o spodbujanju posebnega procesa refleksije za prostovoljce in organizacijo.

2. Ko načrtujete sestavo projekta Evropske prostovoljne službe, prosimo, da namenite čas za to:

- da seznanite prostovoljce, da imajo pravico prejeti Youthpass, če si ga želijo (pogodbena dolžnost organizatorja je zagotoviti potrdilo Youthpass, če se ga zahteva),
- da vključite vprašanja o učenju in osebnostnem ter profesionalnem razvoju za prostovoljca in udeležene organizacije med »trenutki refleksije« EVS projekta,
- da že začnete razmišljati o uporabi ključnih kompetenc in uporabljati opise, predstavljene kasneje v tem poglavju,
- da načrtujete redna srečanja refleksije in mogoča orodja, ki lahko prostovoljcem pomagajo pri refleksiji o učnih ciljih,
- da premislite o različnih pristopih za motiviranje prostovoljcev pri njihovem učenju ter da to povežete z vseživljenjskim učenjem in učenjem v realnih življenjskih situacijah – prosimo, uporabite ideje o tem iz poglavja B1 »Kako podpirati učenje«.

3. Za samoocenjevalni del in proces dialoga, ki ga ustvarite s prostovoljci, je potrebnega nekaj časa. Ustvarjanje procesa, ki ponuja možnost globoke refleksije, potrebuje zaupen odnos. Veliko prostovoljcem takšen pristop, da razmišljajo o učenju, ni domač, tako lahko mogoče ponudite smernice in metodološko podporo.

4. Motivirajte prostovoljce, da ustvarijo mreže in partnerstvo z drugimi, da poglobijo svojo refleksijo in da ustvarijo resnično učno izkušnjo. Motivirajte jih, da se udeležijo usposabljanja po prihodu in vmesne evalvacije, da dobijo povratno informacijo in ovrednotijo učne cilje, ter izvedo, kako jih doseči na različne načine. Ponovno boste našli podporo v poglavju B1 »Kako podpirati učenje«.

5. Na enem izmed zadnjih srečanj med prostovoljci in mentorji je priporočljivo, da povabite prostovoljce k razmisleku o učnih ciljih in rezultatih EVS projekta kot celote da jih opišejo z uporabo referenčnega okvira »ključnih kompetenc«. Uporabite proces refleksije tudi za premišljevanje o mentorjevem delu in podpori ter učni izkušnji za mentorja ali organizacijo. Prostovoljci prispevajo dober pogled od zunaj.

6. Pred izdelavo in tiskanjem potrdil Youthpass je treba na koncu EVS projekta navesti vse informacije, povezane z aktivnostjo Evropske prostovoljne službe. Večina korakov se lahko pripravi vnaprej – razen individualnega dela o prostovoljčevih učnih rezultatih.

7. Dovolj časa je treba nameniti temu, da najdete najboljši opis. To se lahko razvije v različnih korakih med zadnjimi tedni EVS projekta. Kot podporo lahko uporabite priredbo, ki jo ponujamo na spletnem mestu – v samem orodju ali jo prej natisnete.

8. Ni potrebno, da prostovoljci izberejo vsako ključno kompetenco. Izberejo lahko samo tiste, ki se nanašajo na pomembne učne rezultate. Drugih ne bo na potrdilu, če ni nič vpisanega v posameznem polju.

9. Pomnite, da prav tako obstaja polje za druge specifične veščine, kar vam omogoča, da poudarite specifične, na primer praktične, z delom povezane veščine.

10. Opis učnih rezultatov se lahko pripravi brez internetne povezave v elektronskem formatu. To omogoča kopiranje in lepljenje informacij na spletno orodje za ustvarjanje Youthpassa.

11. Zaradi posameznega priznanja prosite pravne predstavnike organizacije, da podpišejo potrdilo Youthpass po izdelavi celotnega dokumenta. To lahko morda povežete z majhno slovesnostjo, ki zagotavlja priznavanje prostovoljčevega EVS projekta in mentorjevo obveznost, da preda potrdilo.

B3. Youthpass v praksi

Youthpass pri Evropski prostovoljni službi

V poglavju C boste našli vsa koristna tehnična vprašanja, povezana s spletno stranjo, tehničnimi pogoji in postopki.

4 Nadaljnji vidiki

Usklajevalne organizacije

EVS projekti uporabljajo različne načine ukvarjanja s procesom Youthpassa: bodisi koordinator deluje kot mentor in sledi prostovoljčevim individualnim učnim procesom bodisi preda nalogo mentorju, ki ga izbere gostiteljska organizacija. Čeprav je projekt organiziran, se prepričajte, da osebno in strokovno učenje prostovoljcev spremlja najboljša oseba, ki spremlja prostovoljce skozi proces Youthpass. V vsakem primeru je koordinator odgovoren, da najde najboljšo rešitev. Kakšna je tehnična stran izdelave potrdil Youthpass, je opisano na spletni strani www.youthpass.eu.

Jezik Youthpassa pri Evropski prostovoljni službi

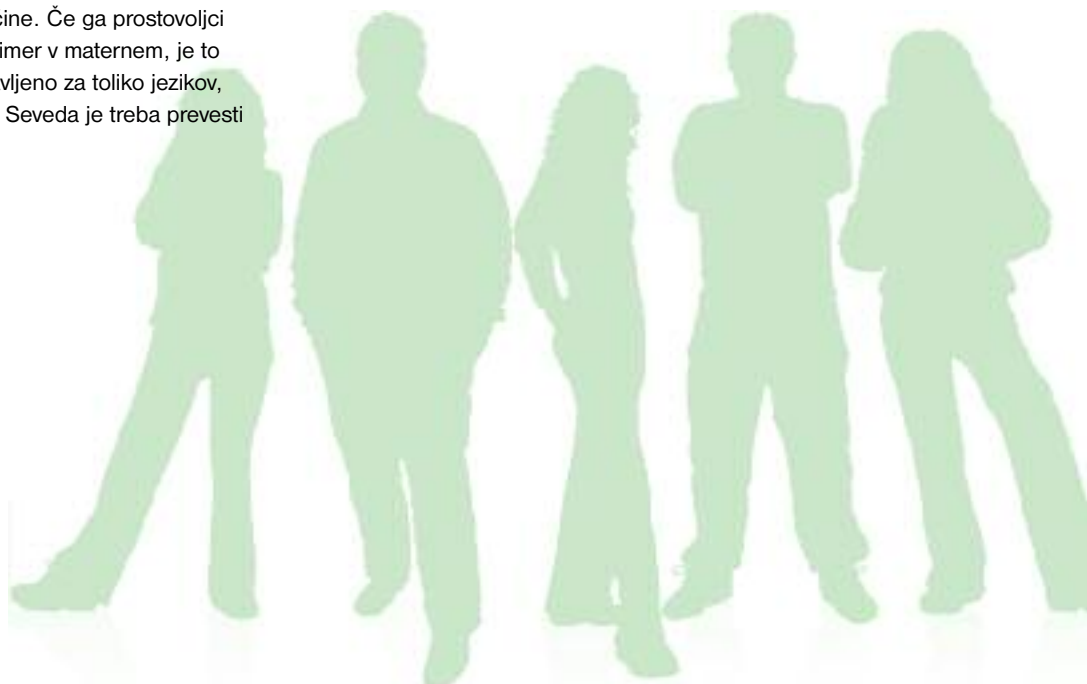
Youthpass za Evropsko prostovoljno službo boste v večini primerov izpolnili in izdelali v angleščini zaradi mednarodnih mobilnostnih razlogov. Če mentor in prostovoljec potrebujeta pomoč pri opisu učnih rezultatov v angleščini, prosimo, uporabljajte različne vire, kot so slovarji, podporno osebje z jezikovnimi sposobnostmi ... Zelo vam lahko tudi pomaga, da pošiljajočo organizacijo vključite v prevajalski proces. Youthpass se bo morda uporabljal v lokalnem okolju, v katerem ne bodo razumeli angleščine. Če ga prostovoljci želijo dobiti v drugem jeziku, na primer v maternem, je to mogoče. Tehnično orodje je nastavljeno za toliko jezikov, kolikor jih prostovoljci potrebujejo. Seveda je treba prevesti vsa polja v okvirčkih za besedilo.

5 Ključne kompetence pri Evropski prostovoljni službi

Naslednji del ponuja pomoč pri razumevanju in uporabi ključnih kompetenc za proces dialoga med prostovoljcem in mentorjem, da opišejo učne rezultate. Oglejte si tudi druge razdelke Vodnika po Youthpassu (kot je poglavje B1 »Kako podpirati učenje«), ki dajejo nadaljnje namige in ideje o olajšanju uporabe Youthpassa v programu Mladi v akciji.

Ozadje ključnih kompetenc za vseživljenjsko učenje

Evropska unija je definirala osnovne ključne kompetence za vseživljenjsko učenje v Evropi. Vsi tipi izobraževanja se lahko nanašajo na ta isti referenčni okvir, tako tudi v programu Mladi v akciji. Kompetenca je definirana kot kombinacija znanja, spretnosti in odnosov.

B3. Youthpass v praksi

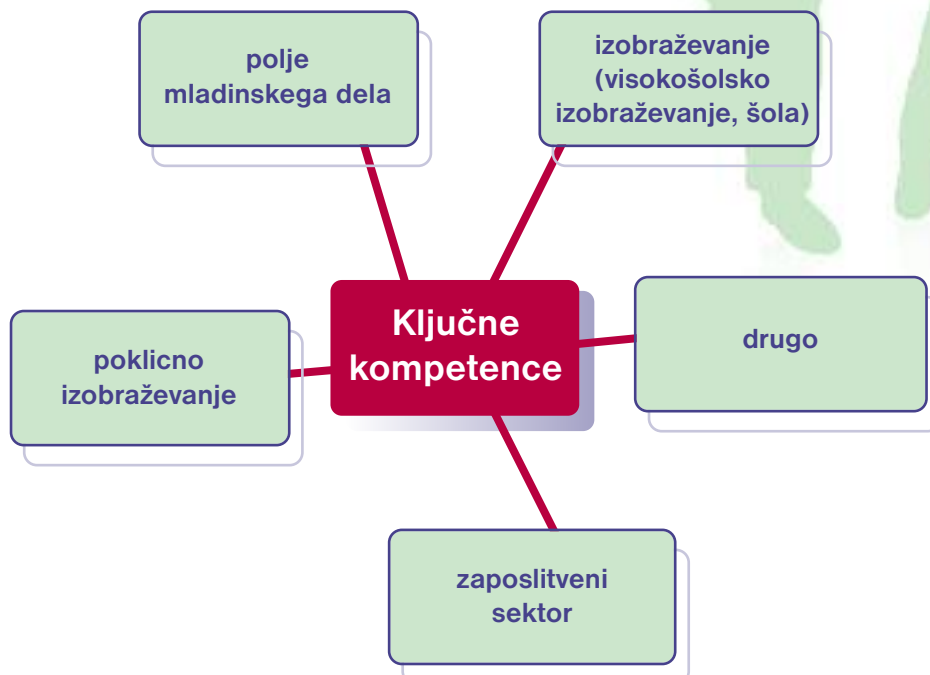
Youthpass pri Evropski prostovoljni službi

Oglejte si poglavje A4 »Vseživljenjsko učenje je v vaših rokah« za podroben opis razvoja referenčnega okvira.

Ključne kompetence v programu Mladi v akciji

Uporaba ključnih kompetenc kot orodja za opis učnih rezultatov iz izkušenj, pridobljenih v programu Mladi v akciji, je nova. Odločitev, da gremo po tej poti, je del celotne strategije, da podpiramo mlade pri njihovem osebnem procesu vseživljenjskega učenja in učenja v vsej širini življenja ter promoviramo priznavanje mladinskega dela v širši družbi in pomembnost pri političnih prednostnih nalogah. Del strategije vseživljenjskega učenja poudarja zaposljivost, toda drugi del – ki je prav tako pomemben in bližji tistemu, kar poznamo kot mladinsko delo, je življenje mladih v prihodnosti in kovanje z izzivi, ki nastanejo zaradi sprememb v družbah. Z Youthpassom bosta poudarjena oba vidika.

Ta splošni okvir ključnih kompetenc nam pomaga pri uporabi skladnejšega evropskega jezika, ko govorimo o izkušnjah učenja v različnih okoljih.

B3. Youthpass v praksi

Youthpass pri Evropski prostovoljni službi

Spodaj boste našli evropsko definicijo ključnih kompetenc in kakšne bi bile lahko videti pri Evropski prostovoljni službi. Upamo, da vam bodo dale zamisli, kako lahko opišete učne rezultate.

Prosimo vas, da uporabljate terminologijo »ključnih kompetenc«, ko opisujete učne rezultate za EVS. To ponuja smernice o tem, kako se osredotočiti na splošen evropski pristop in kako začeti uporabljati skladnejši evropski jezik za obveščanje ter predstavljanje teh izkušenj, vključno z različnimi okolji. Posebej v programu Mladi v akciji je namen uporabe ključnih kompetenc izboljšati kakovost EVS projektov pri podpori dela multiplikatorjev.

Vsaka ključna kompetenca je opisana na naslednji način:

- 1) povzetek izvirne formulacije ključnih kompetenc in
- 2) predlogi, kako razmisliti o tej kompetenci v kontekstu EVS.

Eden izmed pristopov za ustvarjanje povezave med učnimi rezultati pri EVS in ključnimi kompetencami je lahko:

1. Vse splošne kompetence (znanje, spretnosti in odnose), ki jih je dosegel vaš EVS prostovoljec, naštejte velikem listu papirja v treh stolpcih.
2. Sedaj iz tega lista izrežite vsako posamezno kompetenco.
3. Pripravite osem velikih listov papirja z naslovi različnih ključnih kompetenc.
4. Sedaj nalepite splošne kompetence, ki ste jih predhodno izrezali, na ustrezne liste s »ključnimi kompetencami«. Ugotovite, kam najboljše spadajo.

To lahko vam in prostovoljcu omogoči bolj praktično razumevanje, kako povezati učni rezultat pri EVSu s konceptom ključnih kompetenc.

Seveda lahko poskusite z drugim pristopom, vzemite ključne kompetence z začetka procesa refleksije in premislite o učnih rezultatih, ko dobite navdih.

Za nekatere izmed vas in posebej za prostovoljce je lahko to, da so dejavni v dialogu, ki se uporablja za samoocenjevanje, sorazmerno nova vaja. Uporabno se vam lahko zdi, da ponudite nekaj primerov polovičnih stavkov, ki jih lahko uporabite, ko opisujete učne rezultate in razvoj kompetenc. Tukaj je nekaj primerov, vzetih iz poglavja B1 »Kako podpirati učenje«. Če ga opišete kot nepretrgano besedilo, lahko uporabite bodisi »jaz« ali »on/ona« ali ime prostovoljca. Odvisno je, kaj bosta s prostovoljcem izbrala.

1. *Jaz/On/Linda se sedaj počutim/počuti bolj zadovoljno ...*
2. *Jaz/On/Linda sem/je izvedel/-a ...*
3. *Jaz/On/Linda sem se/se je naučil/-a ...*
4. *Jaz/On/Linda se počutim/počuti bolj samozavestno ...*
5. *Jaz/On/Linda sem/je napredoval/-a ...*
6. *Jaz/On/Linda lahko ...*
7. *Jaz/On/Linda sedaj vem/ve, kako ...*
8. *Jaz/On/Linda sem/je razvil/-a ...*
9. *Jaz/On/Linda imam/ ima jasno stališče ...*
10. *V prihodnje jaz/on/Linda želim/želi še bolj razviti ...*

B3. Youthpass v praksi

Youthpass pri Evropski prostovoljni službi

Sporazumevanje v maternem jeziku

Opredelevanje ključne kompetence

Sporazumevanje v maternem jeziku je sposobnost izražanja in razumevanja pojmov, misli, čustev, dejstev, mnenj v pisni in ustni obliki (poslušanje, govor, branje in pisanje) ter na ustrezen in ustvarjalen način jezikovno medsebojno delovanje v vseh družbenih in kulturnih okoliščinah – izobraževanje in usposabljanje, delo, dom in prosti čas.

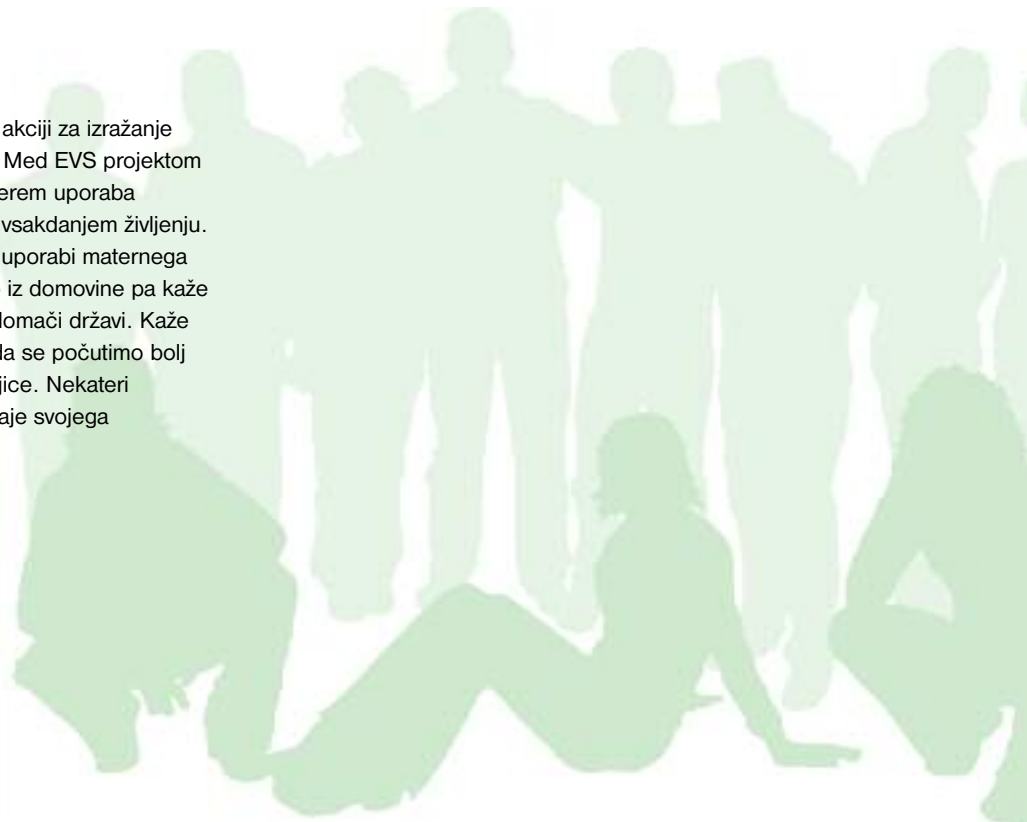
Predlogi za uporabo pri EVS

Večina prostovoljcev v programu Mladi v akciji za izražanje uporablja jezik, ki ni njihov materni jezik. Med EVS projektom prostovoljci živijo in delajo v okolju, v katerem uporaba njihovega maternega jezika ni mogoča v vsakdanjem življenju. Učenje novega jezika sproži razmislek o uporabi maternega jezika, da ste v stiku s prijatelji in družino iz domovine pa kaže na kakovost razumevanja vsakdanjika v domači državi. Kaže tudi potrebo po učenju drugega jezika, da se počutimo bolj domače z uporabo jezika države gostiteljice. Nekateri prostovoljci lahko ponudijo jezikovne tečaje svojega

maternega jezika, medtem ko bodo drugi gostovali v državi, v kateri ljudje govorijo isti materni jezik kot oni.

Vprašanja, ki lahko pomagajo prostovoljcu pri refleksiji, so:

- > Katere težave sem doživel pri sporazumevanju? Kako sem jih premagal?
- > Pri katerih priložnostih sem lahko uporabljal svoj materni jezik? Kako dobro so me drugi razumeli?
- > V kolikšni meri sem razvil svoje komunikacijske veščine na splošno? Na kakšen način?
- > Kako sem prilagodil uporabo jezika pri ljudeh, s katerimi sem govoril? Ali sem pomagal drugim, da so se dobro počutili, čeprav niso odlično govorili – za njih – tujega jezika?

B3. Youthpass v praksi

Youthpass pri Evropski prostovoljni službi

Sporazumevanje v tujih jezikih

Opredelitev ključne kompetence

Za sporazumevanje v tujih jezikih na splošno veljajo iste glavne razsežnosti kompetence sporazumevanja kot pri sporazumevanju v maternem jeziku: temelji na sposobnostih razumevanja, izražanja in razlage pojmov, misli, čustev, dejstev ter mnenj v pisni in ustni obliki (poslušanje, govor, branje in pisanje) v ustrezni vrsti družbenih in kulturnih okoliščin – izobraževanje in usposabljanje, delo, dom in prosti čas – v skladu z željami ali potrebami posameznika. Sporazumevanje v tujih jezikih zahteva tudi sposobnosti, kot sta posredovanje in medkulturno razumevanje. Posameznikova stopnja usposobljenosti je odvisna od štirih razsežnosti (poslušanje, govorjenje, branje in pisanje) in od posameznega jezika ter posameznikovega družbenega in kulturnega ozadja, okolja, potreb in/ali interesov.

Predlogi za uporabo pri EVS

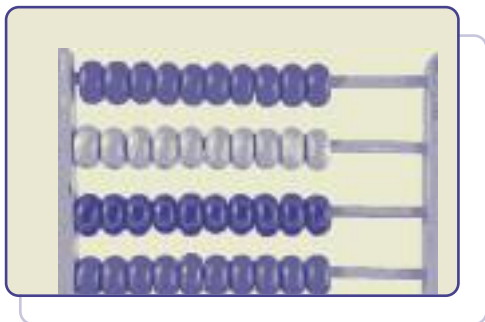
Sporazumevanje je pomemben element EVS projekta. Redne izmenjave informacij in učnih rezultatov potekajo med pošiljajočo organizacijo, gostiteljsko organizacijo in prostovoljcem. Vse sodelujoče strani razvijejo potrebne sposobnosti, da se uspešno soočajo druga z drugo. Za prostovoljce to pomeni, da se seznanjajo z novim jezikom, izražajo svoje interese in potrebe v tujem jeziku. Med EVS projektom prostovoljci živijo in delajo v okolju, kjer morajo vsakodnevno uporabljati tuji jezik, vključno z izražanjem svojih občutkov. Učenje novega jezika lahko sproži razmišljanje o različnih konceptih jezika, terminologiji, sistemih in jezikovnih kodah v specifičnih situacijah.

Vprašanja, ki lahko pomagajo prostovoljcu pri refleksiji, so:

- > *Kako dobro sem uporabljal jezik države gostiteljice?*
- > *Katere težave sem imel pri komunikaciji? Kako sem premagal te težave?*
- > *Kako kreativen sem bil pri razlaganju stvari, če nisem našel prave besede?*
- > *Ali sem poskusil tudi pisati?*
- > *Kje sem zasledil največ razlik med svojim maternim jezikom in na novo naučenim jezikom (jezikovne kode, različni koncepti, terminologija)?*
- > *Ali sem se naučil česa v zvezi s svojim komunikacijskim stilom (aktivno poslušanje, različna uporaba jezika v različnih kontekstih ...)?*
- > *Ali sem se naučil kaj o kulturnih vidikih sporazumevanja v državi gostiteljici (uporaba neverbalne komunikacije, menjavanje pri pogovorih in sestankih, neposrednost/posrednost komunikacije, eksplicitna sporočila ali branje med vrsticami)?*
- > *Če je primerno, kako dobro sem uporabljal angleščino kot splošen jezik v specifičnih situacijah?*

B3. Youthpass v praksi

Youthpass pri Evropski prostovoljni službi

Matematična kompetenca ter osnovne kompetence v znanosti in tehnologiji

Oprelitev ključne kompetence

A: Matematična kompetenca je sposobnost osvojitve in uporabe matematičnega načina razmišljanja za reševanje težav v vsakdanjem življenju. Pri osvojitvi temeljnih tehnik računanja so poudarjeni postopek, dejavnost in znanje. Matematična kompetenca vključuje – v različnem obsegu – sposobnost in pripravljenost za uporabo matematičnih načinov razmišljanja (logično in prostorsko razmišljanje) in predstavljanja (formule, modeli, konstrukcije, grafi in razpredelnice).

B: Kompetenca v znanosti se nanaša na sposobnost in pripravljenost uporabe znanja in metodologije za razlago naravnega sveta z namenom ugotovitve vprašanj in sklepanja na podlagi dokazov. Kompetenca v tehnologiji pomeni uporabo omenjenega znanja in metodologije kot odziv na znane človeške želje ali potrebe. Kompetenca v znanosti in tehnologiji vključuje razumevanje sprememb, nastalih zaradi človeške dejavnosti, in odgovornost posameznega državljana.

Predlogi za uporabo pri EVS

A: Matematična kompetenca: Zanimiv vidik tega področja za EVS je izziv reševanja najrazličnejših problemov pri projektih in nastanek različnih logičnih ugotovitev v določenih situacijah. Kakovost rešitev se nato pokaže pri vsakdanji praksi in ne pri formalnem »logičnem« kontekstu. Strateško razmišljanje je prav tako lahko opisano znotraj tega področja.

B: Kompetenca v znanosti: Prostovoljci v prostovoljni službi so se že naučili znanstvenih konceptov in idej na podlagi svojega izobraževanja ter tudi znanja in usposabljanja iz domovine. V novih in zanje kulturno drugačnih situacijah so ti koncepti postavljeni na preizkušnjo. To lahko povzroči frustracijo, toda lahko razširi znanje ter izboljša zmožnost za reševanje problemov. Obsega tehnično predznanje in tudi družbeno znanstvene pristope.

Vprašanja, ki lahko pomagajo prostovoljcu pri refleksiji, so:

- > *Kdaj sem uporabljal svojo matematično kompetenco med EVS projektom?*
- > *Kako sem reševal probleme/izzive, povezane z EVS projektom, ko sem se srečal z njimi? Katere veščine sem uporabljal in izboljšal?*
- > *Ali sem lahko uporabljal logično mišljenje v specifičnih situacijah? Kako sem ga uporabljal?*
- > *Ali sem (se naučil) uporabljati strateško razmišljanje, ko sem razvijal del projekta? Kako sem to uporabljal?*
- > *Kako sem si razlagal logične ugotovitve, ki so temeljile na praktičnih utemeljitvah/izkušnjah (deduktiven pristop)? Kako sem preizkusil »teorijo« (teoretičen pristop) v praksi (induktiven pristop)?*
- > *Kako sem (se naučil) uporabljati tehnologijo, ki je bila na voljo za specifična dela v času EVS projekta – na primer internetna raziskava, podatkovne zbirke, polaroid, digitalne kamere, projektorji/predstavitve, specifične metode glede na temo in njen »predmet« (material, ki se uporablja pri ekološkem razvoju, filmi s socialno tematiko ...)?*

B3. Youthpass v praksi

Youthpass pri Evropski prostovoljni službi

Digitalna pismenost

Opredelitev ključne kompetence

Digitalna pismenost vključuje varno in kritično uporabo informacijske tehnologije pri delu, v prostem času in pri sporazumevanju. Podpirajo jo osnovna znanja v informacijsko-komunikacijski tehnologiji: uporaba računalnikov za iskanje, ocenjevanje, shranjevanje, pridobivanje, predstavitev in izmenjavo informacij ter za sporazumevanje in sodelovanje v skupnih omrežjih po internetu.

Predlogi za uporabo pri EVS

Prostovoljci v času EVSa uporabljajo ali razvijajo svoje veščine med delom z digitalnimi mediji. Odvisno od prostovoljčevih veščin in predznanja to pokriva temeljne kompetence uporabe interneta in sporazumevanje preko elektronske pošte ter tudi kompetenco oblikovanja in vzdrževanja spletnih strani.

Vprašanja, ki lahko pomagajo prostovoljcu pri refleksiji, so:

- > *Katere vire informacij sem uporabljal, da sem se pripravil za EVS projekt?*
- > *Koliko sem se sporazumeval z (pošiljajočo organizacijo in) gostiteljsko organizacijo preko interneta pred EVS-om?*
- > *Ali sem uporabljal komunikacijske tehnologije in komunikacijo med EVS projektom? Kako in kaj sem se naučil?*
- > *Koliko sem komuniciral s svojo družino, prijatelji ali drugimi prostovoljci v času, ko sem bil v gostiteljski državi?*
- > *Kaj sem se tukaj naučil o uporabi računalnikov v drugih državah?*
- > *Kako sem kritično gledal na znanje, ki je na voljo na internetu?*
- > *Kako sem se naučil uporabljati spletne vire za svoj EVS projekt (spletna mesta, blogi, sezname elektronske pošte, socialna omrežja, kot je Facebook)?*

Učenje učenja

Opredelitev ključne kompetence

»Učenje učenja« je sposobnost učiti se in vztrajati pri učenju, organizirati lastno učenje, vključno z učinkovitim upravljanjem časa in informacijami, individualno in v skupinah. Ta kompetenca vključuje zavest o lastnem učnem procesu in potrebah, prepoznavanje priložnosti, ki so na voljo, in sposobnost premagovanja ovir za uspešno učenje. Pomeni

B3. Youthpass v praksi

Youthpass pri Evropski prostovoljni službi

pridobivanje, obdelavo in sprejemanje novega znanja in spretnosti ter iskanje in uporabo nasvetov. Z učenjem učenja učenci nadgrajujejo svoje prednostne izkušnje z učenjem in življenjske izkušnje v različnih okoliščinah: doma, v službi, pri izobraževanju in usposabljanju. Motivacija in zaupanje vase sta za kompetenco posameznika odločilna.

Predlogi za uporabo pri EVS

EVS je učna izkušnja, ki jo mladi pridobijo v državi, ki ni njihova domovina. Je kombinacija neformalnega (načrtovanega in namernega) in priložnostnega (nenačrtovanega in spontanega) učenja. Pomemben del EVS-a je zavestna odločitev zapustiti znano okolje v iskanju novega izziva. Učenje poteka pri EVS projektu na najrazličnejše načine. Prostovoljci si pred prakso zastavijo cilje, ki jim sledijo med svojim delom. Postati neodvisen, spoznavanje nove kulture, zelo osebni nameni, povezani s kariero, ali nadaljnji osebni razvoj so teme, ki se stalno omenjajo. To je nekaj motivov, ki se jih ljudje najbolj zavedajo. Sam proces učenja je pogosto neusmerjen in naključen. Z usposabljanjem in osebnim spremstvom je pogosto mogoče premišljati o učnih izkušnjah in se bolj zavedati učnega procesa. Povečati zavedanje in prevzemanje odgovornosti za vaš lastni učni proces, je lahko glavni korak pri »učenju učenja« pri EVS-u.

Vprašanja, ki lahko pomagajo prostovoljcu pri refleksiji, so:

- > *Kaj mi na splošno pomeni učenje? Kaj so moje doseganje izkušnje?*
- > *Kaj so (bili) moji učni cilji mojega EVS-a? Kako so se spremenili (če sploh)? Kako jih bom/kako sem jih dosegel?*
- > *Kako se želim učiti? Kako sem se učil?*
- > *Katere aktivnosti v EVS projektu so me najbolj motivirale pri mojem učenju?*
- > *Kje so se izboljšali moje veščine in znanje?*
- > *Katere metode želim/sem vrednotil med učenjem?*
- > *Kateri učni stil mi je bolj všeč: učenje skozi delo, ob branju in razmišljanju, z opazovanjem? Kako sem izkusil nove načine učenja glede na omejeno sporazumevanje?*
- > *Kako sem raziskal različne načine učenja v primerjavi z učenjem v šoli in na univerzi?*
- > *Zakaj je to učenje pomembno za naslednje stopnje v mojem življenju?*
- > *Kako bom uporabil to, kar sem se naučil?*
- > *Kako sem se spopadal z izzivi v svojem učnem procesu? Kako se motiviram, da se soočim s preprekami in nadaljujem učenje?*

B3. Youthpass v praksi

Youthpass pri Evropski prostovoljni službi

Socialne in državljanske kompetence

Opredelitev ključne kompetence

Te kompetence vključujejo osebne, medosebne in medkulturne kompetence ter zajemajo vse oblike vedenja, ki usposablja posameznike za učinkovito in konstruktivno sodelovanje v socialnem ter poklicnem življenju in zlasti v vse bolj raznovrstnih družbah ter za reševanje morebitnih sporov. Za uspešno medosebno in socialno udeležbo je bistveno razumeti kodekse ravnanja in splošno sprejete načine v različnih družbah ter okoljih. Državljska kompetenca posameznike usposablja za polno udeležbo v državljskem življenju na podlagi socialnih in političnih konceptov in struktur ter zaveze za dejavno in demokratično udeležbo.

Predlogi za uporabo pri EVS

EVS projekti ponujajo izkušnje preizkušanja, ki obravnavajo različne izzive v novi državi z drugim jezikom, ki se govori na poseben način. Vedno obsega razvijanje novih družbenih stikov in prijateljstev ter sodelovanje v organizaciji in torej v delovni situaciji. Večina organizacij, ki uporabljajo EVS prakse, se na neki način ukvarja z družbenimi in političnimi vprašanji. To pomeni, da se prostovoljci pogosto ukvarjajo z marginalnimi skupinami, posebnimi političnimi vprašanji ali določenimi vsakodnevnimi problemi. EVS prispeva k razvoju evropskega državljanstva. Mladi Evropejci preživijo leto svojega življenja v drugi evropski državi ter prinesejo zagon in ideje institucijam in skupnostim. Predstavljajo most med organizacijami v različnih državah. Pri usposabljanju ob prihodu srečujejo prostovoljce iz različnih evropskih držav, da izmenjujejo izkušnje, da obravnavajo ključna vprašanja in da oživijo Evropo. Namen večine gostiteljskih organizacij je, da prinesejo Evropo v organizacijo in da se ukvarjajo z aktualnimi

vprašanji ter temami. Na tak način so prostovoljci pogosto nosilci evropske ideje v organizaciji. Veliko organizacij uporabi to priložnost, da pripravijo dogodke ali nove pobude, povezane z Evropo.

Vprašanja, ki lahko pomagajo prostovoljcem pri refleksiji, so:

Socialna in medkulturna kompetenca

- > *Kako sem spoznal nove prijatelje? Kaj je bilo dobro? Kaj se ni dobro izšlo?*
- > *Kako sem opredelil različne navade v gostiteljski skupnosti? Kako sem shajal z njimi?*
- > *Ali sem prevzel pobudo, pristopil k drugim in podpiral druge?*
- > *Kdaj sem bil najuspešnejši pri sporazumevanju z drugimi?*
- > *Kako sem predstavil svoje kulturno ozadje v gostiteljski skupnosti? Kako sem izkusil njihovo kulturo?*
- > *Kakšen je bil moj medkulturni učni proces med EVS projektom?*
- > *Kako sem se spopadal s kulturnim šokom (če sem ga doživel)?*
- > *Kako sem se spopadal s konflikti? Kako sem jih razrešil?*
- > *Kako sem izboljšal svojo sposobnost delovanja v timu?*
- > *Katere druge socialne kompetence sem razvil med letom?*
- > *V kolikšni meri sem povečal kulturno samozavedanje: da se bolj zavedam svojih kulturnih vrednot, norm in stereotipov ter učinka sporazumevanja s tujci?*
- > *V kolikšni meri sem razvil medkulturno občutljivost in fleksibilnost in izboljša razumevanje razlik?*

B3. Youthpass v praksi

Youthpass pri Evropski prostovoljni službi

Državljska kompetenca

- > *Koliko sem bil aktivno udeležen v EVS projektu?*
- > *Ali sem izvedel, kako vplivati na razvoj v organizaciji/skupnosti? Ali sem uporabil to znanje?*
- > *Kdaj sem sodeloval pri odločanju v EVS projektu?*
- > *Kako sem upošteval različna mnenja? Kako so spremenila moj pogled na mojo državo, na gostiteljsko državo in na evropski razvoj?*
- > *Kako se je razširilo moje znanje o nacionalni in/ali lokalni/nacionalni/evropski politiki in strukturah?*

Samoiniciativnost in podjetnost

Opredelitev ključne kompetence

Samoiniciativnost in podjetnost pomenita sposobnost posameznika za uresničevanje lastnih zamisli. Kompetenca vključuje ustvarjalnost, inovativnost in prevzemanje tveganja ter sposobnost načrtovanja in vodenja projektov. Ta sposobnost pomaga posameznikom ne le v njihovem vsakdanjem življenju in družbi, ampak tudi na delovnem mestu pri razumevanju ozadja njihovega dela in izkoriščanju priložnosti, prav tako je tudi podlaga za bolj posebne spretnosti in znanje, ki ga ustvarjajo socialne ali gospodarske dejavnosti ali k temu prispevajo. To bi moralo vključevati zavest o etičnih vrednotah in spodbujati dobro upravljanje.

Predlogi za uporabo pri EVS

EVS vključuje samostojno vodenje projekta. Na ta način imajo organizacije in prostovoljci priložnost, da uporabijo posebno situacijo EVS, da dajo dodatne predloge ali da spremenijo ideje v prakso. Če prostovoljec želi, se mu lahko v celoti predajo celotno načrtovanje, priprava, vodenje in vrednotenje. Mogoče je na nastajanje novih projektov in pobud, ki vključujejo mlade, gledati, kot na obliko družbenega podjetništva.

Vprašanja, ki lahko pomagajo prostovoljcu pri refleksiji, so:

- > *Katere naloge sem prevzel med EVS projektom, ali sem predlagal stvari, ki sem jih lahko uresničil – moj »lastni« projekt?*
- > *Kako se je moje razumevanje prakse in načinov delovanja projektnega upravljanja povečalo med EVS projektom?*
- > *Kdaj sem tvegjal? Kaj sem se naučil v procesu?*
- > *Kakšne možnosti sem ubral, da sem izrazil svojo kreativnost, uporabil novo znanje in veščine, ki sem jih pridobil med EVS projektom?*
- > *Kako bom uporabljal koncepte drugih delovnih stilov, kultur in inovacij v prihodnje?*
- > *Ali sem videl in izkoristil možnosti za sodelovanje ali mreženje v prihodnosti ter si ustvaril stike, ki bi lahko bili koristni v prihodnje (povezani z delom, splošni projekti itd.)?*

B3. Youthpass v praksi

Youthpass pri Evropski prostovoljni službi

Kulturna zavest in izražanje

Opredelitev ključne kompetence

Spoštovanje pomena kreativnega izražanja zamisli, izkušenj in čustev v različnih medijih, vključno z glasbo, upodabljaljocimi umetnostmi, literaturo in vizualnimi umetnostmi.

Predlogi za uporabo pri EVS

Mladi pogosto razvijejo kreativne oblike izražanja, da vzpostavijo stike z drugimi na neverbalen način sporazumevanja ali da razmislijo o izkušnjah. Organizacije ponudijo možnost za razvijanje kulturnih vidikov med projektom EVS ali pa mladi uporabijo to obliko izražanja na podlagi njihove pobude. Če se zgodi slednje, potem naj k opisom dodajo tudi svoje primere. Vse oblike kreativnosti in medijev lahko najdejo svoj prostor pri mladinskem delu.

Naraščajoče kulturno zavedanje lahko pripravi podlago za učinkovito medkulturno učenje. Če prostovoljci premišlujejo o različnih kulturnih tradicijah, obnašanju na splošno ali specifičnih kontekstih, lahko naredijo velike učne korake, da se začnejo zavedati razlik in podobnosti. To lahko vključuje velik učni korak proti kulturnemu zavedanju in temu, kako se soočati z novimi konteksti. Namenjeno je lahko tudi povečanju zavedanja o soočanju z nejasnostmi.

Vprašanja, ki lahko pomagajo prostovoljcem pri refleksiji, so:

- > *Kako pripravljen sem bil, da se udeležim novih oblik kulturne izkušnje?*
- > *Kdaj sem lahko uporabil različne medije in oblike izražanja (na primer verbalno, risanje, telo ...), da se izrazim v različnih situacijah?*
- > *Katere veščine sem izboljšal?*
- > *Katere razlike in podobnosti sem zaznal med kulturo gostiteljske države in svojo domačo kulturo?*
- > *Ali sem se znašel v situaciji, v kateri nisem mogel razumeti/se soočiti s kulturo gostiteljske države? Kako sem razrešil to situacijo?*
- > *Ali sem povečal možnost soočanja z novimi situacijami?*
- > *Katerih velikih sprememb sem se začel zavedati?*
- > *Kaj to pomeni za moje življenje v prihodnje?*

Europass

Uvedba Youthpassa pri Evropski prostovoljni službi ponuja veliko priložnost za mlade, da razvijejo samorefleksijo ter osebno in strokovno znanje. Prostovoljci bodo lahko to uporabljali na svoji prihodnji poklicni poti. Zdelo se jim bo pomembno, da uporabljajo Europass življenjepis ali Europass jezikovno izkaznico za svoje naslednje korake v življenju.

Spletno stran za Europass, vključno z nadaljnji viri, bodo našli tukaj: <http://europass.cedefop.europa.eu/>.

B4

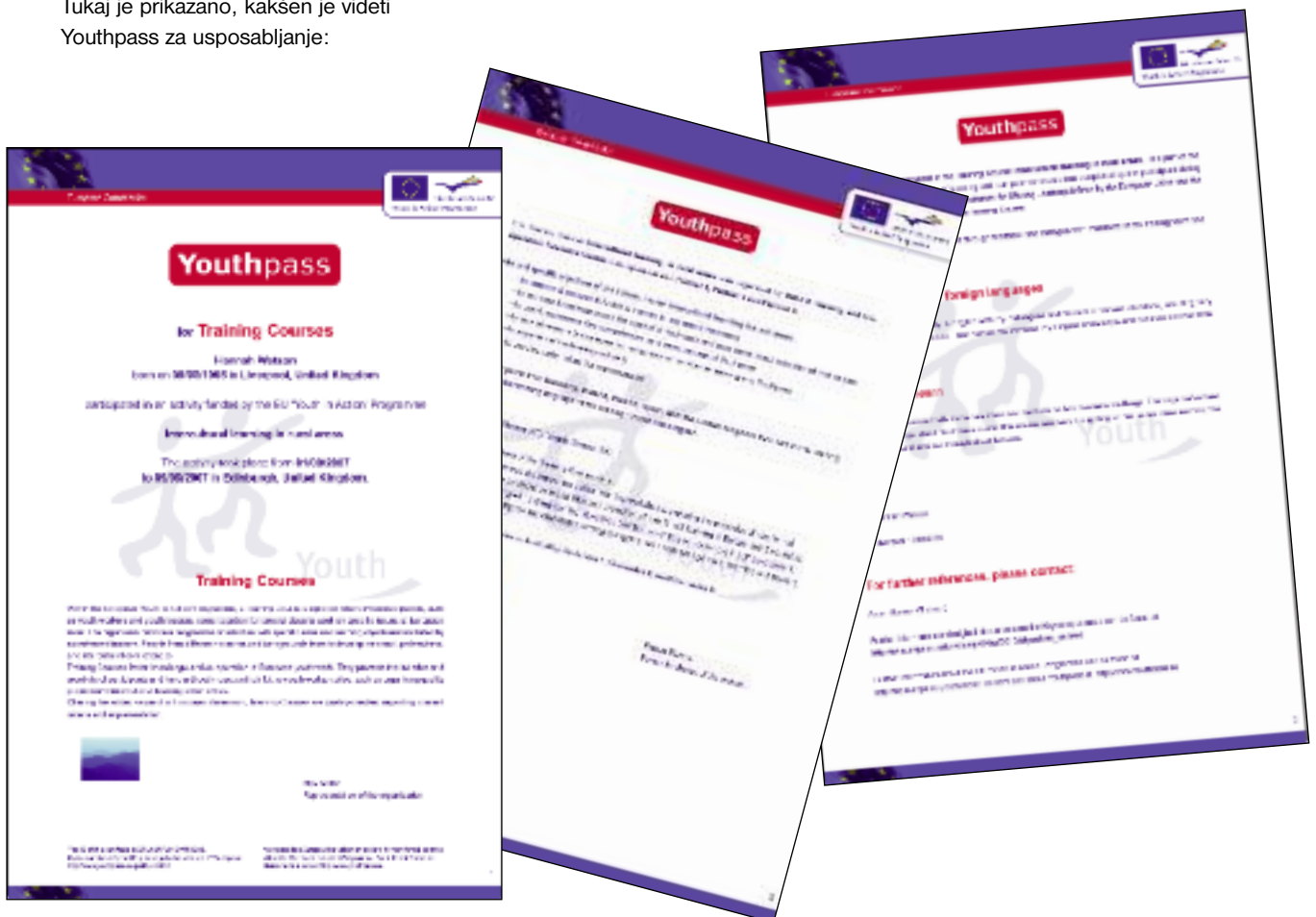
Youthpass v praksi

Youthpass pri usposabljanju

1 Kaj je Youthpass pri usposabljanju?

Enostaven odgovor je, da je Youthpass pri usposabljanju potrdilo, ki opisuje samo aktivnost in potrjuje udeležbo mladinskega delavca/mladinskega voditelja/pomoževalca pri usposabljanju. To je prav tako potrdilo, ki ima možnost, da se razširi, in vključuje povzetek udeležencevih učnih rezultatov, temelječih na ključnih kompetencah za vseživljenjsko učenje. Uporaba uradnega potrdila Youthpass povečuje priznavanje udeležencevega učenja in povečuje družbeno priznanost programa Mladi v akciji.

Tukaj je prikazano, kakšen je videti Youthpass za usposabljanje:

V naslednjem delu bomo razložili vsak del potrdila Youthpass.

B4. Youthpass v praksi*Youthpass pri usposabljanju***1.1 Youthpass kot potrditev udeležbe**

Youthpass potrjuje udeležbo mladinskega delavca/mladinskega voditelja/multiplikatorja pri usposabljanju. Prva polovica prve strani obsega ime posameznega udeleženca, datum in mesto/državo rojstva ter osnovne podatke o usposabljanju (naslov, datumi in kraj).

European Commission

Education and Culture DG
Youth In Action Programme

Youthpass

for Training Courses

Hannah Watson
born on **09/08/1966** in **Liverpool, United Kingdom**

participated in an activity funded by the EU 'Youth in Action' Programme

Intercultural learning in rural areas.

The activity took place from **01/08/2007**
to **09/08/2007** in **Edinburgh, United Kingdom.**

B4. Youthpass v praksi

Youthpass pri usposabljanju

1.2 Opis aktivnosti

Naslednji del dokumenta je osnoven opis, kaj je usposabljanje, ki temelji na Vodniku po programu Mladi v akciji.

Ljudem zunaj področja mladine in mladinskega dela pomaga, da razumejo, v čem je bistvo usposabljanja. Ta opis je potreben, ko predstavljate svoj Youthpass ljudem, ki še nikoli niso slišali za usposabljanja pri mednarodnem mladinskem delu. Mogoče boste razmislili tudi o tem, kako bi z lastnimi besedami opisali takšna usposabljanja nekemu zunaj področja mladine ...

Prvo stran Youthpassa naj podpiše predstavnik organizacije – to je lahko zakoniti zastopnik.

Struktura prve strani Youthpassa zagotavlja, da so pomembne informacije o usposabljanju predstavljene na strnjen način, kar lahko koristno uporabite kot dodatek k prošnji za delo.

Training Courses

Within the European 'Youth in Action' Programme, a Training Course is a project where interested people, such as youth workers and youth leaders, come together for several days to work on specific issues at European level. The organisers provide a programme of activities with specific aims and learning objectives facilitated by experienced trainers. People from different countries and backgrounds learn to develop personal, professional, and intercultural competences.

Training Courses foster knowledge and co-operation in European youth work. They promote the initiative and creativity of participants and have a direct impact on their future youth work practice, such as organising quality projects and intercultural learning experiences.

Offering the added value of a European dimension, Training Courses are quality-checked regarding content criteria and implementation.

Max Miller
Representative of the organisation

The ID of this certificate is GR14-U4R-1DNU-N2A3
If you want to verify the ID, please go to the web site of Youthpass:
<http://www.youthpass.eu/qualitycontrol/>

Youthpass is a Europe-wide validation system for non-formal learning within the EU 'Youth in Action' Programme. For further information, please have a look at <http://www.youthpass.eu>.

1

Vsa potrdila Youthpass so zaradi varnostnih razlogov in možnosti izdelave nadomestnega Youthpassa, če ga nekdo izgubi, shranjena v centralni podatkovni zbirki. Vsak Youthpass ima identifikacijsko številko na spodnjem robu prve strani, s čimer je mogoče preveriti izvirnost potrdila.

B4. Youthpass v praksi

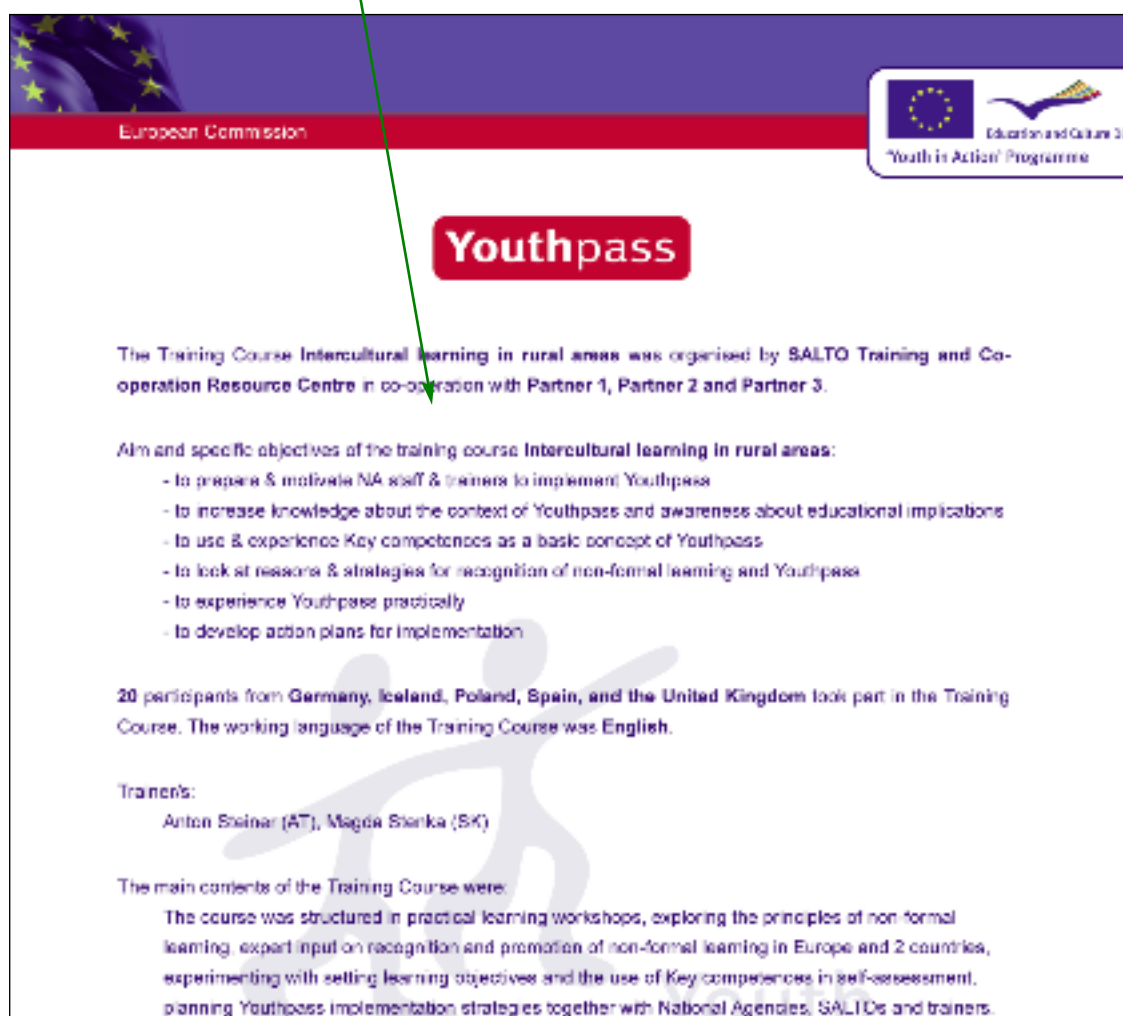
Youthpass pri usposabljanju

1.3 Posamezni opisi opravljenih aktivnosti

Druga stran Youthpassa se začne s povzetkom partnerskih organizacij, ki so skupaj vodile usposabljanje – če je bil projekt izveden z drugimi organizacijami, čemur sledi povzetek namenov in ciljev usposabljanja.

Obstaja tudi možnost dodajanja števila udeležencev. Ta informacija je lahko pomembna, če velikost skupine vpliva na pričakovane učne rezultate.

Države, ki so jih udeleženci zastopali – skupaj z opombo o tem, kateri delovni jeziki so se uporabljali – kažejo na mednarodno okolje, v katerem je potekalo učenje.

European Commission

Education and Culture DG
Youth in Action Programme

Youthpass

The Training Course **Intercultural learning in rural areas** was organised by **SALTO Training and Co-operation Resource Centre** in co-operation with **Partner 1, Partner 2 and Partner 3**.

Aim and specific objectives of the training course Intercultural learning in rural areas:

- to prepare & motivate NA staff & trainers to implement Youthpass
- to increase knowledge about the context of Youthpass and awareness about educational implications
- to use & experience Key competences as a basic concept of Youthpass
- to look at reasons & strategies for recognition of non-formal learning and Youthpass
- to experience Youthpass practically
- to develop action plans for implementation

20 participants from Germany, Iceland, Poland, Spain, and the United Kingdom took part in the Training Course. The working language of the Training Course was English.

Trainers:
Anton Šteinar (AT), Magda Štenka (SK)

The main contents of the Training Course were:
The course was structured in practical learning workshops, exploring the principles of non-formal learning, expert input on recognition and promotion of non-formal learning in Europe and 2 countries, experimenting with setting learning objectives and the use of Key competences in self-assessment, planning Youthpass implementation strategies together with National Agencies, SALTOs and trainers.

B4. Youthpass v praksi

Youthpass pri usposabljanju

Mogoče je navesti dodatne informacije in reference o trenerjih, ki so bili odgovorni za usposabljanje.

Naslednji in zadnji del te strani opisuje različne elemente programa usposabljanja. To stran bo ponovno podpisal predstavnik – lahko zakoniti zastopnik ali organizator usposabljanja.

Vse zgornje informacije so omejene na dve strani. Za vsakega izmed teh delov obstaja omejeno število znakov v spletnem orodju za izdelavo Youthpassa. Ugotovili smo, da so ljudje zunaj področja mladine in mladinskega dela potrdilo na dveh straneh bolj pripravljeni sprejeti. Prav tako nekateri ljudje raje uporabljajo ti dve prvi strani ločeno od dela, ki opisuje osebne učne rezultate, odvisno od konteksta, v katerem želijo uporabiti potrdilo.

Prva dvema stranema potrdila sledi poljubno število strani, na katerih so opisani udeleženci učni rezultati z uporabo ključnih kompetenc. Po kratkem uvodu o ključnih kompetencah lahko udeleženci dodajo povzetek svojih učnih rezultatov, ki so opisani skladno z okvirom »ključnih kompetenc«. Prav tako je prostor, da udeleženci opišejo kakršne koli nadaljnje specifične kompetence, ki so si jih pridobili med usposabljanjem. Število strani v tem delu ni omejeno. Za lažjo predstavbo si lahko ogledate eno stran Youthpassa.

Udeleženci lahko napišejo, kolikor želijo, vendar je priporočljivo, da omejite opis učnih rezultatov in s tem zagotovite, da potrdilo ostane prijazno uporabniku!

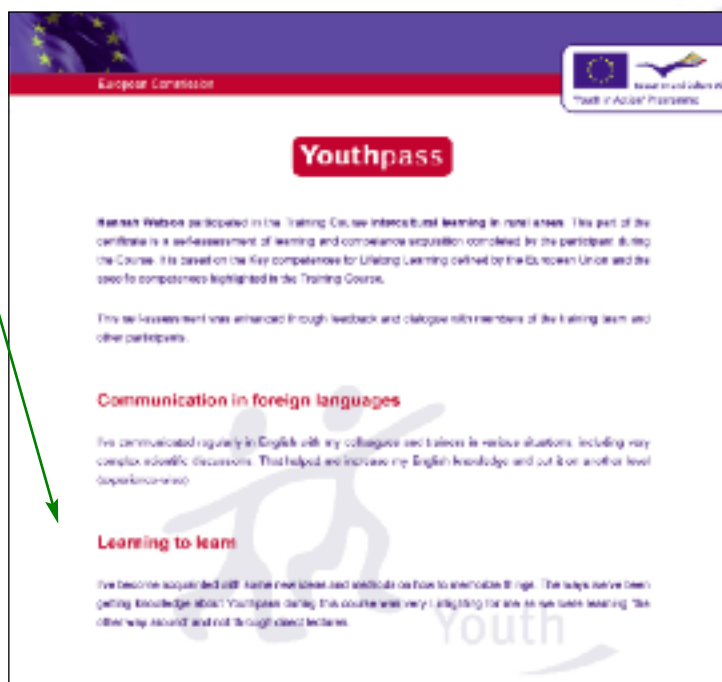
Več informacij o ključnih kompetencah lahko najdete

- > v poglavju A4 »Vseživljenjsko učenje je v vaših rokah« (splošne informacije) in
- > podrobno pri usposabljanju v nadaljevanju poglavja.

Proces dialoga med udeležencem in njegovimi soudeleženci (in/ali trenerjem) je osnova za spodbujanje refleksije o posameznikovem učenju in ključnih kompetencah. Če želijo biti člani skupine usposabljanja del tega dialoškega procesa, morate predvideti dovolj časa za sodelovanje v takšnem procesu. Na koncu potrdila je na voljo je tudi prostor za dodajanje dodatnih referenc – na primer enega izmed trenerjev na usposabljanju.

Ta del potrdila Youthpass podpiše udeleženeec.

Več informacij o programu Mladi v akciji in ključnih kompetencah najdete na dnu zadnje strani.

B4. Youthpass v praksi

Youthpass pri usposabljanju

1.4 Povzetek

Obvezna polja, ki jih morate izpolniti na spletni strani, ko izdelujete potrdila Youthpass za usposabljanja, so:

Na prvi strani: ime udeleženca, podrobnosti usposabljanja (naslov, datum in kraj); kdo bo podpisal prvo stran.

Na drugi strani: nameni in cilji; države, iz katerih prihajajo udeleženci; vsebina usposabljanja; kdo bo podpisal drugo stran.

Na naslednjih straneh, nanašajoč se na ključne kompetence in učne rezultate, so vsa polja poljubna – če ni vnosa v posamezno polje, potem se to polje ne prikaže na potrdilu.

Na spletni strani Youthpassa lahko enostavno izdelate potrdila Youthpass. Takšen je potek, potem ko je vaše usposabljanje odobreno:

- > Skupaj s pogodbo za vaš potrjeni projekt boste dobili povezavo na spletno stran Youthpassa www.youthpass.eu.
- > Obvestiti morate vse udeležence, da so posamično upravičeni o pridobitvi Youthpassa.
- > Priporočamo, da dodate informacije o ključnih kompetencah pri pripravi, izvedbi in med evalvacijo.
- > Na spletni strani Youthpassa se morate registrirati, preden lahko začnete uporabljati orodje za izdelavo Youthpassa.
- > Dodatna navodila vas bodo vodila skozi različne korake.
- > Z lahkoto lahko ustvarite potrdila Youthpass, s tem da izpolnite različne okvirčke na spletu z informacijami o svojem projektu in udeležencih. Ko so vse informacije navedene, lahko izdelate potrdila v formatu PDF in jih natisnete.

Več tehničnih podrobnosti boste našli na spletni strani www.youthpass.eu.

B4. Youthpass v praksi

Youthpass pri usposabljanju

2 Zakaj Youthpass za usposabljanje?

Sedaj si predstavljate, kaj je Youthpass pri usposabljanju in kako izgleda dokument. Morda se boste vprašali sami, ali pa vas bodo vprašali drugi: Kakšne so prednosti/možnosti uporabe Youthpassa pri usposabljanjih? Zakaj je Youthpass pomemben za udeležence? Zakaj je smiseln za organizacije? Na ta vprašanja obstaja več odgovorov, odvisno od vašega pogleda.

Za mladinske delavce/voditelje in druge pomnoževalce je Youthpass uraden dokaz njihove aktivne udeležbe na usposabljanju. Uporabijo ga lahko kot referenco, ko se prijavljajo na prosto delovno mesto ali na izobraževalni tečaj. Toda Youthpass prav tako pomeni – kar je pomembnejše – priznanje njihove izkušnje mobilnosti in poudarjanje njihove sposobnosti učenja iz te medkulturne izkušnje ter osebnostni in profesionalni razvoj.

Ko se mladinski delavec udeleži usposabljanja v programu Mladi v akciji bo izkusil mednarodno in medkulturno okolje pogosto v heterogeni skupini. To bo ponudilo veliko točk za razmislek in nove vidike za nadaljnje udejstvovanje na njegovem delovnem področju. Youthpass je priložnost, da se opiše izkušnja, pridobljena na usposabljanju, v danem okviru za nadaljnjo uporabo. Ideja v zvezi z Youthpassom je tudi ta, da udeleženci premislijo o razvoju osebnega učenja v procesu dialoga med aktivnostjo in da se osredotočijo na učni potencial.

Youthpass ponuja priložnost dokumentiranja učenja, ki poteka med usposabljanjem, kar tudi kaže na predanost in aktivno udeležbo v evropskem kontekstu. Youthpass lahko pri naslednjem koraku v življenju še posebej pomaga ciljni skupini mladinskih delavcev/voditeljev in drugih pomnoževalcev, ki jim ni uspelo dokončati formalnega izobraževanja. Takšno potrdilo lahko v vsakem primeru ustvari del portfolia mladinskega delavca/voditelja, kot bomo lahko videli na koncu tega poglavja.

Udeleženci se morajo odločiti, ali želijo pokazati vse strani Youthpassa, ko se predstavljajo drugim. Včasih je učinkoviteje, če uporabijo samo prvo in drugo stran, da pokažejo, da so se udeležili določene učne izkušnje. V drugih primerih je enako primerno, da predstavijo učne rezultate znotraj okvira »ključnih kompetenc« (stran tri in naslednje).

Izkušnja z Youthpassom bo na spletni strani dokumentirana v delu o dobri praksi. Če želite deliti svoje izkušnje in podpirati druge, tako da z njimi komunicirate, ste vabljeni, da jo uporabite!

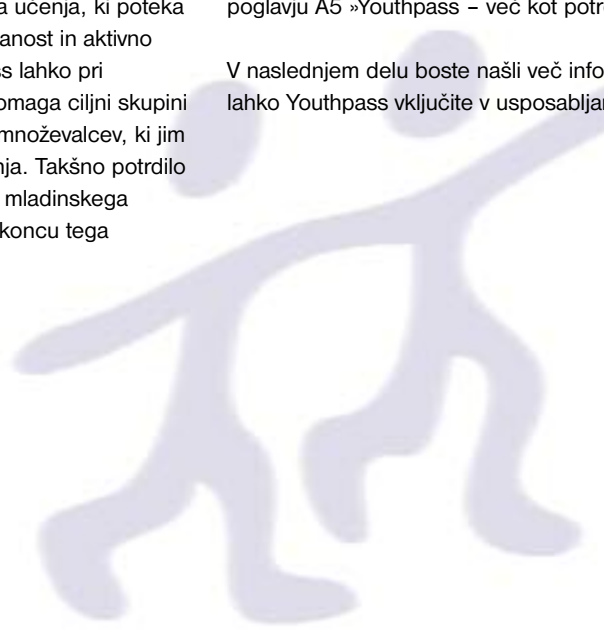
Za organizatorje usposabljanja je Youthpass odlična priložnost, da uporabijo vseevropski sistem za vrednotenje in priznavanje svojega dela.

Potrdilo Youthpass prav tako kaže, da ste vi organizirali aktivnost, katere kakovost je ocenila Nacionalna agencija programa Mladi v akciji v vaši državi, finančno pa jo je podprla Evropska komisija.

Če uporabljate izobraževalna priporočila, ki zadevajo učni proces, cilje in rezultate, opisane v Vodniku po Youthpassu, lahko povečate vpliv izobraževanja in izboljšate kakovost svojega mladinskega dela.

Youthpass poudarja dodano vrednost učenja, ki je bilo pridobljeno pri aktivnosti Mladi v akciji – kot lahko preberete v poglavju A5 »Youthpass – več kot potrdilo o udeležbi«.

V naslednjem delu boste našli več informacij o tem, kako lahko Youthpass vključite v usposabljanje.

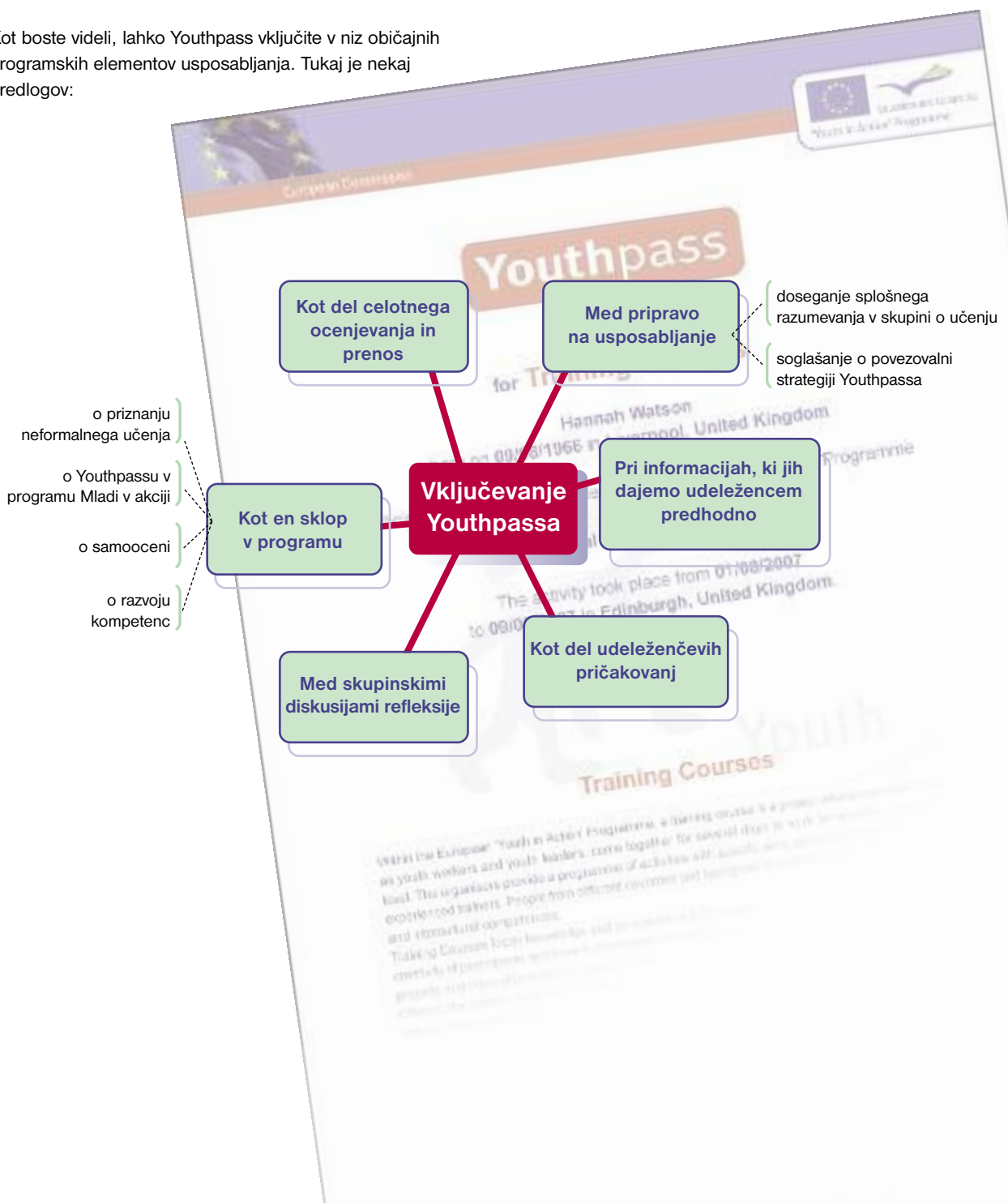
B4. Youthpass v praksi

Youthpass pri usposabljanju

3 Kako se lahko Youthpass uporabi pri usposabljanju?

»Youthpass je več kot le kos papirja in več kot le smetana na torti.« To je namen vseh tistih, ki so sodelovali pri razvoju Youthpassa. Sedaj si bomo ogledali, kako ga postavimo v prakso – od prvega trenutka, ko slišite za Youthpass, do zadnjega trenutka, ko končujete usposabljanje.

Kot boste videli, lahko Youthpass vključite v niz običajnih programskih elementov usposabljanja. Tukaj je nekaj predlogov:

B4. Youthpass v praksi

Youthpass pri usposabljanju

Sedaj vas vabimo, da si preberete naslednje korake, ki vam lahko dajo navdih za to, kako lahko prilagodite ali uporabite Youthpass pri svojem usposabljanju:

1. Ko začnete načrtovati svojo aktivnost, lahko vključite Youthpass in ključne kompetence od začetka, ko načrtujete in zastavljate učne cilje za usposabljanje – s poudarkom tako na udeležencih kot na organizaciji. Izberete lahko, katero ključno kompetenco si želite najbolj predstaviti, učni potencial posameznega udeleženca ali organizacije in kako lahko spodbudite ta proces. Če obravnavate teme, kot so aktivna participacija, aktivno evropsko državljanstvo in vpliv vašega udejstvovanja, medkulturno učenje, vpliv evropskega razvoja na lokalno mladinsko delo ali na vašo organizacijo, posebne teme, kot so ekološki razvoj, družbeni položaj mladih, položaj socialno izključenih ljudi v različnih državah itd., lahko premislite o spodbujanju postopkov refleksije za udeležence in organizacije.

2. Ko načrtujete strukturo usposabljanja, prosimo, da namenite čas za to:

- > *da obvestite vse udeležence, da imajo pravico zahtevati Youthpass, če želijo; pogodbeno obveznost vas kot organizatorja je zagotoviti potrdilo Youthpass, če se ga zahteva,*
- > *da vključite vprašanja o učenju in osebnostnem razvoju v »trenutkih refleksije« pri usposabljanju,*
- > *da razmislite o pridobivanju ključnih kompetenc in uporabite opise, predstavljene kasneje v tem poglavju,*
- > *da načrtujete redna srečanja za refleksijo, da premislite o učnih ciljih in skozi to poglobite proces učenja pri usposabljanju,*
- > *da razmislite o različnih pristopih motiviranja udeležencev pri njihovem učenju in da to povežete z vseživljenjskim učenjem in učenjem v vsej širini življenja – prosimo, uporabite zamisli o tem iz poglavja B1 »Kako podpirati učenje«.*

3. Za samoocenevalne dele programa in dialoški proces, ki ga ustvarite med usposabljanjem, je potreben čas. Veliko udeležencev ni seznanjenih s takšno vrsto dela in mogoče boste morali ponuditi smernice ter metodološko podporo.

4. Motivirajte udeležence, da sodelujejo z drugimi in s tem poglobijo svoje razmišljanje ter da tako pridobijo učno izkušnjo. Motivirajte jih, da uporabijo usposabljanje za pridobivanje povratne informacije in razvijanje razmišljanja o učnih ciljih ter o tem, kako doseči te cilje na različne načine.

5. Na enem izmed zadnjih srečanj je priporočljivo, da povabite udeležence, da razmislijo o svojih učnih ciljih in rezultatih z usposabljanja, ki jih nato opišejo z uporabo okvira »ključnih kompetenc«.

6. Preden izdelate in natisnete potrdila Youthpass, morate seveda navesti vse informacije, povezane z aktivnostjo in udeleženci. Večino korakov lahko pripravite vnaprej – razen individualnega dela o udeleženčevem učenju med usposabljanjem (to boste vedeli komaj na koncu usposabljanja). Pravzaprav lahko, da si prihranite čas, zakoniti zastopnik vaše organizacije potrdila podpiše še pred usposabljanjem.

7. Za udeležence ni potrebno, da si izberejo vsako ključno kompetenco – ampak samo tiste, ki so povezane s pomembnimi učnimi rezultati. Druge se ne bodo prikazale na potrdilu, če ničesar ne vtikate v posamezna polja. Pomnite, da obstaja tudi polje za druge specifične veščine, ki ste se jih naučili med usposabljanjem.

8. Opis učnih rezultatov se lahko pripravi brez spletne povezave. To vam omogoča, da skopirate in prilepite informacije na spletu v orodje za izdelavo Youthpassa. Med usposabljanjem lahko udeleženci delajo na nekaj prenosnih računalnikih (ki so danes tako ali tako prisotni med usposabljanjem). Motivirajte udeležence, da zagotovijo, da bo refleksija resnično utemeljena na procesu dialoga, pri katerem uporabljajo samoocenjevanje in povratno informacijo za opis svojega učenja ter učnih ciljev.

Obstajajo zelo kreativni načini nastavitve tehničnih pripomočkov za pripravo potrdil Youthpass med usposabljanjem, na primer uporaba internetnih kavarn ali če zaprosite organizacije v bližini, da zagotovijo dostop do računalnikov in interneta.

Če si želite izdati Youthpass po usposabljanju, vam bodo udeleženci poslali svoje refleksije o svojih učnih rezultatih, ki jih lahko vključite v potrdila. Pomnite, da je še vedno pomembno zagotoviti vsaj nekaj časa na koncu usposabljanja, da se udeleženci pogovorijo o svojih učnih rezultatih z drugimi udeleženci in/ali člani trenerskega tima.

Vsa pomembna tehnična vprašanja, ki zadevajo spletno mesto, tehnične pogoje in postopke, se nahajajo na www.youthpass.eu.

B4. Youthpass v praksi

Youthpass pri usposabljanju

4 Uporaba jezikov za Youthpass pri usposabljanju

Kot osnovni standard bo Youthpass izdelan v jeziku države, v kateri je bil projekt odobren. To konkretno pomeni, da če projekt prijavite v Nemčiji, imate pogodbo z nemško Nacionalno agencijo in nemško številko pogodbe, potrdila Youthpass pa lahko izdelate v nemškem jeziku. Če si udeleženci tako želijo, lahko uporabite druge jezike EU: ko se bo oblikovalo večjezično spletno mesto, bo mogoče izdelati Youthpass v vseh uradnih jezikih Evropske unije.

Vse več udeležencev prav tako želi opisati svoje učne cilje in rezultate v drugem jeziku – pogosto v angleščini. Zagotoviti boste morali priložnosti, da bodo drug drugega pri tem podpirali.

5 Ključne kompetence pri usposabljanju

Naslednji del zagotavlja pomoč pri razumevanju in uporabi ključnih kompetenc med procesom sporazumevanja med udeleženci pri usposabljanju ali med trenerjem in udeležencem, da opiše učne rezultate. Vabimo vas, da si ogledate druge dele Vodnika po Youthpassu (kot je poglavje B1 »Kako podpirati učenje«), ki dajejo nadaljnje namige in ideje za olajšanje uporabe Youthpassa v programu Mladi v akciji.

Ozadje ključnih kompetenc

Evropska unija je definirala osnovne ključne kompetence za vseživljenjsko učenje v Evropi. Vse vrste izobraževanja se lahko nanašajo na ta isti okvir, tako tudi v programu Mladi v akciji. Kompetenca je opredeljena kot kombinacija znanja, spretnosti in odnosov, ustrežajočih okoliščinam.

Oglejte si poglavje A4 »Vseživljenjsko učenje je v vaših rokah« za natančen opis razvoja okvira.

Ključne kompetence v programu Mladi v akciji

Uporaba ključnih kompetenc kot orodja za opis učnih rezultatov iz izkušenj, pridobljenih v programu Mladi v akciji, je nova. Odločitev iti po tej poti je del celotne strategije za podporo mladim pri njihovem osebnem procesu vseživljenjskega učenja in podpiranju priznavanja mladinskega dela v širši družbi ter njegove pomembnosti pri političnih prednostnih nalogah. Del strategije vseživljenjskega učenja poudarja zaposljivost, toda drugi del – ki je pomemben in bližji temu, kar mi poznamo kot »mladinsko delo« – je življenje mladih v prihodnosti in obvladovanje izzivov, ki nastanejo zaradi sprememb v družbah. Z Youthpassom bosta poudarjena oba vidika.

Splošni evropski okvir »ključnih kompetenc« nam pomaga pri uporabi skladnejšega evropskega jezika, ki govori o učnih izkušnjah v različnih okoljih.

Spodaj boste našli evropsko definicijo ključnih kompetenc in kakšne so lahko videti pri usposabljanju. Upamo, da boste dobili idejo, kako opisati učne rezultate.

B4. Youthpass v praksi

Youthpass pri usposabljanju

Dobro je, da uporabljate terminologijo »ključnih kompetenc«, ko opisujete učne rezultate usposabljanja. Ta ponuja smernice za splošni evropski pristop in skladnejši evropski jezik za poročanje ter predstavitev teh izkušenj, vključno z različnimi okolji. Namen uporabe ključnih kompetenc izboljšati kakovost usposabljanja pri podpiranju dela pomnoževalcev.

Vsaka ključna kompetenca se uporablja na naslednji način:

- 1) del izvirne opredelitve ključne kompetence in
- 2) predlogi, kako vrednotiti kompetence v kontekstu usposabljanja. Za nekatere udeležence je to mogoče sorazmerno nova vaja samoocenjevanja.

Zdi se vam lahko uporabno ponuditi nekaj primerov polovičnih stavkov, ki jih lahko uporabijo, ko opisujejo razvoj svojih kompetenc. Tukaj je nekaj primerov, vzeti iz poglavja B1 »Kako podpirati učenje«.

- > Sedaj se počutim bolj zadovoljnega ...
- > Izvedel sem ...
- > Naučil sem se ...
- > Počutim se samozavestno ...
- > Napredoval sem ...
- > Zmorem ...
- > Sedaj vem, kako ...
- > Razvil sem ...
- > Sedaj jasno vidim ...

Sporazumevanje v maternem jeziku

Opredelitev ključne kompetence

Sporazumevanje v maternem jeziku je sposobnost izražanja in razumevanja pojmov, misli, čustev, dejstev, mnenj v pisni in ustni obliki (poslušanje, govor, branje in pisanje) ter na ustrezen in ustvarjalen način jezikovno medsebojno delovanje v vseh družbenih in kulturnih okoliščinah – izobraževanje in usposabljanje, delo, dom in prosti čas.

Predlog za uporabo pri usposabljanju

Večina udeležencev na usposabljanjih v okviru programa Mladi v akciji za izražanje uporablja jezik, ki ni njihov materni jezik, poleg tega drugi udeleženci govorijo spet druge jezike. Seveda se bo našel kak udeleženec, ki bo lahko uporabljal svoj materni jezik pri usposabljanju. Zanj je izziv drugačen, čeprav še vedno velik. Ali bodo drugi razumeli moje sporočilo? Kako naj se naučim govoriti počasneje in razločneje? Ali me lahko razumejo ljudje, ki nimajo izkušenj pri mladinskem delu? Ali lahko razumem druge dialekte?

Vprašanja, ki vam lahko pomagajo pri refleksiji, so:

- > *Kdaj in kako dobro sem uporabljal materni jezik?*
- > *Katere težave sem doživel pri sporazumevanju? Kako sem premagal te težave?*
- > *Katere možnosti sem imel za uporabo svojega maternega jezika? Kako dobro so me drugi razumeli?*
- > *Kako sem prilagodil svoj jezik na raven ljudi, s katerimi sem govoril? Ali sem ravnal tako, da so se drugi ljudje počutili prijetno, čeprav niso odlično govorili – zanje – tujega jezika?*

B4. Youthpass v praksi

Youthpass pri usposabljanju

Sporazumevanje v tujih jezikih

Opredelitev ključne kompetence

Za sporazumevanje v tujih jezikih na splošno veljajo iste glavne razsežnosti kompetence sporazumevanja kot pri sporazumevanju v maternem jeziku: temelji na sposobnostih razumevanja, izražanja in razlage pojmov, misli, čustev, dejstev ter mnenj v pisni in ustni obliki (poslušanje, govor, branje in pisanje) v ustrezni vrsti družbenih in kulturnih okoliščin – izobraževanje in usposabljanje, delo, dom ter prosti čas – v skladu z željami ali potrebami posameznika. Sporazumevanje v tujih jezikih zahteva tudi sposobnosti, kot sta posredovanje in medkulturno razumevanje.

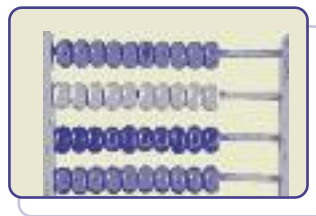
Posameznikova stopnja usposobljenosti je odvisna od štirih razsežnosti (poslušanje, govorjenje, branje in pisanje) in od posameznega jezika ter posameznikovega družbenega in kulturnega ozadja, okolja, potreb in/ali interesov.

Predlog za uporabo pri usposabljanju

Danes večina udeležencev v programu Mladi v akciji za sporazumevanje uporablja jezik, ki ni njihov materni jezik, poleg tega večina drugih udeležencev uporablja še kak drug jezik.

Vprašanja, ki vam bodo pomagala pri refleksiji, so:

- > *Kdaj in kako dobro sem uporabljal drugi jezik?*
- > *Kakšne težave sem doživel pri sporazumevanju? Kako sem premagal te težave?*
- > *Kako kreativen sem bil pri razlagi stvari, če nisem našel pravih besed?*
- > *Ali sem poskusil pisati na tablo itd. – ali sem bil preveč v zadregi, da bi pisal?*
- > *Kakšni so moji načrti za prihodnost glede učenja drugega jezika?*

Matematična kompetenca ter osnovne kompetence v znanosti in tehnologiji

Opredelitev ključne kompetence

A: Matematična kompetenca je sposobnost usvojitve in uporabe matematičnega načina razmišljanja za reševanje veliko težav v vsakdanjem življenju. Pri osvojitvi temeljnih tehnik računanja so poudarjeni postopek, dejavnost in znanje. Matematična kompetenca vključuje – v različnem obsegu – sposobnost in pripravljenost za uporabo matematičnih načinov razmišljanja (logično in prostorsko razmišljanje) in predstavljanja (formule, modeli, konstrukcije, grafi in razpredelnice).

B: Kompetenca v znanosti se nanaša na sposobnost in pripravljenost uporabe znanja in metodologije za razlago naravnega sveta, zato da se razrešijo vprašanja in se sklepa na podlagi dokazov. Kompetenca v tehnologiji pomeni uporabo omenjenega znanja in metodologije kot odziv na znane človeške želje ali potrebe. Kompetenca v znanosti in tehnologiji vključuje razumevanje sprememb, nastalih zaradi človeške dejavnosti, in odgovornost posameznega državljana.

B4. Youthpass v praksi

Youthpass pri usposabljanju

Predlogi za uporabo pri usposabljanju

Razen kompetence načrtovanja proračuna je najprej izziv premisliti, kako lahko naslovimo te kompetence pri usposabljanju programa Mladi v akciji. Toda ko enkrat začnete razmišljati o tem, je veliko dela. Eno izmed ključnih vprašanj pri trenutnem mladinskem delu je, kako povezati prakso mladinskega dela z naraščajočim področjem mladinskega raziskovanja. To je še posebej pomembno zaradi spodbujanja tistih, ki so vključeni v mladinsko delo, da postanejo strokovni delavci.

Vprašanja, ki vam lahko pomagajo pri refleksiji, so:

- > *Kdaj sem uporabljal matematično kompetenco pri usposabljanju?*
- > *Katere veščine za predstavitev sem tukaj razvil?*
- > *Kako sem uporabil matematične veščine pri delitvi skupin, načrtovanju proračunov, štetju vegetarijancev, cenah aktivnosti itd.?*
- > *Kako sem vključil rezultate mladinskega raziskovanja v svojo diskusijo z drugimi na usposabljanju?*
- > *Kako nameravam prispevati k mladinskemu raziskovanju ali uporabiti rezultate mladinskega raziskovanja pri svojem mladinskem delu?*
- > *Kako sem si razlagal logične ugotovitve, ki temeljijo na praktičnih utemeljitvah/izkušnjah (deduktivni pristop), kako sem preveril »teorijo« (teoretični pristop) v praksi (induktivni pristop)?*
- > *Kako sem se (naučil) uporabljati tehnologijo, ki je bila na voljo za mladinsko delo – npr. zbirke metodoloških orodij (toolbox), polaroid, digitalne kamere za poročanje, projektorje, nove table, metode mladinskega dela, ki vsebujejo »predmete« (igra s kartami, simulacije, poročanje ...)?*

Digitalna pismenost

Opredelitev ključne kompetence

Digitalna pismenost vključuje varno in kritično uporabo informacijske tehnologije pri delu, v prostem času in pri sporazumevanju. Podpirajo jo osnovna znanja v informacijsko-komunikacijski tehnologiji: uporaba računalnikov za iskanje, ocenjevanje, shranjevanje, pridobivanje, predstavitev in izmenjavo informacij ter za sporazumevanje in sodelovanje v skupnih omrežjih po internetu.

Predlogi za uporabo pri usposabljanju

Z množično razširitvijo uporabe računalnikov in interneta narašča potreba po razvoju kritične uporabe informacijskih in komunikacijskih tehnologij pri mladinskem delu.

Vprašanja, ki vam pomagajo pri refleksiji, so:

- > *Katere vire informacij sem uporabljal, da sem se pripravil na usposabljanje?*
- > *Koliko sem se z drugimi udeleženci sporazumeval preko interneta pred usposabljanjem? (Ali nameravam uporabljati internet za te namene po usposabljanju?)*
- > *Kaj sem se naučil o uporabi računalnikov v drugih državah?*
- > *Kako bom delal z mladimi, da bom razvil kritičen pristop do znanja, ki je na voljo na internetu (na primer)?*
- > *Kako sem se naučil uporabljati spletne vire za svoje mladinsko delo (metodološka orodja (toolbox), koledar usposabljanja, sezname elektronske pošte, iskanje partnerjev itd.)?*

B4. Youthpass v praksi

Youthpass pri usposabljanju

Učenje učenja

Opredelitev ključne kompetence

»Učenje učenja« je sposobnost učiti se in vztrajati pri učenju, organizirati lastno učenje, vključno z učinkovitim upravljanjem časa in informacij, individualno in v skupinah. Ta kompetenca vključuje zavest o lastnem učnem procesu in potrebah, prepoznavanje priložnosti, ki so na voljo, in sposobnost premagovanja ovir za uspešno učenje. Pomeni pridobivanje, obdelavo in sprejemanje novega znanja in spretnosti ter iskanje in uporabo nasvetov. Z učenjem učenja učenci nadgrajujejo svoje prednostne izkušnje z učenjem in življenjske izkušnje v različnih okoliščinah: doma, v službi, pri izobraževanju in usposabljanju. Motivacija in zaupanje vase sta za kompetenco posameznika odločilna.

Predlogi za uporabo pri usposabljanju

Odločilna za razumevanje te kompetence je odgovornost učenca v procesu.

Vprašanja, ki vam pomagajo pri refleksiji, so:

- > *Kakšni so bili moji učni cilji pri usposabljanju?*
- > *Ali sem jih dosegel?*
- > *Kako sem se učil?*
- > *Katere aktivnosti pri usposabljanju so me najbolj motivirale pri mojem učenju?*
- > *Kje se je izboljšalo moje teoretično znanje?*
- > *Katere metode sem uporabljal, da sem ocenil to, kar sem se naučil?*
- > *Zakaj je to pomembno za moje delo in mojo organizacijo?*
- > *Kako bom uporabil to, kar sem se naučil?*

Socialne in državljanske kompetence

Opredelitev ključne kompetence

Te kompetence vključujejo osebne, medosebne in medkulturne kompetence ter zajemajo vse oblike vedenja, ki usposablja posameznike za učinkovito in konstruktivno sodelovanje v socialnem in poklicnem življenju ter zlasti v vse bolj raznovrstnih družbah ter za reševanje morebitnih sporov. Za uspešno medosebno in socialno udeležbo je bistveno razumeti kodekse ravnanja ter splošno sprejete načine v različnih družbah in okoljih. Državljska kompetenca posameznike usposablja za polno udeležbo v državljskem življenju na podlagi socialnih in političnih konceptov in struktur ter zaveze za dejavno in demokratično udeležbo.

Predlog za uporabo pri usposabljanju

Veliko je bilo storjenega za razvoj takšnih kompetenc v programu MLADINA v preteklosti. Postavljeni so bili ključni temelji za mlade, da so sposobni delovati v današnjih vse bolj raznolikih družbah.

Vprašanja, ki vam lahko pomagajo pri refleksiji o socialni in medkulturni kompetenci, so:

- > *Kakšen je bil moj medkulturni učni proces med usposabljanjem?*
- > *Ali sem prevzel pobudo, pristopil k drugim, jih podpiral, sem bil sposoben za neformalne pogovore in socialne stike?*
- > *Kdaj sem bil najuspešnejši pri sporazumevanju z drugimi?*
- > *Katere socialne kompetence sem razvil med tem dogodkom?*
- > *Katero vlogo sem igral (če sploh) pri pomoči razreševanja ali upravljanja konfliktov v skupini?*
- > *Kako sem izboljšal svoje sposobnosti za delo v skupini?*

B4. Youthpass v praksi

Youthpass pri usposabljanju

V programu Mladi v akciji se zelo poudarja koncept evropskega državljanstva in kako lahko ta pomaga mladim, da razumejo družbo, so v njej aktivni ter razvijejo državljanske kompetence.

Vprašanja, ki vam lahko pomagajo pri refleksiji, so:

- > *V kolikšni meri sem bil aktivno vključen pri usposabljanju?*
- > *Ali sem izvedel, kako vplivati na razvoj pri usposabljanju? Ali sem uporabil to znanje?*
- > *Kdaj sem sodeloval pri odločanju pri tej aktivnosti?*
- > *Kako sem upošteval različna mnenja (pri delovnih skupinah, zasedanjih itd.)?*
- > *Kako se je izboljšalo moje znanje o nacionalnih in/ali evropskih strukturah?*

Samoiniciativnost in podjetnost

Opredelitev ključne kompetence

Samoiniciativnost in podjetnost pomenita sposobnost posameznika za uresničevanje lastnih zamisli. Vključuje ustvarjalnost, inovativnost in prevzemanje tveganja ter sposobnost načrtovanja in vodenja projektov. Ta sposobnost pomaga posameznikom ne le v njihovem vsakdanjem življenju in družbi, ampak tudi na delovnem mestu pri razumevanju ozadja njihovega dela in izkoriščanju priložnosti, prav tako je

tudi podlaga za bolj posebne spretnosti in znanje, ki ga ustvarjajo socialne ali gospodarske dejavnosti ali k temu prispevajo. To bi moralo vključevati zavest o etičnih vrednotah in spodbujati dobro upravljanje.

Predlogi za uporabo pri usposabljanju

To je ena izmed ključnih kompetenc, ki se je v procesu posvetovanja kar precej spremenila, saj je na začetku zadevala samo podjetnost. Z dodatkom »samoiniciativnost« kompetenca bolj ustreza kontekstu mladinskega dela. Prav tako je mogoče videti ustvarjanje novih projektov in pobud, ki vključujejo mlade, kot obliko družbene podjetnosti.

Vprašanja, ki lahko pomagajo pri refleksiji, so:

- > *Ali sem prevzel kakršno koli nalogo med usposabljanjem, ali sem predlagal stvari, ki sem jih lahko delil s skupino?*
- > *Kako se je moje razumevanje prakse in načinov delovanja vodenja projektov izboljšalo med usposabljanjem?*
- > *Kdaj sem tvegala? Kaj sem se naučil med procesom?*
- > *Katere priložnosti sem izkoristil, da sem izrazil svojo kreativnost ter uporabil novo znanje in veščine, pridobljene med usposabljanjem?*
- > *Kako bom uporabljal koncepte inovacije in kriznega vodenja pri svojih naslednjih mladinskih projektih?*
- > *Ali sem videl in izkoristil priložnosti za sodelovanje ali mreženje med usposabljanjem? Ali sem si ustvaril stike, ki bodo mogoče koristni za moje mladinsko delo kdaj kasneje (splošni projekti itd.)?*

B4. Youthpass v praksi

Youthpass pri usposabljanju

Kulturna zavest in izražanje

Opredelitev ključne kompetence

Spoštovanje pomena kreativnega izražanja zamisli, izkušenj in čustev v različnih medijih, vključno z glasbo, upodabljaljocimi umetnostmi, literaturo in vizualnimi umetnostmi.

Predlogi za uporabo pri usposabljanju

Vse oblike kreativnosti in medijev lahko najdejo svoj prostor pri mladinskem delu, pri čemer prav zaradi teh sodeluje veliko mladih. Povečanje kulturnega zavedanja pomaga pripravljati temelje za učinkovito medkulturno učenje.

Vprašanja, ki lahko pomagajo pri refleksiji, so:

- > *Kako pripravljen sem bil sodelovati v novih oblikah kulturne izkušnje?*
- > *Kdaj sem lahko uporabljal različne medije in oblike izražanja (npr. verbalne, risanje, telo ...), da bi se izrazil med usposabljanjem?*
- > *Katere veščine sem izboljšal?*
- > *Kako nameravam vključiti mlade v takšno kulturno izražanje v prihodnje?*

Evropski portfolio za mladinske delavce in mladinske voditelje

Ukvarjanje z Youthpassom pri usposabljanju ponuja veliko priložnost za mladinske delavce in mladinske voditelje, da razvijejo svoje veščine pri samorefleksiji in samooceni. Mogoče je tudi, da si želijo udeleženci te veščine dolgoročno povezati. Torej se vam lahko glede na ciljno skupino vašega usposabljanja zdi koristno, da pri samoocenjevanju prav tako opozorite na funkcionalno analizo in okvir kompetenc, ki so v Evropskem portfolio za mladinske delavce in mladinske voditelje, ki ga je izdal Svet Evrope. V vsakem primeru lahko mladinski delavci in mladinski voditelji uporabljajo potrdila Youthpass pri sestavljanju svojih portfoliov.

Portfolio lahko enostavno prenesete z:
www.coe.int/youthportfolio.

Europass

Youthpass pri usposabljanju ponuja priložnost za mladinske delavce in mladinske voditelje, da razvijejo samorefleksijo, osebnostno in strokovno znanje. Mogoče je, da bodo udeleženci želeli to uporabiti za svojo nadaljnjo strokovno pot. Zdelo se jim bo pomembno, da bodo uporabljali Europass življenjepis ali Europass jezikovno izkaznico za svoje nadaljnje korake v življenju.

Tukaj bodo našli spletno stran za Europass, vključno z dodatnimi viri: <http://europass.cedefop.europa.eu/>.

B5

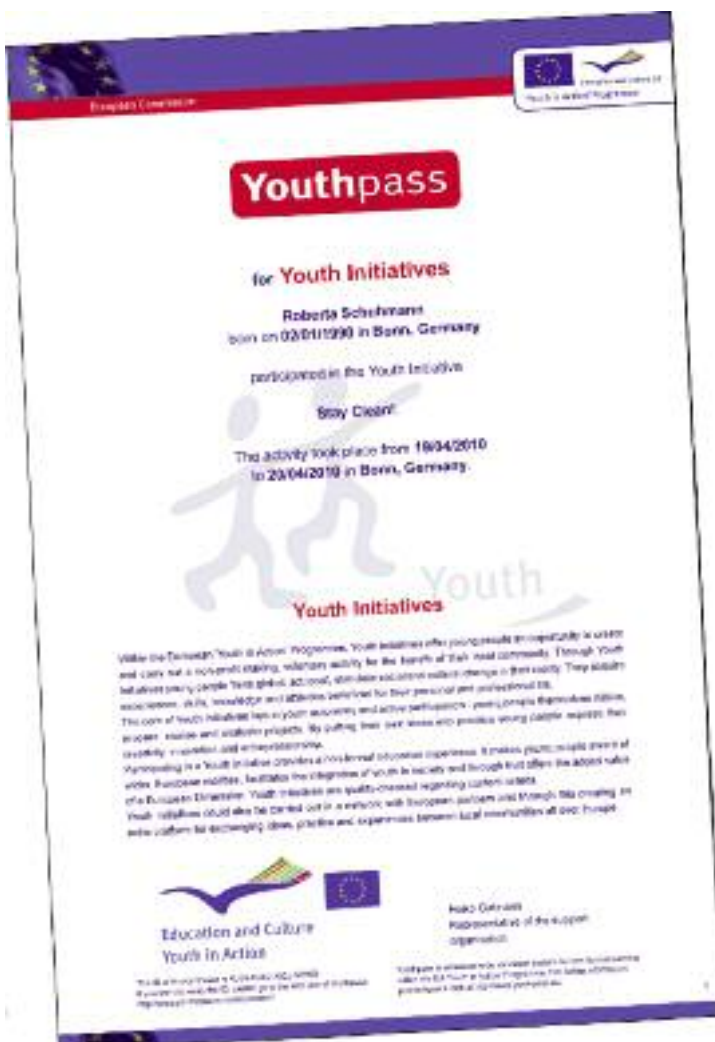
Youthpass v praksi

Youthpass pri mladinskih pobudah

1 Kaj je Youthpass pri mladinskih pobudah?

Enostaven odgovor je, da je Youthpass pri mladinskih pobudah potrdilo, ki dokazuje, da je mlada oseba sodelovala pri mladinski pobudi, in opisuje dotični projekt mladinske pobude. Prav tako je to potrdilo, ki na podlagi okvirja ključnih kompetenc za vseživljenjsko učenje opisuje, kaj so se mladi med svojim projektom naučili. Odgovor iz širšega političnega vidika pa je, da Youthpass nudi priznanje neformalnega učenja preko programa Mladi v akciji.

Youthpass je videti takole:

1.1 Youthpass kot potrdilo o udeležbi

Youthpass potrjuje udeležbo mlade osebe v določenem projektu mladinske pobude. Prva polovica prve strani vključuje ime udeleženca, datum rojstva in po želji tudi mesto in državo rojstva. Navaja tudi naslednje osnovne podatke o projektu mladinske pobude: naslov in trajanje projekta ter kraj in državo, kjer se je izvajal.

1.2 Splošni opis mladinskih pobud

Naslednji del dokumenta prinaša splošen opis, kaj so mladinske pobude. Opis služi v pomoč ljudem izven področja mladinskega dela, ki ne poznajo mladinskih pobud, za boljše razumevanje okvira projekta. (Opis je že podan in se pri izdelavi potrdila prikaže samodejno.)

B5. Youthpass v praksi

Youthpass pri mladinskih pobudah

Za prvo stran potrdila obstaja več možnosti, kdo jo lahko podpiše:

1. predstavnik podporne organizacije (če je vključena)
2. inštruktor (če je vključen)
3. član skupine, ki izvaja mladinsko pobudo, po možnosti podpisnik pogodbe
4. predstavnik lokalnih oblasti
5. predstavnik nacionalne agencije, ki je odobrila projekt

V četrtem koraku – Preverite vaše potrdilo – lahko dodate prilagojen opis vloge podpisnika prve strani, kar omogoča skupinam, ki izvajajo mladinske pobude, da izberejo možnost, ki najbolj ustreza njihovim potrebam.

Struktura prve strani Youthpassa zagotavlja, da so pomembni podatki o mladinski pobudi predstavljeni strnjeno, kar lahko pride prav na primer pri prijavih za službo.

Vsa potrdila Youthpass so zaradi varnosti shranjena v osebem računu na strani Youthpassa, kar omogoča izdelavo nadomestnega Youthpassa, če ga kdo izgubi. Vsak Youthpass ima na spodnjem delu prve strani identifikacijsko številko, s katero je mogoče preveriti verodostojnost potrdila.

1.3 Opis projekta

Druga stran potrdila Youthpass pri mladinskih pobudah vsebuje natančen opis projekta. Izpolniti je potrebno naslednja polja: namen in cilji projekta, partnerji (pri transnacionalnih mladinskih pobudah), glavne aktivnosti in glavni dosežki projekta. Dodatno se lahko po želji izpolni še naslednja polja: podatki o podporni organizaciji (če sodeluje) in podatki o sofinanciranju (kjer je pomembno).

Ta stran naj bi bralcu potrdila (npr. potencialnemu delodajalcu) dala jasno predstavo o projektu.

B5. Youthpass v praksi

Youthpass pri mladinskih pobudah

- > V okencu »**nameni in cilji**« lahko člani skupine mladinske pobude povzamejo glavne ideje, na podlagi katerih je nastal projekt, motivacijo za njegov zagon in na kaj so ciljali s projektom.
- > Podatki o **partnerski/-ih skupini/-ah** so posebno pomembni pri transnacionalnih mladinskih pobudah, da naštejete, s kom ste sodelovali in od kod so bile druge skupine. S tem lahko bolj poudarite mednarodno razsežnost projekta.
- > V polju »**glavne aktivnosti**« kratko in jedrnatno za ljudi izven mladinskega področja opišete, kaj je skupina pravzaprav počela med projektom. Opišete lahko, kaj ste delali za doseganje ciljev projekta, metode dela in elemente programa (npr. dogodki, ki ste jih organizirali v okviru mladinske pobude). Skratka vse, kar člani skupine želijo, da bi drugi vedeli o projektu.
- > Ob tem je mogoče povzeti tudi **dosežke projekta**. Tu lahko opišete, v kakšni meri so bili doseženi nameni in cilji ter kakšne spremembe in napredek pričakujete po koncu projekta.
- > Pri mladinskih pobudah, ki jih izvaja ali podpira kakšna organizacija (npr. mladinski center), lahko na tej strani navedete tudi **podatke o tej organizaciji** in jo na kratko opišete. To lahko zunanjim opazovalcem pomaga razumeti celotni okvir izvajanja projekta. Če pa je organizacija ob tem še dobro poznana v lokalnem ali nacionalnem kontekstu, lahko to da projektu dodatno kredibilnost. Pri tem je dobro opisati, kaj je obsegala podpora organizacije (npr. znanje, človeški viri, prostori ali gradivo).
- > Nenazadnje, na tej strani lahko navedete tudi tiste **inštitucije in programe**, ki so poleg programa Mladi v akciji prav tako **finančno podprli** izvedbo projekta.

Drugo stran potrdila Youthpass pri mladinskih pobudah podpiše »vodja projekta«. To je lahko oseba, ki je podpisala pogodbo z nacionalno agencijo za program Mladi v akciji ali je prevzela vlogo vodje projekta.

Vsi zgoraj omenjeni podatki so omejeni na dve strani, zato je v vsakem posameznem delu spletnega obrazca za izdelavo potrdila na voljo omejeno število znakov. Ugotovili smo, da so ljudje izven področja mladinskega dela bolj pripravljeni sprejeti potrdilo, ki ni daljše od dveh strani. Nekateri pa glede na kontekst, v katerem želijo uporabiti potrdilo, raje uporabljajo prvi dve strani ločeno od dela, ki opisuje osebne učne rezultate.

1.4 Opis posameznikovih aktivnosti in učnih rezultatov udeleženca

Prvima dvema stranema, ki prinašata natančne podatke o projektu, sledi poljubno število strani, na katerih je opisana **vloga udeleženca** pri projektu in njegovi osebni učni rezultati. Vsa polja za besedilo na tretji strani in vseh nadaljnjih so neobvezna.

Prvo polje za besedilo daje prostor za opis **nalog in odgovornosti** udeleženca pri projektu. Pri tem vas lahko vodijo vprašanja: Je bil član skupine zadolžen za kakšen poseben vidik projekta? Katera so glavna vprašanja, s katerimi se je ukvarjal? Skratka, kakšen je prispevek udeleženca kot posameznika k projektu? Nenazadnje pa na tem mestu člani skupine lahko naštejajo vse aktivnosti, ki se jim zdijo še posebno pomembne za njihov osebni ali strokovni razvoj.

Naslednje polje je namenjeno naštevanju **usposabljanj** oz. delavnic, katerih se je član skupine udeležil v okviru mladinske pobude. Sem štejejo tako aktivnosti, ki jih je organizirala sama skupina za mladinsko pobudo ali podpora organizacija kot tudi zunanje usposabljanje, na katerem je bil udeleženec, da bi razvil določene za projekt pomembne spretnosti. To so lahko na primer tečajji za mladinske pobude, ki jih nudi nacionalna agencija programa Mladi v akciji, podporni center SALTO za participacijo in druge institucije ali nevladne organizacije.

Prvi odstavek **podpoglavja o ključnih kompetencah** razloži, da so opisi, ki sledijo, osnovani na samooceni mlade osebe ob podpori pogovornega partnerja (kjer ta sodeluje). To pojasnilo je pomembno, da se izognemo nesporazumom, da je Youthpass poročilo o spretnostih, preverjenih in potrjenih s strani zunanje osebe (kot je npr. učitelj). Za razliko od formalnega procesa ocenjevanja je vloga pogovornega partnerja le podpora udeležencem pri refleksiji o njihovih kompetencah preko skupnega dialoga. Navedba sodelovanja pogovornega partnerja je neobvezna. Pogovorni partner je lahko drug član skupine, inštruktor, član podporne organizacije ali katera koli druga oseba, ki dovolj dobro pozna projekt in udeleženca.

B5. Youthpass v praksi

Youthpass pri mladinskih pobudah

V naslednjem delu lahko udeleženci povzamejo svoje učne rezultate pri vsaki od osmih ključnih kompetenc za vseživljenjsko učenje. Več informacij o ključnih kompetencah najdete:

- > v poglavju A4 »Vseživljenjsko učenje je v vaših rokah« in
- > podrobneje v povezavi z mladinskimi pobudami v nadaljevanju tega poglavja.

Poleg danih osmih ključnih kompetenc je udeležencem na voljo tudi prostor za morebitne dodatne specifične kompetence, ki so jih pridobili med projektom mladinske pobude. Število strani tega dela ni omejeno. Tu pa lahko za prikaz vidite eno stran.

Udeleženci lahko napišejo, kolikor želijo, a priporočeno se je pri opisovanju učnih rezultatov omejiti, da potrdilo ostane uporabniku prijazno. Naj opozorimo, da ni nujno izpolnjevati vseh osmih ključnih kompetenc. Ključne kompetence, pri kateri ne napišete opisa v dano polje, na potrdilu ne bo.

Kot zadnji element potrdila Youthpass je na voljo prostor za dodatne reference. Tu lahko udeleženci navedejo imena in kontaktne podatke ljudi, ki lahko nudijo dodatne informacije o sodelovanju člana skupine pri projektu. Referenčna oseba je lahko učni partner, drugi član skupine, inštruktor, mladinski delavec ali član podporne organizacije oz. kdor koli drug, ki je spremljal razvoj udeleženca.

1.5 Kratek povzetek

Pri izpolnjevanju spletnega obrazca za izdelavo potrdil Youthpass za mladinske pobude so **obvezna naslednja polja**:

Na prvi strani: ime udeleženca in osnovni podatki o projektu mladinske pobude, naslov projekta, trajanje projekta, kraj in država, kjer se je projekt izvajal in podpis osebe, ki potrjuje izvedbo projekta.

Na drugi strani: nameni in cilji projekta, partnerji (pri transnacionalnih mladinskih pobudah), glavne aktivnosti v okviru mladinske pobude, dosežki projekta in podpis odgovorne osebe za projekt.

Vsa polja na naslednjih straneh, ki se nanašajo na vlogo udeleženca in učne rezultate (ključne kompetence), so **neobvezna** – če ni vnosa za določeno polje, se to na potrdilu ne prikaže.

B5. Youthpass v praksi

Youthpass pri mladinskih pobudah

Potrdila Youthpass lahko enostavno izdelate na Youthpassovi spletni strani. Ko je vaša mladinska pobuda odobrena, stvari potekajo takole:

- > V pogodbi za vaš sprejeti projekt najdete številko projekta, ki jo potrebujete za izdelavo potrdila Youthpass na spletu. S pogodbo dobite tudi povezavo na spletno stran Youthpassa www.youthpass.eu.
- > Poleg tega ste vabljeni k obisku podstrani za mladinske pobude (začnite na <http://www.youthpass.eu/sl/youthpass/for/youthinitiative>), kjer lahko najdete veliko uporabnih idej in načinov, kako vključiti Youthpass v vaš projekt mladinske pobude. Tam se lahko tudi naročite na e-obveščanje o Youthpassu, da boste namige prejeli po e-pošti.
- > Podpisnik pogodbe je dolžen vse člane skupine mladinske pobude obvestiti, da je vsak od njih upravičen do potrdila Youthpass.
- > Svetujemo vam, da proces Youthpassa – torej refleksijo o učnih ciljih in rezultatih – vključujete že od začetnih priprav pa do izvedbe in nadaljevalnih aktivnosti projekta mladinske pobude.
- > Da lahko začnete uporabljati spletno orodje za izdelavo potrdil, se morate registrirati na spletni strani Youthpassa.
- > Dodatna navodila vas bodo vodila skozi celoten postopek.
- > Potrdila Youthpass lahko enostavno izdelate tako, da v različne okvirčke spletnega obrazca vnesete podatke o projektu in udeležencih. Ko vnesete vse potrebne informacije, lahko izdelate potrdila v formatu PDF in jih natisnete.

Dodatne tehnične podrobnosti najdete na spletni strani www.youthpass.eu.

2 Zakaj Youthpass pri mladinskih pobudah

Sedaj si predstavljate, kaj je Youthpass pri mladinskih pobudah in kakšno je videti potrdilo. Toda kakšne so koristi in potencial uporabe Youthpassa pri mladinskih pobudah? Zakaj je Youthpass pomemben za udeležence?

Za udeležence je Youthpass uradno potrdilo aktivnega sodelovanja pri projektu mladinske pobude. Lahko ga uporabijo pri prijavljanju za npr. delovno mesto ali izobraževanje. Youthpass pa pomeni tudi – in to je še pomembnejše – priznanje njihove aktivne vloge v projektu, ki so ga mladi sami razvili in izvedli. Youthpass poudarja njihovo sposobnost učenja iz teh izkušenj ter osebno in poklicno rast. Transnacionalne mladinske pobude ob tem vključujejo tudi medkulturno razsežnost in izkušnjo z mobilnostjo, kar tudi prinaša ogromen potencial za učenje.

Čeprav učna izkušnja morda ni bil začetni povod za skupino, ki izvaja mladinsko pobudo, da je zagnala projekt, člani skupine pridobijo številne nove kompetence: z načrtovanjem in izvajanjem svojih aktivnosti povečajo svojo podjetnost, pridobijo veščine vodenja projektov in uporabljajo svoje socialne kompetence pri komunikaciji in sodelovanju z mnogimi različnimi ljudmi in institucijami ter – predvsem pri transnacionalnih mladinskih pobudah – povečajo svoj občutek za primerno medkulturno komunikacijo. To je le nekaj osnovnih primerov, katerim bi lahko dodali še bolj specifične kompetence glede na temo projekta – npr. kulturna zavest in izražanje kot glavni učni potencial gledališkega projekta ali digitalna pismenost, pridobljena v okviru video projekta. Skratka, v projektih mladinskih pobud so ključni do osebne rasti, ki je vredna razmisleka!

Youthpass nudi priložnost za dokumentiranje učenja, ki se odvija pri mladinski pobudi, poleg tega pa prikazuje predanost in aktivno udeležbo v lokalnem ali evropskem kontekstu. Predvsem za tiste mlade, ki niso uspeli dokončati formalnega izobraževanja, lahko Youthpass pomeni veliko razliko pri prijavljanju za naslednje korake v njihovem življenju. Vsekakor pa lahko Youthpass brez težav služi kot del predstavitve dosežkov mlade osebe.

B5. Youthpass v praksi

Youthpass pri mladinskih pobudah

Udeleženci mladinske pobude se sami odločijo, ali bodo drugim pokazali vse strani svojega Youthpassa. Včasih je bolj učinkovito, če uporabite le prvi dve strani, da pokažete, da ste za določeno obdobje svojega življenja aktivno sodelovali v mladinski pobudi. V drugih primerih pa je enako primerno, da predstavite tudi učne rezultate v okviru ključnih kompetenc (tretja in nadaljnje strani).

Za podporne organizacije in inštruktorje v mladinskih pobudah je Youthpass odlična priložnost za uporabo vseevropskega sistema potrjevanja in priznavanja njihovega dela.

Potrdilo Youthpass tudi kaže, da ste organizirali ali podpirali aktivnost, katere kakovost je preverila nacionalna agencija programa Mladi v akciji za vašo državo.

Če sledite izobraževalnim priporočilom glede učnega procesa, ciljev in rezultatov, kot jih opisuje ta Vodnik po Youthpassu, lahko povečate izobraževalni učinek in kakovost svojega mladinskega dela. Youthpass poudarja dodano vrednost v obliki učenja, ki se odvija pri aktivnosti v programu Mladi v akciji – o čemer lahko več preberete v poglavju A5 »Youthpass – več kot le potrdilo o udeležbi«.

V naslednjem delu najdete več informacij o tem, kako lahko Youthpass vključite v projekt mladinske pobude.

3 Kako se lahko Youthpass uporablja pri mladinskih pobudah

»Youthpass je več kot le kos papirja in več kot le smetana na torti.« To je namen tistih, ki so sodelovali pri razvoju Youthpassa. Sedaj si bomo ogledali, kako lahko to uporabimo v praksi – od prvega trenutka, ko slišite za Youthpass, do zadnjega trenutka, ko končate projekt mladinske pobude.

Predlagamo vam, da si ogledate naslednje korake, ki vam lahko dajo nekaj idej, kako prilagoditi oz. uporabiti proces Youthpassa v svojem projektu mladinske pobude. Nadaljnjo podporo, ideje in metode najdete na spletni strani Youthpassa za mladinske pobude, do katere dostopate tako, da izberete »Nacionalne« ali »Transnacionalne mladinske pobude« v spustnem seznamu na dnu Youthpassove začetne strani www.youthpass.eu.

Spodnji namigi so namenjeni podpornemu osebju, pa tudi samim udeležencem mladinskih pobud.

1. korak: Izkusite in se učite!

O Youthpassu in okvirju ključnih kompetenc lahko razpravljate že med pripravami na projekt. Skupaj z vašo skupino ste vabljeni, da načrtujete svoj učni proces in si tako posamezno kot skupinsko postavite učne namene in cilje. Preprosto povedano: kaj se lahko naučite iz projekta? Če je mogoče, ob pomoči inštruktorja ali druge podporne osebe. Takšna razprava na srečanju skupine ob začetku faze načrtovanja je lahko zelo koristen motivacijski moment. Seveda lahko to povežete s pogovorom o pričakovanjih za projekt, skupino in posameznike v skupini.

Poskusite ugotoviti, kateri elementi projekta lahko pomagajo pri doseganju teh učnih namenov in ciljev na ravni posameznika in skupine. Poskusite ugotoviti:

- > kako lahko dosežete svoje cilje,
- > kako lahko znotraj procesa podpirate drug drugega,
- > kako boste učenje umestili v program projekta in
- > kakšni bodo znaki in rezultati, ki bodo pokazali, da ste dosegli namene in cilje, ter kako lahko veste, da ste na pravi poti.

B5. Youthpass v praksi

Youthpass pri mladinskih pobudah

2. korak: Razmislite!

Delo in učenje v skupini krepi tudi posameznikov proces razvoja. Med sabo lahko delite učne načrte, ki ste si jih zastavili na začetku, in se motivirate, delite izzive in ovire. Svetujemo vam, da si poiščete pogovornega partnerja, ki vas bo spremljal skozi celotni proces. Lahko bo vzpodbujal vaše učenje s povratnimi informacijami in podporo ter pomagal prepoznati in poimenovati učne rezultate. To je lahko inštruktor, podporna oseba, soudeleženec projekta ali nekdo, ki ni povezan s projektom. Kako boste organizirali svojo strukturo za refleksijo in podporo – kdaj, kako, kje itd. – odločate sami.

Na srečanjih za refleksijo in evalvacijo lahko razpravljate ne le o stanju projekta mladinske pobude, ampak tudi o svojem napredku na ravni posameznih članov in skupine. Celotni proces lahko koordinira ena oseba, ki jo določi skupina – neke vrste varuh učnega načrta. O svojih namenih in ciljih lahko redno razpravljate in jih prilagajate; lahko razpravljate, katere kompetence želite razviti in kako bi lahko naredili delo skupine bolj učinkovito pri sledenju namenom in ciljem mladinske pobude.

Osebne učne namene in cilje skozi celoten projekt spremlja učeča oseba sama s pomočjo pogovornega partnerja. O lastnem učenju lahko razmišljate z določenimi orodji za ocenjevanje in metodami za evalvacijo. Orodja, ki vam bodo v podporo, najdete na spletni strani Youthpassa za mladinske

3. korak: Zapišite!

pobude.

Ob koncu projekta se skupina pogovori o rezultatih mladinske pobude in opravi evalvacijo celotnega procesa od začetka do konca. Pri tem vsi v skupini izmenjate mnenja, kaj ste se naučili, in delite posamezne učne načrte in rezultate. Pri tem koraku v procesu Youthpassa se zberejo in zapišejo vsi dosežki, napredek in učni rezultati. Naslednji korak pa je, da vse, kar ste zapisali, uredite na način ki bo ustrezal referenčnemu okvirju ključnih kompetenc v Youthpassu (gl. točko 5 tega poglavja).

Vsak pripravi svoje podatke, ki vključujejo oceno in opis učnih rezultatov, ki nastane ob pomoči učnega partnerja. Eden izmed vas mora nato te podatke prenesti v tehnično orodje na Youthpassovi spletni strani. Nekoga pa lahko zadolžite, da pripravi splošne informacije o projektu in opis skupinskih dosežkov – pripravi se jih za zadnji tehnični korak:

4. korak: Pridobite svoja potrdila!

To deluje takole: za izdelavo potrdil Youthpass sledite navodilom ob posameznem koraku in spremljevalnemu besedilu na spletni strani. Skupaj s svojo ekipo izpolnite potrebne podatke o projektu. Posamezne ali skupinske učne rezultate v spletno orodje kopirate in prilepite. V četrtem koraku izdelave – »Potrdite vaša potrdila« – morate navesti zakonitega zastopnika in odgovorno osebo projekta. Osebi naj po izdelavi celotnega dokumenta za individualno potrditev verodostojnosti podpišeta potrdilo Youthpass. Izdajo potrdil lahko povežete z manjšo slovesnostjo ali zabavo, da počastite projekt mladinske pobude in predanost udeležencev in podpornih oseb. Če imate kakšne težave ali vprašanja, se lahko brez skrbi obrnete na kontaktno osebo nacionalne agencije ali na pisarno za pomoč pri Youthpassu na naslovu youthpass@salto-youth.net.

B5. Youthpass v praksi

Youthpass pri mladinskih pobudah

4 Uporaba jezikov za Youthpass pri mladinskih izmenjavah

Ko vnašate podatke o projektu, lahko izbirate jezik potrdila preko povezave »izberite in dodajte druge jezike« (ang. select and add further languages). Obrazec potrdila, vključno z naslovi in vnaprej danimi opisi posamezne akcije, se prikaže v izbranem jeziku.

Če udeleženci tako želijo, lahko preko iste povezave dodate druge evropske jezike. S klikom na »dodaj nov jezik« (ang. add another language) se pojavi še en spustni seznam, na katerem lahko izberete drugi jezik. Ko shranite izbiro, se za vsak dodani jezik pojavijo z zastavico države označena polja za besedilo. Če ste za udeleženca izbrali dva jezika, bosta zanj izdelani dve potrdili.

Opozoriti je treba, da potrdila Youthpass za mladinske pobude še niso na voljo v jezikih vseh programskih držav. Ko bo dokončno izdelana večjezična spletna stran, bo mogoče potrdilo Youthpass izdelati v vseh uradnih jezikih programskih držav Mladi v akciji.

5 Ključne kompetence pri mladinskih pobudah

Naslednji del nudi pomoč pri razumevanju in uporabi ključnih kompetenc za opisovanje učnih rezultatov pri mladinskih pobudah. Vabimo vas, da si ogledate tudi druge dele Vodnika po Youthpassu (npr. poglavje B1 »Kako podpirati učenje«), ki prinašajo nadaljnje namige in ideje za lažjo uporabo Youthpassa v programu Mladi v akciji.

Ključne kompetence v programu Mladi v akciji

Uporaba ključnih kompetenc za opisovanje učnih rezultatov iz izkušenj, pridobljenih v okviru programa Mladi v akciji, je nekaj novega. Odločitev za takšno pot je del celostne strategije podpore mladim v njihovem osebnem procesu vseživljenjskega učenja in promocije priznavanja mladinskega dela v širši družbi in njegovega pomena v političnih prednostnih nalogah. Eden od delov strategije vseživljenjskega učenja je poudarek na zaposljivosti, drugi del pa – ki je pomemben in bližji temu, kar poznamo kot mladinsko delo – je prihodnost mladih in soočanje z izzivi, ki jih prinašajo družbene spremembe. Pri Youthpassu sta poudarjena oba vidika.

Ta skupni evropski referenčni okvir ključnih kompetenc pripomore k uporabi bolj koherentnega evropskega jezika, ko govorimo o učnih izkušnjah v različnih okoljih.

Ozadje ključnih kompetenc

Evropska unija je opredelila seznam osnovnih ključnih kompetenc za vseživljenjsko učenje v Evropi. V ta enotni referenčni okvir spadajo vse vrste učenja, tudi program Mladi v akciji. Kompetence so definirane kot kombinacija znanja, spretnosti in odnosov.

B5. Youthpass v praksi**Youthpass pri mladinskih pobudah**

Spodaj najdete evropske definicije za ključne kompetence in primere, kako bi lahko bile videti pri mladinskih pobudah. Upamo, da vam bo to pomagalo pri iskanju zamisli za opisovanje učnih rezultatov.

Vsaka posamezna ključna kompetenca je opisana na naslednji način:

- 1) izsek iz izvorne opredelitve ključne kompetence in
- 2) predlogi za razmislek o tej kompetenci v kontekstu mladinskih pobud na različnih stopnjah njihovega izvajanja. K lažjemu razumevanju kompetenc bo s svojimi namigi, idejami in vprašanji prispevala psička Yuppie.

Za nekatere udeležence bo samoocenjevanje nekaj relativno novega, zato lahko pride prav, če jim ponudite nekaj primerov začetkov stavkov, ki jih lahko uporabijo pri opisovanju razvoja svojih kompetenc. Tu je nekaj primerov iz poglavja B1 »Kako podpirati učenje«:

- > *Sedaj se počutim bolj zadovoljnega ...*
- > *Izvedel sem ...*
- > *Naučil sem se ...*
- > *Počutim se samozavestno ...*
- > *Napredoval sem ...*
- > *Zmorem ...*
- > *Sedaj vem, kako ...*
- > *Razvil sem ...*
- > *Sedaj jasno vidim ...*

B5. Youthpass v praksi

Youthpass pri mladinskih pobudah

Sporazumevanje v maternem jeziku

Oprelitev ključne kompetence

Na kratko: uporaba maternega jezika v različnih življenjskih situacijah; izražanje idej, mnenj, občutkov, potreb in dejstev; slušno razumevanje, govorno izražanje, pisanje in branje; razumevanje drugih.

Sporazumevanje v maternem jeziku pri mladinskih pobudah

Pri svojem projektu se boste verjetno sporazumevali predvsem v maternem jeziku. Pri tem se izražamo različno glede na to, kje smo in s kom govorimo. Tako se različno sporazumevate z vrstniki, z učitelji, sponzorji, lokalnimi oblastmi ali z nacionalno agencijo.

Primeri:

- > **Učenje novih besed in izrazov pri pripravi projekta v okviru programa Mladi v akciji** (npr. evropska dimenzija, evalvacija, nameni in cilji, udeleženec, upravičenec, mladi z manj priložnostmi, vključenost, prijava, aktivna udeležba)
- > **Spoznovanje različnih načinov predstavljanja svojih idej in aktivnosti** – pisna gradiva za sponzorje in podpornike, predstavljanje projekta na srečanjih, izdelava plakatov ali reklamnih lističev za sporazumevanje z drugimi mladimi itd.
- > **Spoznovanje novih načinov izražanja** – nastopanje pred vrstniki, uradnimi osebami, lokalnimi prebivalci itd.
- > **Učenje sporazumevanja z drugimi** – poslušanje in razumevanje drugih, izkazovanje spoštovanja do drugačnih idej, podajanje konstruktivne kritike itd.

Psička Yuppie daje primere možnega učenja: sposobnost pisanja uradnih dopisov, pisanje na mladim privlačen način, samozavest pri vodenju predstavitev, izdelava kratkih predstavitev za svojo skupino, sposobnost izražanja kritičnega mnenja na spoštljiv način itd.

Psička Yuppie sprašuje

Pred projektom:

- > Kje se **že počutite samozavestno** pri uporabi lastnega jezika (slušno razumevanje, govorjenje, branje, pisanje)? Na kakšen način?
- > Kaj bi se še **radi naučili**? Kako?

Med in po koncu projekta:

- > Kaj (drugačni načini sporazumevanja, nove besede, boljši načini izražanja, običaji v lastnem jeziku itd.) ste spoznali o svojem maternem jeziku? Kateri elementi projekta so pri tem pomagali?
- > Kako ste se sporazumevali **znotraj ekipe** (npr. srečanja, e-pošta, neposredni pogovori, telefon, SMS, pisna sporočila)? Ali ste imeli kakšna **posebna pravila** ali metode sporazumevanja? Kaj se vam je zdelo najbolj učinkovito? Zakaj?
- > Ste se srečevali s kakšnimi **težavami pri izražanju**? V katerih situacijah? Kaj ste se iz tega naučili?
- > Na kakšen način (govorjenje ali pisanje, morda še kako drugače) ste najlažje **izrazili svoje misli in občutke**?
- > Ali se zdaj počutite bolj **samozavestno** pri svojem izražanju? Na kakšen način?
- > Kaj bi še želeli **izboljšati pri tej kompetenci**? Na kakšen način? Kdo in kaj vam lahko pri tem pomaga?

Pri transnacionalnih mladinskih pobudah

Ker se transnacionalne mladinske pobude vzpostavi in izvaja skupaj z vsaj še eno mednarodno partnersko skupino, znotraj vaše skupine sporazumevanje poteka v vašem maternem jeziku, s partnersko/-imi skupino/-ami pa običajno v tujem jeziku. To lahko vpliva na vaš razvoj sporazumevanja v lastnem in tujem/-ih jeziku/-ih.

- > Kako je vaše sporazumevanje v tujem jeziku **vplivalo na vaše sporazumevanje** v maternem jeziku? Ali se je spremenil vaš pogled na lastni jezik?
- > Ali se je vaš partner naučil kaj iz vašega jezika? Kaj? Ali ste za izraze in reke v jeziku partnerjev našli ustreznice v svojem jeziku? Ste pri govorjenju in poslušanju drugega jezika spoznali kaj o lastnem jeziku?

B5. Youthpass v praksi

Youthpass pri mladinskih pobudah

Sporazumevanje v tujih jezikih

Opredelitev ključne kompetence

Na kratko: uporaba različnih jezikov v različnih situacijah pri slušnem razumevanju, govorjenju, pisanju in branju; izražanje svojih idej, mnenj, občutkov, potreb in dejstev v tujem jeziku; razumevanje drugih; odprtost za druge kulture, navade in realnosti.

Sporazumevanje v tujih jezikih pri mladinskih pobudah

Predlagamo vam, da med pripravljanjem projekta mladinske pobude iščete ideje in predloge za svoj projekt **povsod po Evropi**. V ta namen lahko pobrsunate po internetu za različne mednarodne spletne strani. Včasih je potrebno poiskati **prevod** nekaterih tujih izrazov, s čimer se lahko naučite **novih izrazov** ali besednih zvez v tujih jezikih. Pogosto se imate med projektom priložnost srečati z **ljudmi iz tujine** in se lahko učite od njih in z njimi.

Primeri:

- > Učenje **novih besed** v tujih jezikih
- > Učenje **novih izrazov** v tujih jezikih
- > Spoznavanje **novih konceptov, pristopov in metod, ki prihajajo iz različnih držav**
- > Spoznavanje novih stvari o **različnih kulturah**
- > **Večja samozavest** pri govorjenju v tujem jeziku
- > Učenje **razumevanja drugih**
- > **Večja odprtost do ljudi iz različnih držav in kultur**

Psička Yuppie sprašuje

Pred projektom:

- > Katere tuje jezike **že znate**? Na kakšni ravni lahko govorite, berete, pišete in razumete?
- > **Kaj** bi se radi naučili?

Med in po koncu projekta:

- > Kaj (drugačni načini sporazumevanja, izražanja, nove fraze, strukture, nove besede, običaji itd.) ste se v tujem jeziku naučili? Kateri elementi projekta so vam pri tem pomagali?
- > Ste se srečevali s kakšnimi **težavami pri izražanju** v tujem jeziku? V kakšnih situacijah? Kako ste se z njimi soočili? Kaj ste se iz tega naučili?
- > Na kakšen način (govorjenje ali pisanje, morda še kako drugače) ste najlažje **izrazili svoje misli in občutke v tujem jeziku**?
- > Kaj ste se pri projektu naučili **o drugih državah, narodih ali kulturah**?
- > Ali se zdaj počutite **bolj** samozavestno pri izražanju? Na kakšen način?
- > Kaj bi še lahko naredili za **svoj nadaljnji razvoj** pri tej kompetenci? Kdo in kaj vam lahko pri tem pomaga?

Pri transnacionalnih mladinskih pobudah

Pri transnacionalnih mladinskih pobudah **sporazumevanje običajno poteka v tujem jeziku**. Skupno delo na projektu daje odlično priložnost za učenje in uporabo tujih jezikov. Ob tem spodbuja **medkulturno izmenjavo** med vami in vašimi partnerji ter vas naredi odprte za **raznolikost**. Partnerji se zelo pogosto sporazumevajo v jeziku, ki za nikogar od njih ni materni jezik.

- > Kaj ste se glede svojega znanja tujih jezikov **naučili od partnerjev v projektu**? Kaj so se oni naučili od vas? Naštejte svoje »sadove učenja«?
- > **Kako ste se sporazumevali** (e-pošta, telefon, neposredni stiki v živo)? Katera oblika sporazumevanja je bila najlažja in katera je bila največji izziv?
- > Ali vas sodelovanje z mednarodnim partnerjem **motivira** za učenje več tujih jezikov? Na kakšen način?
- > Kateri elementi tujega jezika so za vas **največji izziv** (slovnica, poslušanje, razumevanje, govorjenje, pisanje ali samozavest)? Na kakšen način? Kaj lahko naredite, da to izboljšate?
- > **Kaj** ste se naučili **o različnih državah, narodih in kulturah**?
- > Kaj se še želite **naučiti** pri tej kompetenci? Kdo in kako vam lahko pri tem pomaga?

B5. Youthpass v praksi

Youthpass pri mladinskih pobudah

Matematična kompetenca ter osnovne kompetence v znanosti in tehnologiji

Opredelitev ključne kompetence

Na kratko: računanje, izdelava proračuna, upravljanje in načrtovanje stroškov, reševanje problemov, logično in kritično razmišljanje, iskanje podatkov, analiza potreb, predstavitev dejstev z modeli in grafi, radovednost o lastni okolici.

Matematična kompetenca ter osnovne kompetence v znanosti in tehnologiji pri mladinskih pobudah

Pri mladinskih pobudah je potrebno ideje za projekt strukturirati v koherenten in logičen okvir, ki ga predstavite različnim ljudem in institucijam. Pri tem se naučite finančnega upravljanja, kritičnega razmišljanja in reševanja problemov. Vedeti morate, kaj je v vašem lokalnem okolju potrebno, in svoje dejavnosti prilagoditi potrebam ciljne skupine.

Poleg tega so nekateri projekti tematsko povezani z znanostjo, varovanjem okolja, socialnimi vprašanji itd. Uporablja in raziskuje se ideje, razvite v znanosti, in znanstvena odkritja so vključena v projekte.

Primeri:

- > *Ocenjevanje lokalnih potreb. Za koga izvajamo ta projekt in zakaj ga potrebujejo?*
- > *Upravljanje s financami (npr. izračunavanje proračuna, delo z različnimi valutami, nadzor nad stroški)*
- > *Predstavljanje projekta s številkami, grafi, modeli itd.*
- > *Iskanje podatkov in njihova interpretacija*
- > *Evalvacija rezultatov projekta*
- > *Reševanje problemov*
- > *Delo s specifično temo, povezano z znanostjo ali tehnologijo*

Psička Yuppie sprašuje

Pred projektom:

- > Kaj **že veste** o potrebah ciljne skupine?
- > Kaj morate **še izvedeti**, da uredite finese projekta?
- > Ali imate načrt za **upravljanje s financami**?
- > Kakšne **podatke** (številkke) potrebujete v podporo projektu?
- > Kaj se **želite naučiti**? Naštete ideje za učenje.

Med in po koncu projekta:

- > Na podlagi katerih potreb ste pripravili svoj projekt? Kako ste izvedeli, kaj je potrebno v vaši lokalni skupnosti?
- > Ali ste se ukvarjali s **proračunom**, računali in upravljali z denarnimi in drugimi sredstvi itd.? Če ste se, kakšno je bilo za vas to delo? Kaj ste se naučili?
- > Kako ste **reševali probleme** pri projektu? Kako ste iskali **rešitve**? Kako so te rešitve pomagale?
- > Kako ste zbirali in drugim predstavljali **rezultate** projekta? Ste uporabili podatke, **modele, grafe** itd.? Ste razvili kakšne predstavitvene spretnosti? Katere?
- > Ste pridobili kakšno novo **znanstveno znanje**? Kakšno in kako?
- > Kako ste se pri projektu soočili z novimi in **nepredvidenimi situacijami**?
- > Ali vaš projekt kakor koli prispeva k **znanstvenemu razvoju**? Kako?
- > Kaj bi se še želeli **naučiti** na tem področju? Kdo vam lahko pri tem pomaga?

Pri transnacionalnih mladinskih pobudah

- > Kaj ste se glede te kompetence naučili od svojih partnerjev? Kaj so se oni naučili od vas?

B5. Youthpass v praksi

Youthpass pri mladinskih pobudah

Digitalna pismenost

Opredelitev ključne kompetence

Na kratko: uporaba informacijske tehnologije v prostem in delovnem času za komunikacijo; izdelava, shranjevanje in analiza informacij; deljenje informacij preko spleta; uporaba pripomočkov različnih medijev, kot so mobilni telefoni, digitalni fotoaparati itd.

Digitalna pismenost pri mladinskih pobudah

Digitalna orodja uporabljate za pripravo, realizacijo in evalvacijo projekta mladinske pobude ter prikazovanje rezultatov zunanjemu svetu, od zbiranja **informacij**, **komunikacije** znotraj ekipe in z drugimi partnerji do promocije in objave rezultatov.

Primeri:

- > **Iskanje informacij** o mladinskih pobudah na internetu
- > **Uporaba računalnika za izpolnjevanje prijavnice za projekt**
- > **Učenje uporabe novih računalniških programov in aplikacij**
- > **Komunikacija preko e-pošte, Skypa, Facebooka itd.**
- > **Uporaba interneta, mobilnih telefonov, digitalnih fotoaparatorov in kamer ter drugih sredstev informacijske tehnologije za izvedbo in dokumentiranje projekta in/ali promocijo njegovih rezultatov.**

Psička Yuppie sprašuje

Pred projektom:

- > Katere kompetence **že imate** na tem področju? Kakšna digitalna orodja uporabljate in v kakšne namene?
- > **Kaj** bi se radi med projektom naučili na tem področju?

Med in po koncu projekta:

- > Katera **digitalna orodja** (računalnik, telefon, internet, fotoaparat itd.) ste uporabljali pri pripravi, izvedbi in nadaljevalnih aktivnostih projekta? V kakšne namene?
- > Kako ste zbirali, hranili in obdelovali **informacije in podatke** za projekt? Ste pri tem uporabljali internet?
- > Katere računalniške **programe in aplikacije** ste uporabljali in usvojili? Kako ste jih uporabljali?
- > Katera digitalna orodja ste uporabljali za **komunikacijo** s svojo ekipo in s partnerji? Ste ustvarili kakšna komunikacijska omrežja?
- > S katerim konkretnim delom ste **izboljšali** svojo uporabo digitalnih orodij? Ste se učili sami ali vam je kdo pomagal?
- > Kaj je bilo za vas **izziv** pri delu s takšnimi digitalnimi orodji? Ste imeli kakšne težave? Kako ste jih premagali?
- > Ali se je povečala vaša **samozavest** pri uporabi digitalnih orodij? Na kakšen način?
- > Ste imeli razlog, da kdaj ne uporabite digitalnih orodij za komunikacijo? V kakšnih primerih?
- > Kaj bi se še želeli **naučiti** na tem področju? Kdo vam - lahko pomaga?

Pri transnacionalnih mladinskih pobudah

Za vzpostavitev, pripravo in izvajanje projekta s partnerji, ki so daleč, so različna spletna orodja še posebej uporabna in pomembna.

- > Kaj ste se na tem področju naučili od partnerjev? Kaj so se oni naučili od vas?
- > Ste opazili kakšne medkulturne razlike pri uporabi informacijske tehnologije?

B5. Youthpass v praksi

Youthpass pri mladinskih pobudah

Učenje učenja

Opredelitev ključne kompetence

Na kratko: sposobnost organiziranja in usmerjanja lastnega učenja; postavljanje učnih ciljev in prepoznavanje najboljših načinov in sredstev za njihovo doseganje; nadzorovanje in evalvacija lastnega učnega procesa; poznavanje svojih učnih sposobnosti in optimalna izraba časa, informacij in priložnosti za učenje; nadaljnji razvoj na podlagi predhodnih izkušenj in kompetenc; sposobnost uporabe doseženih kompetenc in izkušenj v privatnem, poklicnem in družabnem življenju; znati povečati svojo motivacijo in samozavest.

Učenje učenja pri mladinskih pobudah

Učenje učenja je **bistvena kompetenca**, ki pomaga pri doseganju vseh ostalih kompetenc. Skupaj z ekipo načrtujete, izvajate in evalvirate celoten projekt mladinske pobude. Celotno aktivnost morate imeti **trdno v rokah**, da jo izpeljete do konca in iz nje dobite, kar želite. Za dolgotrajno sodelovanje morate biti **motivirani** in disciplinirani. Potrebujete pa tudi **odgovornost** za svoje zaveze in delo.

Isto velja za učenje posameznika: postavljate si lastne učne cilje, razmišljate o svojih močnih in šibkih točkah pri učenju in najboljših načinih za učenje, organizirate lastno učenje, ocenjujete in sledite svojemu napredku, zbirate rezultate in poročate o doseženih spremembah.

Za več informacij si preberite poglavje B1 »Kako podpirati učenje?«

Primeri:

- > *Učenje o sebi kot **učečem se** – kako se najhitreje učiti, s kom, v kakšnih situacijah, kaj vas pri učenju vzpodbuja, kaj vas zavira, itd.*
- > *Učenje učenja od in z **vrstniki***
- > *Učenje, kako si zastaviti **osebne namene in cilje***
- > *Učenje, kako **ubesediti naučeno***
- > *Učenje, **kako lahko** pri projektu **uporabite** obstoječe kompetence in izkušnje in kaj se še **lahko naučite** za nadaljnji razvoj teh kompetenc*
- > *Učenje, kako se **motivirati** in kaj pomaga **dvigniti samozavest***
- > *Uporaba konkretnih primerov naučenega iz projekta v **drugih situacijah** – v šoli, v službi, doma itd.*

Psička Yuppie sprašuje

Pred projektom:

- > Na katere stvari, ki ste se jih naučili v življenju, ste **najbolj ponosni**?
- > Kako se **najbolje učite**? Kaj vas motivira?
- > Kaj se **želite** naučiti pri projektu?

Med in po koncu projekta:

- > Kakšna je bila vaša **osebna motivacija** za sodelovanje pri tem projektu? Kaj ste želeli od njega odnesti?
- > Ali ste načrtovali svoje učne **namene** in cilje? Ste jih dosegli?
- > Ali ste se naučili kaj, česar **niste načrtovali ali pričakovali**? Kaj?
- > Pri katerih aktivnostih in vlogah/nalogah, ki ste jih pri projektu opravljali, ste se naučili **največ**?
- > Kako ste se učili? Kdaj je bilo učenje za vas **lahko** in kdaj je bilo **izziv**? Na kakšen način?
- > V kom in čem ste našli **podporo** pri svojem učenju? Kakšno pomoč ste potrebovali pri svojem izboljševanju?
- > Je bil vaš razvoj pri projektu **drugačen** od učenja v šoli/pri delu/pri študiju? Na kakšen način?
- > Katere metode ste uporabljali za **nadzor in evalvacijo** svojih dosežkov?
- > Kako ste se počutili, ko ste bili **odgovorni** za lastno učenje?
- > Kaj ste **spoznali** o sebi?
- > Kaj bi še želeli **izboljšati**?
- > Kaj ste se naučili kot **skupina**? Kako je bilo sodelovati in se razvijati skupaj s soudeleženci? Kaj ste se naučili drug od drugega?

Pri transnacionalnih mladinskih pobudah

- > Kaj ste se naučili od partnerjev? Kaj so se oni naučili od vas?
- > Ali ste imeli priložnost deliti svoje učne načrte z ljudmi iz partnerske skupine in spregovoriti o osebnem razvoju? Kakšni so bili rezultati?

B5. Youthpass v praksi

Youthpass pri mladinskih pobudah

Socialne in državljanske kompetence

Opredelitev ključne kompetence

Na kratko: sposobnost sodelovanja v družabnem, družbenem in delovnem življenju; sposobnost soočanja z ljudmi različnih socialnih in kulturnih ozadij; sposobnost konstruktivnega soočanja s konflikti; imeti znanje, spretnosti in odnose, potrebne za aktivno državljanstvo; kar se da visoka udeležba v družbenem življenju na lokalni, regionalni, nacionalni, evropski in svetovni ravni.

Socialne in državljanske kompetence pri mladinskih pobudah

Osrčje mladinskih pobud je biti **aktiven** in občutljiv za potrebe lokalnih skupnosti. Izkusili boste občutek pripadnosti določeni skupini, lokalni skupnosti, regiji, državi, Evropi ali svetu. Biti del mladinske pobude pomeni biti v središču te ključne kompetence. Ukvarjate se s svojimi **državljskimi kompetencami** in dejavno pristopite k spreminjanju nečesa, namesto da bi čakali, da to za vas naredi kdo drug.

Primeri:

- > Ukvarjanje z **nečim, kar se vam zdi pomembno za vas, vaše prijatelje ali druge mlade v vaši okolici**
- > Delo z **izključenimi**, z ljudmi z manj priložnostmi, slabšimi obeti ali težavami pri iskanju svojega mesta v hitro spreminjajoči se družbi
- > **Dejavnost na lokalni ravni** – poskušanje reševanja lokalnih problemov in odgovarjanja na potrebe ljudi v lastni okolici
- > **Osební in medosebni razvoj** (ekipno delo, izgradnja zaupanja, delo na spoštovanju in strpnosti, povečanje samozavesti, izkazovanje sočutja, soočanje z negotovimi položaji, sprejemanje odločitev, reševanje sporov in kriznih razmer itd.)
- > **Medkulturni razvoj** (soočanje z raznolikostjo, delo z različnimi skupinami, spoznavanje drugačnih tradicij, vrednot in stilov, organizacija kulturnih prireditev in aktivnosti itd.)
- > Pridobivanje novega znanja in razumevanja o **strukturah, vrednotah in pravilih** civilne družbe
- > **Prostovoljno delo** za svojo lokalno skupnost itd.

Psička Yuppie sprašuje

Pred projektom:

- > Kaj vas motivira, da naredite nekaj v svoji **lokalni skupnosti**? Kakšnih sprememb si v njej želite?
- > Kaj se želite naučiti o **družbeni aktivnosti**? Kako bi to lahko uporabili v osebem življenju?
- > Ali bi zase rekli, da ste **aktiven državljan**? Zakaj?
- > Kdo je za vas **zgleđ** aktivnega državljana? Zakaj?

Med in po koncu projekta:

- > Kako ste se **počutili kot del** vaše skupine in kot del vaše lokalne skupnosti? Ali se je v vas razvil občutek **pripadnosti**? Kaj to za vas pomeni?
- > Kaj ste se naučili preko srečevanja z različnimi ljudmi in spoznavanja njihovih različnih življenjskih okoliščin? Kako so na vaš razvoj vplivali **osebni stiki**?
- > Kakšna **razmerja** ste vzpostavili z različnimi ljudmi (s sodelujočimi iz skupine, partnerji, ljudmi, za katere ste delali, itd.)?
- > Kako ste videli **svojo vlogo** v svoji lokalni skupnosti? Kaj lahko storite za druge?
- > Ali bi zase rekli, da ste **aktiven državljan**? Zakaj?
- > Kako se je po projektu spremenilo vaše poznavanje in razumevanje **družbe**?
- > Kako se je povečalo vaše poznavanje lokalnih/regionalnih/nacionalnih/evropskih **struktur**?
- > Kako lahko prispevate k **družbenim ali okoljskim pobudam** okoli sebe?
- > Kaj bi še želeli **izboljšati** glede teh kompetenc?
- > Kako ste **delali v skupini**? Kako ste sprejemali odločitve? Kako ste zagotovili, da so vključeni vsi? Kaj ste se iz tega naučili?

Pri transnacionalnih mladinskih pobudah

- > Kaj ste se naučili od **partnerjev**? Kaj so se oni naučili od vas?
- > Na kakšen način se razumevanje aktivnega državljanstva v partnerski državi razlikuje od vašega?

B5. Youthpass v praksi

Youthpass pri mladinskih pobudah

Samoiniciativnost in podjetnost

Opredelitev ključne kompetence

Na kratko: spreminjanje idej v dejanja, ustvarjalnost in inovativnost, sprejemanje tveganj, načrtovanje in upravljanje projektov, zavedanje različnih delovnih okoliščin in sposobnost optimalne izrabe danih priložnosti za lasten razvoj; zavedanje moralnih vrednot.

Samoiniciativnost in podjetnost pri mladinskih pobudah

Vaša mladinska pobuda temelji na **ustvarjalnih idejah** mladih in vaši motivaciji, da sanje spremenite v resničnost. Sposobni ste ustvariti skupino s skupnim interesom, delati na skupni problematiki in **vnesti spremembe** v svojo lokalno skupnost. To zahteva načrtovanje in vodenje projekta, iskanje različnih virov in podpore, pa tudi sodelovanje s partnerji, prispevanje lastnih zamisli in časa, razvijanje ustvarjalnih načinov in soočanje z nepričakovanimi situacijami in problemi. Člani vaše pobudniške skupine pa lahko s tem tudi začnejo razvijati talente, interese in bodoče poklicne usmeritve.

Primeri:

- > *Spreminjanje ideje v projekt*
- > *Načrtovanje in upravljanje projekta mladinske pobude*
- > *Organizacija podpore in sodelovanja za realizacijo svoje ideje*
- > *Optimalna uporaba razpoložljivih človeških virov in talentov v skupini mladinske pobude*
- > *Ustvarjalnost in inovativnost pri izvedbi projektnih aktivnosti*
- > *Odkrivanje novih talentov in svojih prihodnjih idej*

Psička Yuppie sprašuje

Pred projektom:

- > Katere interese in talente želite **razvijati** pri projektu? Kaj potrebujete za to?
- > Kaj vas **spodbuja** k dejanjem? Kako uresničite zamisli?
- > Katere vrednote so za vas pomembne pri doseganju ciljev in delu z drugimi?
- > Ali se imate za **ustvarjalno in inovativno** osebo? Na kakšen način? Kaj vidite kot svoje talente?

Med in po koncu projekta:

- > Kako se vam je zdelo, ko ste udeležili **svojo idejo**? Vam je bila izkušnja všeč? Na kakšen način?
- > Pri katerem delu projekta ste lahko izrazili svojo **ustvarjalnost**?
- > Kako in iz katerih situacij ste se naučili prevzeti pobudo in biti **aktivni**?
- > Kaj ste se naučili o **upravljanju projektov**, načrtovanju dejavnosti, skupinskem delu in sodelovanju, prevzemanju tveganj, ustvarjalnosti in fleksibilnosti?
- > Kako se počutite, ko **prevzimate pobudo**? Kako se počutite, ko sledite drugim?
- > Katere izkušnje iz projekta lahko uporabite pri svojem poklicnem **razvoju**?
- > Kaj bi se še želeli **naučiti** na tem področju?
- > Kaj ste se naučili kot **skupina**?

Pri transnacionalnih mladinskih pobudah

- > Kaj ste se naučili od partnerjev? Kaj so se oni naučili od vas?

B5. Youthpass v praksi

Youthpass pri mladinskih pobudah

Kulturna zavest in izražanje

Opredelitev ključne kompetence

Na kratko: ustvarjalnost pri izražanju idej preko glasbe, vseh mogočih vrst umetnosti, literature in gledališča; spoštovanje do izražanja idej preko glasbe, gledališča, literature in drugih oblik umetnosti; zavedanje lastnega kulturnega konteksta in kulturnega konteksta drugih.

Kulturna zavest in izražanje pri mladinskih pobudah

Zelo ste **ustvarjalni** pri iskanju načinov in oblik organiziranja svojih idej in njihovem izražanju na različne načine. To se lahko navezuje tako na sam projekt (tematika povezana z glasbo, gledališčem, umetnostjo, plesom itd.) kot na **metodologije**, pri katerih za lastno izražanje ali večjo živahnost in privlačnost projekta uporabite različne umetniške in ustvarjalne tehnike in pristope.

Primeri:

- > Spoznavanje **lastne kulture, tradicije in kulturne dediščine**
- > Učenje **izražanja na ustvarjalni način**
- > Udeležba na ali organizacija **festivalov, razstav ali koncertov**
- > Vključevanje **lokalnih umetnikov različnih generacij v projekt**
- > Spoznavanje **drugih kultur in predstavljanje lastne kulture lokalni skupnosti**
- > Uporaba **ustvarjalnih metod, kot so slikanje, petje, igra, pisanje itd.**

Psička Yuppie sprašuje

Pred projektom:

- > Kaj **veste o svoji lokalni kulturi** in zgodovini? Bi si želeli spoznati več?
- > Ali se že poslužujete katerega izmed načinov **umetniškega izražanja**? Katerih in kako?
- > Kaj bi se **želeli naučiti** na tem področju?

Med in po koncu projekta:

- > Ali ste se med projektom srečali s kakšno **novi obliko kulturnega izražanja**? Če ste se, kako je na vas vplivala?
- > Katere oblike kulturnega izražanja se uporabljajo v **vaši skupnosti**? Kako bi jih opisali?
- > Ali ste spoznali nove **ideje ali metode** za delo v povezavi s kulturo? Katere, kako in pri kom ste se z njimi seznanili?
- > V kakšnem kontekstu ste uporabljali **ustvarjalna in umetniška** orodja metode?
- > Ali ste postali bolj **samozavestni** na tem področju? Kako?
- > Kaj ste **spoznali** o sebi v povezavi s to kompetenco?
- > Kaj se še **želite naučiti** na tem področju?
- > Kaj ste se naučili kot **skupina**?

Pri transnacionalnih mladinskih pobudah

- > Kaj ste se naučili od **partnerjev**? Kaj so se oni naučili od vas?
- > Ali ste pri partnerski skupini opazili **drugačno kulturno izražanje**? Kaj ste se iz tega naučili?

Ne pozabite si ogledati tudi dela Youthpassove strani, namenjenega mladinskim pobudam:

<http://www.youthpass.eu/sl/youthpass/for/youth-initiatives/>. Tam najdete mnogo koristnih namigov, metod in dodatne podpore za izpeljavo procesa Youthpassa ob vašem projektu mladinske pobude.

Podatki o uredništvu

Avtorji:

Mark Taylor, Rita Bergstein, Manfred von Hebel, Paul Kloosterman in Darko Marković

Urednika:

Mark Taylor, Rita Bergstein

Koordinacija:

Rita Bergstein

Oblikovanje:

Projekt-PR, www.projekt-pr.de

Prevod iz angleškega jezika:

Martina Paja Grošelj, Aleš Lampe (poglavji B2 in B5).

SALTO Training & Cooperation RC ni odgovoren za točnost prevoda.

Lektoriranje:

Urša Fujs

Urednik se posebej zahvaljuje naslednjim sodelavcem – to so: Milena Butt-Posnik, Tony Geudens, Tanja Kaltenborn, Athanasios (Sakis) Krezios, Soren Kristensen, Simona Molari, Vojislava Tomic, Gudrun Zipper, in vsem udeležencem ter osebam, ki so se udeležili Youthpassovih preskusnih faz, Youthpassovih usposabljanj in seminarjev, ter osebam, ki zadnja leta delijo povratne informacije, da je Youthpas postal bolj živ in konkreten.

Razmnoževanje in uporaba v nekomercialne namene sta dovoljena, če je omenjen vir www.youthpass.eu/youthpassguide in če je objavljen naslov youthpass@salto-youth.net.

Ta publikacija ne izraža nujno uradnih stališč Evropske komisije ali SALTO-ja (Training and Cooperation Resource Centre) ali organizacij, ki sodelujejo z njimi.

Slovenski prevod izvirnika so omogočili:

Youthpass

Kako boste najbolj izkoristili svoje učenje

Rita Bergstein živi v Nemčiji (Köln) in trenutno dela za SALTO Training and Cooperation Resource Centre – glavni poudarek: Youthpass in priznavanje neformalnega učenja. Pred tem je bila dejavna kot trenerka, socialna delavka in vodja projektov na nacionalni in mednarodni ravni. Verjame v potencial in vrednost neformalnega učenja ter prispevka, ki ga le-to prinaša za življenja (mladih) ljudi in za celoten svet.

Paul Kloosterman (Nizozemec) je neodvisni trener, svetovalec in pisatelj, ki deluje v Melito di Porto Salvo v Italiji. Ukvarja se z različnimi projekti po vsej Evropi. Glavna področja njegovega dela so: učenje učenja, usposabljanje za trenerje, motivacija, medkulturno učenje, delo v mednarodnih timih in problematika enakosti spolov. Med ostalim je bil soavtor pri T-Kit on Evaluation, CD ROM Evaluation in knjižici Salto o delu z mladimi prestopniki.

Darko Marković, Beograd/Srbija, trener, psiholog in psihodramski terapevt, eden izmed ustanoviteljev skupine »Dajmo...« (www.hajdeda.org.rs) in direktor agencije Inn.Side – people and training (www.inside.co.rs). Je član DYS Pool of Trainers pri Svetu Evrope in tima trenerjev SOHO. Njegova glavna področja zanimanja so medkulturna komunikacija/učenje, čustvena inteligenca, učinkovito timsko delo, usposabljanje trenerjev in usposabljanja, povezana z EVS. Prizadeva si za boljše družbeno prepoznavnost neformalnega učenja na nacionalni in evropski ravni. Profil trenerja si lahko ogledate na povezavi www.trainers.saltoyouth.net/DarkoMarkovic.

Mark Taylor je neodvisni trener in svetovalec, ki trenutno živi v Strasbourgu. Glavni strokovni interesi zajemajo: razvoj kompetenc, medkulturno učenje, mednarodno timsko delo, izobraževanje o človekovih pravicah in usposabljanje za trenerje. Razen aktivnosti usposabljanja in svetovanja ima dolgoletne izkušnje s pisanjem publikacij za mednarodno občinstvo. Poleg redne kolumne v časopisu Coyote je napisal Evropski portfolio za mladinske delavce in mladinske voditelje in je soavtor dela Madzinga: Medkulturno preko izkustvenega učenja in zunanje izobraževanje (Madzinga: Intercultural via experiential learning and outdoor education).

Manfred von Hebel, strokovnjak na področju izobraževanja, rojen leta 1966, koordinator pri nemški agenciji za program Mladi v akciji, od leta 2005 do 2008 nacionalni strokovnjak pri enoti za mladinsko politiko Generalnega direktorata izobraževanja in kulture pri Evropski komisiji, odgovoren za priznavanje neformalnega in priložnostnega učenja ter razvoj Youthpassa, nekdanji direktor nevladnega omrežja za mlade in socialno delo (Jugendsozialarbeit) v Hannoveru v Nemčiji.